

# ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 9<sup>ον</sup>

Αρ. 446

1932

Παρουσία  
Χ.Ι.Ι. 2005 Ε.Ι.Ι.Ι.Ι.





Δέν τολμάω νά τό κυττάξω. Δέν τολμάω νά  
ληθῶ, γιατί ὅταν τό φῶς τρέμει, σκιές γλι-



στερούν στο πρόσωπό του και στο κλειστό στόμα του. Τότε μου φαίνεται πως τα χαρακτηριστικά που ζωντανεύουν, μου φαίνεται πως δεν είνε πεθαμένο, πως θα ξυπνήσει και με την καθαρή φωνούλα του θα μου πη μερικά τρυφερά και στοργικά λόγια.

Μά, το ξέρω, είνε νεκρό και δεν θέλω πια να το κοιτάζω, γιὰ να μὴ ξεγελαστώ, έστω και μιά στιγμή, νομίζοντας πως κοιμάται κι' άπορητευθώ κατόπιν.

Τό ξέρω, τό ξέρω, τό παιδί μου πέθανε χθές. Τώρα, δέν έχω πια παρὰ έσένα στον κόσμο, έσένα που δέν ξέρεις τίποτε γιά μένα και που αυτή τη στιγμή διασκεδάζεις ίσως, χωρίς να υποψιάζεσαι τό τρομερό δράμα της καρδιάς μου.

Δέν έχω παρὰ έσένα, έσένα που δέν με γνώρισες ποτέ, έσένα έσένα που σ' αγαπάω πάντοτε.

Πήρα ένα κερί ανάμια και τό άκούνησα εδώ, άπάνω στο τραπέζι που σου γράφω. Γιατί δέν μπορώ να μείνω μόνη με τό πεθαμένο παιδί μου. Νοιώθω την ανάγκη να μιλήσω με κάποιον, να φωνάξω μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μου. Σε ποιόν άλλον λοιπόν ν' άπευθυνθώ σ' αυτή την τρομερή ώρα, εκτός από σένα, έσένα που ήσουν και που είσαι ακόμα τό πάλι γιά μένα;

Δέν ξέρω αν επιρροάζομαι καθαρα κι' ίσως να μὴ με καταλαβαίνεις καθόλου. Τό κεφάλι μου είνε τόσο βαρύ, οί κρόταφοί μου χτυπούν και βουίζουν κι' όλα μου τὰ μέλη με τονούν τρομερά.

Μου φαίνεται πως έχω πιεστώ. Ίσως μ' άρπαξε και μένα ή γριότιση που γνώριζε από πόρτα σε πόρτα. Αυτό άλλωστε θα ήταν τό καλύτερο, γιατί έτσι θα έβρεγα άπ' αυτό τόν κόσμο μαζί με τό παιδί μου, χωρίς ν' αναγκαστώ να καταφύγω σε βίαια μέσα. Συχνά, ένας σκοτεινός πέπλος θολώνει τὰ μάτια μου κι' έχω την ιδέα πως δέν θα κατορθώσω ν' άποτελειώσω την έπιστολή μου αυτή. Ωστόσο, κάνω ό,τι μπορώ γιά να συγκεντρώσω τις δυνάμεις μου και να μιλήσω μιά και μόνη φορά, μιά φορά πρώτη και τελευταία, ό πολυαγαπημένο μου, σε σένα που δέν με γνώρισες ποτέ.

Γιά πρώτη φορά θα σου τὰ πω όλα κι' έτσι θα γνωρίσεις διόκληση τη ζωή μου, αυτή τη ζωή που ήταν πάντα δική σου και γιά την οποία δέν έμαθες ποτέ τίποτε. Μά δέν θα μάθεις τό μυστικό μου, παρὰ όταν θα είμαι πεθαμένη, όταν δέν θα μπορώς πια να μ' άπαντήσης κι' όταν τὰ όργια κι' ή φλόγες που περνούν διαδοχικά άπ' τὰ μέλη μου, θα μ' έχουν στείλει στον τάφο.

Αν όμως, παρὰ κάθε έλπίδα, έπιζήσω, θα στείλω αυτή την έπιστολή και θα έξακολουθήσω να σιωπώ, όπως σιωπώα ως τώρα. Μά αν τό γράμμα μου φτάσει στα χέρια σου, τότε να είσαι βέβαιος, ότι δέν υπάρχω πια σ' αυτό τον κόσμο κι' ότι μιά πεθαμένη σου διηγείται τη ζωή της, τη ζωή της που ήταν δική. Τώρα βρίσκεται εκεί μπροστά μου, τό φτωχό κι' αγαπημένο μου μικράκι...

Μή φοβάσαι τίποτε από μένα. Μιά πεθαμένη δέν ζητάει πια τίποτε. Δέν ζητάει ούτε άγάπη, ούτε συμπόνοια, ούτε παρηγοριά. Τό μόνο πράγμα που σου ζητάω, είνε να πιστένης σ' αυτά που σου γράφω την ώρα αυτή του σπαραγμού μου, την ώρα αυτή που μοναδικό μου καταφύγιο είσαι σύ. Πιστεύε σε όλα όσα σου γράφω, αυτή είνε ή μόνη παρακληση που σου άπευθύνω. Δέν λέει κανείς ψέμματα, όταν έχει μπροστά του νεκρό τό μοναδικό του παιδί.

Θέλω να σου φανερώσω όλη μου τη ζωή, αυτή τη ζωή που άρχισε πραγματικά μονάχα από την ήμερα που σε γνώρισα. Προηγούμενος ήταν ένα πράγμα θολό και μετεωμένο, που ή άνάμνησί μου δέν τό άνασκαίλει ποτέ. Ήταν σάν ένα υπόγειο, όπου ή σκιά κι' ή άόρατος σκεπάζαν τ' άντικείμενα και τὰ πλάσματα και τὰ έκαναν να φαίνονται άβυσσώδη.

Όταν σε γνώρισα, ήμουν δεκατριών χρόνων και κατοικούσα στο σπίτι, στο όποιο κατοικείσ ακόμα, μέσα σ' αυτό τό σπίτι όπου κρατάς τώρα στα χέρια σου αυτό τό γράμμα, που άποτελεί την τελευταία σελίδα της ζωής μου. Κατοικούσα στο ίδιο πάτωμα κι' ή πόρτα του διαμερίσματός μας βρισκόταν άκριβώς απέναντι της δικής σου.

Δέν θα θυμάσαι πια σίγουρα ούτε τη φτώχη μου μητέρα, που ήταν χίρα οικονομικού υπαλλήλου και φορούσε πάντοτε μαύρα, ούτε και μένα που ήμουν τότε έν' άδύνατο κοριτσάκι, που μόλις άρχισε να σχηματίζεται.

Ζούσαμε άποτραβηγμένοι δόλτελα άπ' τον κόσμο και σάν χαμένοι μέσ' στη μετριότητά μας. Δέν έμαθες ίσως ποτέ τ' όνομά μας, γιατί δέν είχαμε πανακίδα στην πόρτα μας και κανείς δέν έρχόταν να μās δη ή να μās ζητήσει.

Έχει περάσει τόσος καιρός από τότε, πέντε δεκαπέντε—δεκαέξι χρόνια. Σίγουρα, δέν θυμάσαι πια αυτή την εποχή, πολυαγαπημένο μου. Μά εγώ, ό! εγώ θυμάμαι με λαχτάρα και την έλασση της λεπτομέρειας! Θυμάμαι ακόμα, σάν να ήταν χθές, την ήμερα και από τη την ώρα που άκουσα να μιλούν πρώτη φορά γιά σένα και τη στιγμή που σε είδα γιά πρώτη φορά. Μά πως ήταν δυνατόν να μ' τὰ θυμάμαι, άφού τότε όλος ό κόσμος άνοιξε γιά μένα;

Επίτρεψέ μου λοιπόν, πολυαγαπημένο μου, να σου τὰ διηγηθώ όλα, όλα από την άρχη. Θυσίωσε μιά ώρα, σε ίκετείο, και μην παραστείς να διαβάσης την έπιστολή μου, την έπιστολή εκείνης που δέν κοιράστηκε να σ' αγαπάει σ' όλη της τη ζωή.

Ποίν έρθεis να κατοικήσης στο σπίτι μας, στο διαμέρισμά σου καθόταν μιά οικογένεια από άρρεθούς κακούς, άρρεθούς και φιλάνθρωπους. Έπειδή ήσαν φτωχοί, μισήσαν τρομερά τους επιστολούς γείτονές τους, έμιας δηλαδή, και έμιας είχαμε τίποτε κοινό μαζί τους. Ό σέγγυος ήσαν μέθυσος κι' έλαμα διαρκώς τη γυναίκα του. Σιγά σιγά σπουδάζαμε την νύχτα άπ' τό θόρυπο των καρεκλίων που της πεταίνον άπό τον κρότο των πέλτων που της έσπαζε κατακέφαλα. Μιά φορά μάλιστα την είδαμε καταπονημένη να χτυπιέται τον, με τὰ μάτια της άνίστατα, με τὰ ρούχα της έσκαμμένα, να τρέχει γιά να τή φέρει προς τη σκάλα. Ό σέγγυος της την κινιγούσε μ' ένα καρεκλάκι στο χέρι και μόνο όταν οι γείτονες πάλι άπέλειψαν πως είπα πούησουν την άστυνομία, άναγκάστηκε να ξαναγυρίσει στο διαμέρισμά του δισταγμωδώς.

Η μητέρα μου άπέφερε με φροντίδα κάθε σέλι μετ' όλης της μου άπαγόρευσε να μιλάω σπ' αυτά τους. Αλλά όμως, μηπατιστάς εναντίον μου, κάθε φορά που με συναντούσαν στο δρόμο, μου ένασαν πρόστιχα λόγια και μιά μέρα μου πέταξαν μιά μεγάλη μπάλα από χιόνι, με τόση δύναμη, ώστε τό μ' έτοπό μου μάτωσε.

Όλοι οί έννοις του σπιτιού άποτραβηγμένοι αυτοί τους άθρότους και όταν μιά μέρα πού συνέβη κάποια δύστυχη ίσχυρη—μιά φαίνεται πως ό σέγγυος τ' άκαρίστηκε γιά κλοπή—και άναγκάστηκαν να έξκαταλείψουν τό διαμέρισμά τους, όλοι άναστενάσαμε με άνοήτωση.

Κρέμασαν έπειτα ένα έννοιωσθήριο στην πόρτα του σπιτιού, έπειτα τό έβγαλαν και μάθαμε από τη θυροφύ, ότι ένας συγγενής, ένας κύριος καθώς πρέπει και ήσυχος, νοιάσσε τό διαμέρισμά.

Γιά πρώτη φορά τότε άκουσα τ' όνομά σου.

Τέλος, ήρθε και σε είδα. Έμεινα κατάπληκτη, βλέποντας πέντε διαφορετικούς ήσουν από ό,τι σε φανταζόμουν. Σε είχα φανταστεί σάν ένα άναθό γεροντάκι με γυναιά κι' έσύ ήσουν, όπως είσαι και τώρα ακόμα, τώρα που τὰ χρόνια πέρασαν επάνω σου, χωρίς να σε ταβάλλουν καθόλου. Φορούσες έν' άνοιχτόχρωμο κομψό κοστούμι κι' άνέβηκες τρέχοντας τη σκάλα, με την άσύγκριτη παιδικότητα έκινησία σου.

Κρατούσες τό καπέλλο σου στο χέρι κι' έτσι με άπερίγραπτη κακία έξ' άντίκρουσα τό πρόσωπό σου, τό γαμπό ζωή και νεύμα, τό πλαισιωμένο με σγουρά μαλλιά. Άρχισα να τρέμω από έκπληξη βλέποντας πόσο ήσουν νέος, ώριός, σέλιος και κομψός. Κι' έννοιωσα την ίδια στιγμή την καρδιά μου, την καρδιά μιάς παιδικής άκαρίστης άνάμνησής σου. Κρατούσες χρόνων, να χτυπάει δυνατά τα σένα.

(Απολύτως)

## Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΜΟΝΤΑΙΝ

## ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΤΕΙΔΩΝ

## ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Κ. Α.

Πως δέν έχει θαμάσει την εμφάνισή της ύπέρ έκλεκτής Αιθώς στις πλέον ασέλετες δεξιώσεις. Μιά κομμοστασιά κομψών γραμμές και θαυμαστής άρμονίας, χάρις στην όποια έμνημονόται υπό τύπον άριστοτεχνικών αϊ τουαλέτες της. Την χαρακτηρίζει ύψος σαβάρ, αλλά είνε τόσο τερπνή ή έντύπωση της κομμώσεως της, ώστε άμέσως έμπνέει και ύποκινεί ένδιαφέρον. Από τις πλέον φανταστικές και πλέον περιζήτητες διασώτιδες του μπερτί. Η παρουσία της θαμάσει στοίλομα στις συγκεντρώσεις του Τέννις. Την χαρακτηρίζει καθυστατημένος σπάνιος που κάποτε γίνεται άρρηκί να της άποδίδεται «ομορφία», ένν ή άφορμή είνε ότι στην έλξη που ζούμε δέν είνε και τόσο εύκολο να βρεθί κανείς συντονισμένος μ' ένα έξακρατικό χαρακτηρισμό σε συντροφίες που έχουν ως άρρεθον άρετα και χροαία καλαμπούρια.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

## ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Αϊ κοσμική δεξιώσεις προς τό παρόν περιορίζονται στην Κηροπία και στα Φάληρα, άλλωστε υπό τύπον μπερτί και άλλωστε χορού.

—Σε μιά κομψή έταυλή της Κηροπιάς συχνά δίδονται μπερτί-μπερτί δεξιώσεις κατά μικρούς φιλικούς κύκλους.

—Την παρελθούσα Πέμπτην παρενυθίζοντο Ναυτικούς Ακαδημίας Γαλλικής Προσέβας. Μαςού, Πρόξενος Γαλλίας κ. Τίχ, ή κ. Χατζανέστη ώριστάτη εμφάνισας με τουαλέτα κομφοτάτη.

—Όμπερτιή ή κ. Α. Τσουκαλά με τουαλέτα κόκκινη.

—Επίσης παρενυθίζοντο κ. και κ. Σωτηροπούλου, κ. και κ. Μαραθιά, κ. και κ. Άργυροπούλου.

—Εκείτως εύχρηστη χορευτική βραδεία την παρελθούσα Πέμπτην παρ' ή κ. και τη κ. Ντεριμλάι.

—Θαύμα χάριτος ή δίσ Λουσι Ντεριμλάι με τουαλέτα και άπορροήσασε την τελευταία λέξη της μόδας υπό έσφυνη γραμής και μονοτονισμού από βελούδο σε χρώμα ού—τέ.

—Η οδωδένσινα κομφοτάτη, με τουαλέτα έξτρα σι από λανόλ, μπλε—σολτά, γαρυρισμένο με «επλέτες» σε τόσους μιλί.

—Εκείτως σι παρεπιδιωδισα νεαρά Παρισινή με τουαλέτα κόκκινη.

—Μεταξύ των παρενυθισμένων διακρίνονεν κ. και κ. Α. Σαυαή τουαλέτα κόκκινη έμμερμή, κ. και δα Άργυροπούλου τουαλέτα μπλε—σολ, κ. και κ. Δ. Ζαφειροπούλου κ. εμφάνισας με μαιφή τουαλέτα γαρυρισμένη με παγιέτες κόκκινες, κ. και κ. Φορέστη τουαλέτα σε συνδυασμό άσπρο και μαύρο, κ. και κ. Ταμπακοπούλου μπλε και άσπρο μουσελίνα.

—Ένα γαριό από εύμορφες δεσ: Άλ. Δημητριάδη, ή κ. με άσπρη τουαλέτα βελουδένια άπλουσιτάτη και σι, ή κ. με τουαλέτα έξτρα—σις βιολέ και λουλούδια κόκκινα, βίαια κόκκινη που άποτελούσε σύνολον ιδιόρρυθμον και ώριον, δίσ Γεωργιάδη κομφοτάτη με μουσελίνα πράσινη φρεσκή, δίσ Λελέ Σαυαή τουαλέτα κόκκινη σε γραμμή που άποτελούσε την κομψότητα της σιλουέτας της, δίσ Ν. Άναρτήρη, ένα προφαντό λουλούδι έξασίας εύμορφας.

—Θαμάσει κομψή συγκέντρωσις την παρελθούσαν Πέμπτην, πού, στο έξωθεν «Σέου».

—Άκουσα και βεράντες ύπερπληρεις από ώραιας παραθεριζούσες στην Κηροπία.

—Η κ. Έλλη Ζαλοκώστα με έμμερμή μπλε, ή κ. Αρούλλια κόκκινη τουαλέτα, Βαρόνη Μάρκοφ με μαιφή τουαλέτα, Γ. Αρσοπούλου άσπρο.

—Ένα κομψή της «Βόγνα» ή σέγγυος του Γραμματέως της Άγ. Πίης Προσέβας κ. Κόκεντις—Μπέντινγκ με μαιφή δαντέλλα.

—Όμπερτιή εμφάνισας ή κ. Τίρεν Άντι. Σκένδεα.

—Νεολαία άρρητη, Ένα σάξ λεπτότατον ή δίσ Λώρα Σταίκου. Εύμορφες εμφάνισας ή δίσ Έλλη Πεσματιόγλου, Λένα Μιχαλάκου, Ρίτα Δαμάλα, Σοφία Μάτσα, Έντιμ Διπλαράκου.

—Σιλωμένες χαριτωμένες αϊ δεσ Λουλό Λαγονούδα και Ντενιόρ.

—Όμοιά ελξή ή δίσ Έλένη Άργυροπούλου.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

## Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

## ΠΟΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ Η ΕΜΟΡΦΙΑ

(Η Συμβουλές της Φίλης σας)

Μικρούλα ν. Ίωάννινα.—Τό ήλίκιαμα, όταν είνε πολύ δυνατό, καταντάει πράγματι όδυνηρό. Γι' αυτό πρέπει να τό προσέξετε σοβαρά.

Ν' αλείψετε λοιπόν τό πάσχον μέρος του σώματός σας με άποστειρωμένη βαζελίνα, να τό πισπολίσετε κατόπιν με ίσην ποσότητα τάλκ και oxyde de zinc, καλά άνακατεμένα, και να τό σκεπάζετε μ' ένα κομμάτι καθαρό, μαλακό και παχύ λινό.

Μόνο αν καταφύγετε στη θεραπεία αυτή θα αισθανθήτε άνακούφιση και θα λιγοστήσει ή άφόρητος φαούρα ή και τό τσούξιμο.

Έπειτα από τρεις ήμερες θα παραγγείλετε στο φαρμακείο την έξης άλοιφή:

Vaseline 10 gr.  
Lanoline 10 gr.  
Oxyde de zinc 5 gr.  
Amidon 5 gr.

Βάζετε άρκετή από την άλοιφή αυτή πάνω στο έγκαυμα, ώστε να σχηματισθί ένα άρκετά παχύ στρώμα, και τό δένετε, όπως και την πρώτη φορά, με μαλακό λινό.

Αί ν. ν. Καραμήτσας, Ένταυθα.—Άφού έπαθήκατε να έχετε ώραια, λευκά και απαλά χέρια, να τὰ πλύνετε συχνά με πικρό νερό, δηλαδή με νερό, μέσα στο όποιον θα έχετε βράσει πύρα.

Επίσης κάθε βράδυ ν' αλείψετε τὰ χέρια σας με άλευρι πατάτας, τό όποιο θα έχετε βράσει σε άρκετή ποσότητα γλυκερίνης, όπου να σχηματισθί ένας άρκετά παχύς πολτός. Τό πρωί ξεβγάζετε τὰ χέρια σας με χλιαρό πικρόνερο.

Εάν θέλετε να έχετε ακόμα καλύτερα άποτελέσματα, τό βράδυ, άφού αλείψετε τὰ χέρια σας με τόν πολύτό του άλευριού της πατάτας, φορέστε ένα ξυμάρδι παχύ γάντια και κοιμώσαστε μ' αυτά.

Εί ρ ή ν η ν Ν., Δομάριον.—Γιά τὰ έξαθήματα του προσώπου σας, άφού έξακολουθήσιν, παρ' όλα τὰ άντισημικά σποίνια, να μεταχειρισθήτε την έξης λουσί:

Polysulfure de sodium liquide 5 gouttes  
Eau distillée 50 gr.

Βρέχετε καλά με την λουσί αυτή τό μέρος όπου είνε τὰ έξαθήματα τό βράδυ, και τό πρωί ξεβγάζετε με πολύτό σε σό βορκοίχο νερό.

Η θεραπεία αυτή είνε άπρέστη, όχι μόνο γιά τὰ έξαθήματα, αλλά και γιά τους διασταλμένους πόρους, τὰ μαύρα στίγματα και την υπερβολική γυνάδα του προσώπου, γιά όλα δηλαδή τὰ δυσάρεστα που προσάει τό πολύ λιπαρό δέρμα.

Αί λ ή ν, Νέστον.—Άφού έχετε τόσο εύερόστομο δέρμα, πριν βγίτε έξω, να τό αλείψετε με λίγο άποστειρωμένο κολορέν και να τό πονδραφέτε έλαφρά με πούντρα άγνή από ούζι.

Κάθε πρωί δέ να τριβερε άπλά τὸ προσώπό σας με ένα κομμάτι άσπρο λινό, βρεγμένο στην έξης λουσί:

Eau de fleurs d'orange 100 gr.  
Glycérine 100 gr.  
Liquide de Van Swieten 100 gr.  
Teinture de benjoin 5 gr.

Να μην κάνετε μασάζ, ούτε να βάζετε κομμάτι, γιατί ύποθέτω—και να με συμπράξετε, αγαπητή φίλη—ότι θα έχετε κομφοτά το δέρμα σας με τὰ παλιά φρεσκάδια και τις διαφόρων ειδών, έτικεττών και προελεύσεων κρέμες, και πούντρες.

Άκολουθήστε γιά κόμψωσιν καλό τη σιλουέτή μας και δέν θα μετανιώσετε.

Μελ α χ ο υ ν ή ν, Ένταυθα.—Τό χρώμα της μόδας είνε τό βιολέ. Άλλ' έσείς καλύτερα να προτιμάτε τὰ κόκκινα, τὰ κίτρινα, τὰ χροαφικά και τὰ άσπρα. Τὰ ούς, τὰ θαλασσιά, τὰ πράσινα και τὰ βιολέ πηγαίνουν στις ξανθές. Άκόμα και γιά τό βάψιμο του προσώπου σας, άφού τό έχετε συνήθεισε, να προτιμάτε ένα ειδικό γιά τις μελαχροινές κομμοαίδι, που κινεί προς τό πορτοκαλί κι' όχι προς τό ρόδινο. Γιατί τό ρόδινο πηγαίνει, έπαυλαίμωδο, στις ξανθές.

Μα ρ ι έ τ τ α ν, Άμφοισαν.—Γιά να δώσετε μιά λυμή στα μάτια σας και να δυναμώσετε και την όρασί σας, να ξεπλένετε με έκχειλιμα από άνθη bleuets (καδάν).

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ







## ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΠΟΝΟΥ

## Η ΧΑΡΑ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ



γιορλέος και σκυφτός απ' τὰ χρόνια γιατρός, ανέβαινε σ'αγὰ τὴ στενὴ καὶ σκοτεινὴ σκάλα τοῦ δωματίου τοῦ Γεράρδου Μπριέν, ἐνῶ μὴ γειτόνισσα προπορευόταν καὶ τοῦ φώτιζε, κρατῶν-τας στὰ χέρια τῆς μὴ σκονισμένη λαμπύρα πετρελαίου.

Πατούσαν στὰ νύχια κ' οἱ δύο τους, σὺν ἄνθρωποι ποὺ νοιώσαν τὴ συμφορὰ νὰ φτερουγί-ζῃ γύρω τους. Στὸ τρίτο πάτωμα, περὶ ἡ κον-τόχονδρη κ' ἀγαθὴ γετόνισσα σταμάτησε μπρὸς σὲ μὴ φτωχὴ ποταύλα, χτύπησε ἀνάλαφρα καὶ διακριτικὰ κ' ἀκούγοντας κάποιον νὰ ξεκλει-δώνῃ ἀπὸ μέσα, ἔσκιψε λιγὰν καὶ μουρμουρίσε:

— Κύριε Μπριέν, φέρον το γιαντρά...

— Ἀνοίξε σιγαλὰ ἡ πόρτα καὶ φάνηκε στὸ κατώφλι τῆς ἑνῆς νέος ἄνδρας, γλυκὺς κ' ἑ-ξαίλλος ἀπὸ ἀγωνία κ' ἀνησυχία. Μόλις ἀντί-κρουσε τὴ γετόνισσά του καὶ τὸν γέρο γιατρό, ψιθύρισε σιγαλὰ:

— Περάστε μέσα, γιατρέ μου. Θὰ σὰς ἐξη-γήσω σὲ λιγὰν τι συμβαίνει. Καὶ σὰς, καλὴ χροιαστὸ πάλι, θὰ σὰς φωνάξω.

Μέλις ἔφυγε ἡ γετόνισσα, ἀπογοητευμένη λίγο γιατί δὲν μπο-ρεσε ν' ἀντιληφθῇ τί ἔτρεχε ἀκριβῶς καὶ τὴν ἀνησύχησε ὁ γετόνισ-τῆς μὴ τέτοια νυχτερινὴ ὥρα, ἔμειναν μόνον τους στὸν ἀντιβάλλω-ο νεαρός κ. Μπριέν κ' ὁ γιατρός.

— Γιατρέ μου, εἰτε ὁ Μπριέν, δὲν με ξέρετε προσωπικῶς, εἰν' ἡ ἀλήθεια, καὶ τ' ὄνομά μου ἐπίσης. — Γεράρδος Μπριέν — δὲν πρό-κειται νὰ σὰς θυμίσω τίποτε.

Γνωρίζετε ὅμως τὴν κυρία ποὺ φιλοξενῶ στὸ δωματίό μου καὶ ἡ ὁποία ἔχει ἄμεσον ἀνάγκη τῆς ἐπιστημονικῆς σας βοηθείας. Εἰ-νε ἡ κυρία ντὲ Λαμιότ. Συνεπῶς βασιζομαι στὴ δικαιοσύνη σας, για-τρέ μου. Ὅς τηρεθεῖ μυστικὸ τὸ ὄνομά της, γιὰ ὄνομα Θεοῦ!

Ὁ γιατρός ἀναστήριξε ἑλα-φρὰ τοὺς ὄμους του, κύτταξε τὸ νέο με καλωσύνη κ' ἐπέκρινε, τοῦ πήρε τὸ χερὶ στὰ μαρμαί-να δικά του καὶ τοῦ τῶσε με συμπάθεια ἀμήλητος. Ἐπειτα ῥέ-χοντας τὴ ματιά του στὴν κλει-στή πόρτα τῆς κρεβατοκάμα-ρας, εἶπε στὸν κ. Μπριέν:

— Μὴν ἀνησυχεῖς, παιδί μου. Δὲν θὰ μάλῃ κανένας τὸ μυστι-κό σου. Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου. Πάμε τώρα νὰ δοῦμε περὶ τίνος πρόκειται. Δὲν κάνει νὰ φλα-ρούμε ἄσχετα ἐδῶ, ἐνῶ περὶ μᾶς μπορεῖ νάχουν ἄμεση ἀνάγκη τῆς βοηθείας μας...

Διέσχισαν τὸν ἀντιβάλλω, ἀνοίξαν τὴν πόρτα τῆς κρεβατοκά-μαρας καὶ μπῆκαν μέσα.

Μιὰ λεπτὴ κυρία, ὁμορφὴ σὺν ὄνειρο, ἦταν ἑστειμένη στὸ κρεβάτι. Τὰ βλέφαρά της ἦσαν κλειστά, τὸ πρόσωπό της κατὰ-λεινω κ' ἀκίνητο καὶ τὰ σεντόνια καὶ μαξιλάρια τοῦ κρεβατιοῦ της βουτηγμένα στὸ αἷμα.

Ἦταν τόση ἡ ἀταξία ποὺ βασιλευε στὸ σπινόμενὸ ἀπ' τὰ ἀρώ-ματα καὶ ἀπ' τὸ αἷμα δωματίου ἐκεῖνο, ὥστε ὁ γερογιατρός, πρὶν ἑστειομένη λέξι ἀκούμα, πρὶν κοινηθεῖ νὰν ἀπ' τὴ θέα του, κύτταξε μὲ βλέμμα ὑποπτό τὸν ταραγμένο καὶ κατὰχλωμο νέο.

Ἐπειτα πλησίασε τὴ νεαρὴ γυναίκα, ἔπασσε τὸ σπινόμενὸ της, ἀ-κροάστηκε τὴν καρδιά της, ποὺ οἱ παλμοὶ τοῦ γιορλέος γιατροῦ τώρα, γιὰ ὅτι ἀφορούσε τὸν κ. Μπριέν, πρὶν ἀνησυχῇ ὅμως γιὰ ὅτι ἀφο-ρούσε τὴν κυρία ντὲ Λαμιότ, βῆκε ἀπ' τὴν κρεβατοκάμαρα, στα-μάτησε στὸν ἀντιβάλλω καὶ χτυπώντας με συμπάθεια τὸν ὄμο του ἀτελειομένου Γεράρδου, τοῦ εἶπε βιαστικὰ:

Πέρασαν λίγες στιγμὲς σιγαλῆς γεμάτης σφίξιμο νυχτῆς γιὰ τοὺς δύο αὐτοὺς ἄνδρες. Πρὶν ἡνυχος ὁ γιορλέος γιατρός τώρα, γιὰ ὅτι ἀφορούσε τὸν κ. Μπριέν, πρὶν ἀνησυχῇ ὅμως γιὰ ὅτι ἀφο-ρούσε τὴν κυρία ντὲ Λαμιότ, βῆκε ἀπ' τὴν κρεβατοκάμαρα, στα-μάτησε στὸν ἀντιβάλλω καὶ χτυπώντας με συμπάθεια τὸν ὄμο του ἀτελειομένου Γεράρδου, τοῦ εἶπε βιαστικὰ:

— Ἀκούσε, παιδί μου. Ἡ κυρία ντὲ Λαμιότ μόλις ἔχει λίγες ὥ-ρες ζωῆς ἀκόμα. Ἡ ξαφνικὴ χαρὰ κ' ἡ συγκίνησι ποὺ αἰσθάνθηκε

## ΤΟΥ GASTON CHERAU ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

ὅταν σὲ εἶδε, ἐδῶ στὸ δωματίό σου, λίγες ὥρες πρὶν, ὅτερε καὶ ἀπουσία ἀρκετῶν μηνῶν στὰ μακρὰ τῆς χτήματα, τοῦσαν τὴ δύναμι καὶ λεπτὸ κορμί της. Κάποιο ἀγγεῖο ἔπασσε μέσα της, εὐθραυστο στηθάκι της εἶνε τώρα πλημμυρισμένο ἀπ' τὸ φαντα-αἷμα τῆς ἐσωτερικῆς αἱμορραγίας καὶ σὲ λίγες ὥρες πρόκειται νὰ ξεφυγίσῃ.... Κοιτάξω, παιδί μου! Πές μου πρῶτα—πρῶτα πᾶς θὰ δικαιολογήσῃς τὴν παρουσία της καὶ τὸν ξαφνικὸ θάνατό της στὸ δωματίό σου; Τί θὰ πῇς στὸ σύζυγό της, ποὺ πρόκειται νὰ κείνος αὐτοῦ βράδυ νὰ φτάσῃ ἀπ' τὰ χτήματά του; Τί θὰ βρεῖς ὁ-λογο καὶ πιστεῖται νὰ πῇς, ὥστε νὰ μείνῃ ἀνυπόληπτος ἡ ἰσχυρὴ στὸν κόσμο καὶ νὰ μὴν ὑποστῇ καὶ σὺ τὴν συνέπεια τῆς ἀπο-δότης τοῦ προδομένου συζύγου της; Εἴμαι, ὅπως ξέρεις, ὁ ἑπ-στος γιατρός τῆς οἰκογενείας ντὲ Λαμιότ κ' ὅμως θέλω νὰ σε συ-νομιλήσω. Ἐξάλλος ὁ νέος ἀπ' τὸν πόνο του, γονάτισε στὸ πάτωμα καὶ φώναξε μὲ σαταγμὸ νυχτῆς στὸν σκεπτικὸ καὶ καλὸν ἄνθρω-πο φιλῶντας με λαχάρτα τὰ λατῶσά του χέρια:

— Αὐτὴν... Αὐτὴν σώστε, γιατρέ... Γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἀδύνα-το... Ὅς ξεφυγίσῃς τώρα, στὴ στιγμὴ, λίγο μ' ἐνδιαφέρει. Τὴ λ-τρεία μου σώστε πρὸ παντός.

Τὰ χεῖρά τοῦ γιατροῦ ἔτρεμαν ἀπὸ συγκίνησι. Τὰ μάτια τοῦ βοῦρκωσαν ἀδελὰ του καὶ ἡ φωνὴ του ἀνηχοῖσε ὑπόχωρα, καλὴ, ἔβγαλε μὲ κόπο ἀπ' τὸ σφιγμένο του λαγύγγι:

— Μὴν κάνεις ἔτσι, παιδί μου. Βρισκοῦν σὲ μένα. Καὶ σὺν καὶ σὺ τί πρέπει νὰ κάνωμε γιὰ νὰ μείνῃ ἰσχυρὴ γὰ ὅλους ἡ νύχ-τῆς κ. Λαμιότ. Ἄν δὲν μπορούμε νὰ σώσουμε τὴ ζωὴ της, ἔς-σοιμε τὴν ὑπόληψή της τοὺλάχιστον, ποὺ ἀξίζει ὅσο κ' ἡ ζωὴ της. Μεγάλωσε στὰ χέρια μου ἡ κοπέλλα αὐτὴ καὶ τὴν ποῦν σὺν παι-δί μου. Θὰ πάω λοιπὸν νὰ εἰδοποιήσω τὴ μητέρα της, τὴν καὶ τὴν κ. ντὲ Λεσκάν, γιὰ νὰ τὴν πάμε τοὺλάχιστον στὸ μηρὸν τῆς μέγαρο, νὰ ξεφυγίσῃ ἐκεῖ. Γιατί ὅσο βρίσκεται κοντὰ σοῦ ἡ ὥρα περνῶν κ' ὁ κίνδυνος πληθαίνει. Κάθισε πάλι της κ' ἔτρεψε στὸ προσκέφαλό της, ὅσο νὰ ῥί-σιον ἀπ' τὴ λεπτὴ ἀσπιδὶ μὲ

Ἐφυγε ὁ γιατρός βιαστικὰ κ' ὁ νέος ἔτρεψε μὲ λαχάρτα πρὸς τὸ ἀνάκλητο κορμί της καὶ τρευτῆς του. Γονάτισε κοντὰ της, ἔπασσε τὸ διάφανο χεράκι της στὰ χέρια του, τῶρε σὲ σπῆμα κ' ἄρχισε νὰ τὸ φιλῇ μὲ ἀν-γνωστὴ, ἐνῶ τὸ πῶσε σπιν-οῦς με τὰ χερά καὶ ἄρπασε ὁ-κράτῃ του \*\*\*

Σ' ἕνα πολυτέλειστο κρεβ-ατὶ ἑστειμένη τότε ἡ κυρία ντὲ Λαμιότ, στὸ δωματίό της, ἔπασσε τὸ διάφανο χεράκι της στὰ χέρια του, τῶρε σὲ σπῆμα κ' ἄρχισε νὰ τὸ φιλῇ μὲ ἀν-γνωστὴ, ἐνῶ τὸ πῶσε σπιν-οῦς με τὰ χερά καὶ ἄρπασε ὁ-κράτῃ του \*\*\*

Σ' ἕνα πολυτέλειστο κρεβ-ατὶ ἑστειμένη τότε ἡ κυρία ντὲ Λαμιότ, στὸ δωματίό της, ἔπασσε τὸ διάφανο χεράκι της στὰ χέρια του, τῶρε σὲ σπῆμα κ' ἄρχισε νὰ τὸ φιλῇ μὲ ἀν-γνωστὴ, ἐνῶ τὸ πῶσε σπιν-οῦς με τὰ χερά καὶ ἄρπασε ὁ-κράτῃ του \*\*\*

Τὴν ἔχαν μεταφέρει ἐκεῖ, μεσάνυχτα περασμένα, τὴν ἑστει-μένη κ. ντὲ Λαμιότ κ' ἄρχισε πρὶν νὰ ξεφυγίσῃ. Τὰ φῶτα ἦσαν σβησμένα ἀπὸ ὅρα. Τὸ πρῶνὸ θαμπόφωτο φώτιζε τὰ σπινόμενα ἀπ' τὴ θλίψη πρόσωπα ὅλων αὐτῶν τῶν βουδῶν ὑπόχρωσι, ποὺ νο-ιώσαν ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ νὰ γλυτρώθῃ ἀπ' τὰ χέρια τους γιὰ πρῶ-τὸ πρὶν ἀγαπημένο τους πλάσμα.

Ἡ Λουίζα κρινόταν τώρα ῥοιζή. Τὴν τυφλῶσε λιγὰν ὁ ῥέ-χας πρὸ ὀλίγου, ἕνας βῆχας πῶρεψε στὴς γωνίες τῶν λεπτῶν καὶ στεγνῶν χειλῶν της ἀσπροκόκκινους ἀφρούς. Κι' ὅταν ἔπασσε βῆχας αὐτός, ὁ πόνο τυρονηνικός, ἀργονηθῆσαν τὰ χεῖρά της ἐν-μοιβάτης, σὺν κατὶ νάθελε νὰ μουρμουρίσῃ. Κι' οἱ τρεῖς τοῦ-μὲ τὴν ἴδια λαχάρτα καὶ με τὸ ἴδιο σφίξιμο στὴν νυχτῆς τους, ἔπασ-σαν τὰ χεράκια τους κοντὰ της, κάρφωσαν τὰ μάτια τους με ὄμο-στὸ στόμα της κ' ἀνοίξαν τ' αὐτιά τους, γιὰ νὰ μὴ χάσουν ὅτι ἔ-ξε ἀπ' ὅσα θὰ ἔλεγε.

— Μαμά μου, ψιθύρισε ἡ Λουίζα, συγχώρεσέ με γιὰ τὴν ἀπο-πὸν σοῦ δίνω. Μὰ με πάντρεψες μ' ἕναν ἄνδρα ἀνάξιο μου, ἐπὶ-φερόμενο μονάχα γιὰ τ' ἄλογά του καὶ τὰ χαρτιά. Δὲν βαρύνωμαι γιὰ σένα, μὰ ἡ καρδιά μου δίρασε ἀγάπη τρυφερὴ κ' ἐλπίδα. Μὲ λυτήθηκε ὁ καλὸς Θεός καὶ μὲ τὴν ἔδωσε.

... Τὴ βροῖκα σὲ σένα, ἀγαπημένη μου λατρεία, γλυκιά μου ἀγάπη, Γεράρδε μου ἀξέχαστε, Σ' ἀγάπησα μ' ὅλη τὴ δύναμή μου

## ΤΑ ΠΟ ΠΡΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΜΑΣ

## ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ

Ἀπὸ λίγες μῆνας, Συννεφρὰ τὸν οὐρανὸ σκεπάζει. Ἀνάφωρη ξεχνιέται τοῦ χόρτου ἡ μυρσὶα. Ἀπὸ τὰ ροδοπέταλα λεπτὴ δροσὶνὰ στάζει, κ' εἶνε μωδὸβυστη κ' ἀγνὴ τοῦ ἡλιου ἡ ματιά.

Πᾶς ἦθελε μέσ' στὴ σιωπὴ τὴ βραδυνὴ τοιγύρω, μέσ' στὴ θεία σιγαλὴ καὶ μέσ' στὴν καταχνιά, μέσ' στοῦ χόρτου τὴ δροσιὰ, στοῦ λουλουδιοῦ τὸ μῦρο, νὰ ξεχαστῇ, σὺν σ' ὄνειρο, σ' αἰῶνα λησμονία.

Ὅταν τραγοῦδι ὀλιβερό θὲ νὰ λαλῇ τ' ἀρδὸν κρημένο μέσ' στὰ κλαδιά, πᾶς ἦθελε κ' ἐγὼ σὺν τὴν καρδιά μ' ἀλύπτητα ὁ πόνος τὴν πληγώνει, λίγες στιγμὲς, μαζὺ μ' αὐτὸ, παρηγοριὰ νὰ βρῶ.

Κι' ἦθελε μέσ' στὴς ὁμορφιὲς μᾶς ματωμένης δύσης νὰ γάταται τὸ βλέμμα μου σὲ πλάτη ἀλαργινὰ. Ν' ἔκωσο ἀντιλάλους γλυκοὺς στὴ σιγαλὴ τῆς φύσης κ' εἶσι, χωρὶς νὰ νοιώσω πᾶς, νὰ σβῶσω ὀστερὰ.

ΕΥΑΓΓ. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

## ΠΟΛΛΗ

Ἀργὰ τὶς νύχτες ποὺ ὅλο περιμένο νὰ βλέφαρά μου ὁ ὕπνος νὰ σφαλῇ, ποὺ κάθε θόρυβος ἔχει περὶ σβύσει, ἀδελὰ μέσ' στὴ σκέπῃ μου σὲ φέρνω.

Καὶ μέσ' στὸ σπῆμα τὸ σκοτειναμένο τὸ κοιναμένο βλέμμα μου ὡς γυρίσει ὅλο μῦρος τὸν πάντα θ' ἀντικρύσῃ τὸ σωματίκι σου τ' ἀπορροιαμένο.

Καὶ σῶμας μετὰ τὸ ὀλίγικα σου χέρια στὴν ἀγκαλιά σου ποὺ μ' ἀνοίγεις πλέθια νὰ κρῖς με μ' ἐπιθυμία τόση.

Μὴ εἶνε πλάτη ὅσα θωρᾶ, κ' ἄλλοι μου ῥῖνος κινῶνται τ' ἄχαρο κορμί μου κ' ὁ, πόσο, πόσο ἀργεῖ νὰ ξεμερώσῃ.

Ν. ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ

## ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

Ἡ θύμῃς διαδραῖνον... — κομπολόι — Χωρὶς σταθμούς... διαδραῖνον... πᾶνε... Μόνον ἔτρεψε τοὺς δειχτές στὸ ρολοῖ Πῶς ρυθμικὰ σιγαιετὰ τὸ χροῖον.

Κι' ἀρπάζει θλιμένο μοιρολόι Καὶ κλαῖν νωσταγικά... θρηνοῖν σὲ τόνο Πῶς παῖται στὴν νυχτὴ μου καὶ με τρώει Καὶ μὲ ἔκπῃ γιὰ τὰ παλῆα... τὸν πόνο.

Κι' εἶνε γλυκὸς ὁ πόνος... νωσταγικά... Τὰ μὰ ζωὴ ποὺ πέρασε κ' ἐχάθη...

Γιὰ κάποια τῆς ἀγάτης ἱστορίας...

Γιὰ δέιμα χαρωπὰ... καὶ θεῖα βράδνα...

Ποὺ σβόσθησαν στὴς λησμονιὰς τὰ βάρη Χωρὶς ν' ἀφήσουν ἰχνη τους... σὰ χάδια.

ΦΑΙΔΩΝ ΣΠΑΘΑΡΗΣ

καρδία μου, ὅπως μ' ἀγαποῦσες καὶ σὺ, Μὴν κλαῖς, Γεράρδε. Πε-θαίνο εὐχαιρομένη. Ποῖν κλείσω ὅμως τὰ μάτια μου γιὰ πάντα, αἰσθάνομαι νὰ φιλήσω γιὰ στερεὴ φορὰ, μ' ἐνέδεια καὶ στοργή, τὰ χέ-ρα σου ποὺ με χόρπων πρόσωπα τόσες φορές, σὺν ἡμῶν μικρῇ, πᾶστε μου, καλὴ μου γιατρέ!...

... Σκύψε, μαμά μου λατρευτῇ, νὰ σὲ φιλήσω...

... Ἐλὰ κοντὰ μου, ἀγαπημένη μου Γεράρδε, ἀκούμπησε τὰ χεῖρά σου στὸ κρῖν μέτωπό μου, γιὰ νὰ νοιώσω γιὰ στερεὴ φορὰ τὴ γλῶ-σσά τους θεῖνη...

... Μὴν κλαῖτε, γιατί πεθαίνο χαρούμενη κ' εὐτυχισμένη, ὅσο πα-ρημένη ἡμῶν στὸν ἀτυχὸ μου γάμο... Μὴν κλαῖτε... Θεὲ μου, σ' ἐλπίστω!... Εἶνε γλυκὴ νὰ πεθαίνῃ κανεὶς τρυφερομένη ἀπ' τὰ πρὶν ἀγαπητὰ του ὄντα... Ἀντίο, Γεράρδε!... Ἀντίο, μαμά μου!...

Ἀντίο, γιατρέ μου!... Εὐχαιροῦστω!... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο...

Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο...

Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο...

Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο...

Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο... Ἀντίο, ἡμῶν τὸν πόνο...

## ΠΡΟΓΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΕΣ

## Η ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΜΑΓΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ὁ ἀχάτης ποὺ κάνει τοὺς ἀντιπαθητικούς... ἀξέρεατους! Ἡ ἀξιοθαύμαστες ιδιότητες τοῦ ἀμέθυστου. Τὸ ἀδαμαντο-κέλλητο δαχτυλίδι ποῦ... ἀνοίγει ὅλες τὶς καρδιές. Τὸ σμα-ράγδι κ' ἡ ἐπιληψία. Ὁ μαῦρος γαλαχίτης, τὸ... φλίτ τοῦ μεσαιῶνος, κτλ. κτλ.

Στὴν ἀρχαία ἐποχὴ, οἱ φιλόσοφοι κ' οἱ μάγοι ἀπέδιδαν στὶς διά-φορες πολυτιμες πέτρες, ιδιότητες ἀπόκομτες καὶ μαγικῆς.

Πρῶτος ὁ Ὁρφεὺς ἔλεγε σ' ἕνα του ποίημα ὅτι ὁ ἀχάτης κάνει συμπαθητικὸν στὶς γυναῖκες καὶ τὸν ποὺ ἀντιπαθητικὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἀλχημιστὴς Μπερλίν, ἐξ ἄλλου, βεβαιώνει ὅτι ὁ ἀμέθυστος καθιστὰ εὐγενικό, ἐργατικό καὶ φαιδρὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἔχει ἐπάνω του, ἡ δὲ ἀρεία κρυστάλλος διαλύει τὰ ὄνειρα κ' ἐμποδίζει τὸν ὕπνον.

Ἐνας ἄλλος περίφημος ἀλχημιστὴς, ὁ Μικρὸς Ἀλβέρτος, λέει τὰ ἑξῆς καταπληκτικὰ, σχετικῶς μετὰ τὸ διαμάντι:

«Πάρτε ἕνα καινούργιο χρυσὸ δαχτυλίδι, στολισμένο μ' ἕνα δια-μάντι ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ ἀκόμα φορεθεῖ, τυλίξτε τὸ δαχτυλίδι αὐτὸ σ' ἕνα μεταξωτὸ πανί καὶ ἀρπῆστε το ἐννὴν μερόνυχτα ἐπάνω στὴν καρδιά σας. Ὅποια γυναῖκα τὸ φορέσει κατόπιν, θὰ σὰς ἀγαπήσῃ ἀμέσως!»...

Ἐνας ἐβραϊκὸς θρύλος πάλιν ἀναφέρει ὅτι τὸ διαμάντι ποὺ φοροῦ-σε ὁ Λαζάρ, ἔχει τὴν ιδιότητα ν' ἀλλάξῃ χρώματα: «Ὅταν δηλαδὴ καμιά θεῖα τιμωρία ἀπειλοῦσε τοὺς Ἑβραῖους, γινόταν σκοτεινὸ-χρῶμο, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ γίνον σφαγές, ἔπαινε χρώμα κόκκινο, κ' ὅταν, τέλος, δὲν ἐπεκράτωσαν κανεὶς κίνδυνος ἐναντίον τους, ἔμενε δια-νύχ καὶ ἀχρῶμο.

Ὁ Ἀριστοτέλης πάλι ὑποστήριζε ὅτι τὸ σμαράγδι προστατεύει τὸν ἄνθρωπο ἀπ' τὴν ἐπιληψία. Γι' αὐτὸ κατὰ τὴν ἀρχαίότητα, οἱ διάφοροι ἡγέμονες χάριζαν τοὺς γιουῖς τους δαχτυλίδια με σμαράγδια, γιὰ νὰ τοὺς φυλάξουν ἀπ' τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἀρρώστεια.

Κατὰ τὸν μεσαιῶνα, πολλὲς θεραπείες, ποὺ ἀπεύλιντο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα σὲ αὐτο-βο-λή, ἀπεδίδοντο σὲ διάφορες πολυτιμες πέ-τρες. Ὁ ἀλχημιστὴς Πόδα ὑποστήριζε ὅτι ὁ γαλαχίτης — ἕνα εἶδος μαύρης πέτρας — προ-στατεύει ἀπ' τὰ τοιμηματα τῶν ἐντόμων. Ὁ ποστηρίζε ἐπίσης ὅτι, κρατῶντας κανεὶς τὴν πέ-τρα αὐτὴ μέσα σὲ στόμα του, μπορεῖ νὰ μαθῇ-νὰ τὰ μυστικὰ τῶν ἄλλων.

Ἐπίσης πίστευαν τὸν παλὴ καλὸ καιρὸ, πᾶς ὁ πρόαινος γαλαχίτης προσφύκει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τοὺς κεραυνούς καὶ τὸν φόβο ποὺ προκαλεῖ τὸ σκοτάδι. Πίστευαν ἀκόμα ὅτι ὁ ὀπίλλης ἔ-κανε φαιδρούς, ἀνοικτοκαρδούς κ' ἀξιαγά-τους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν φορούσαν. Τὰ μαργαριτάρια, τέλος, ἔχον μεγάλῃ πέρας ὡς φυλαχτὰ κατὰ τῶν πασημῶν καὶ τῶν καρδια-κῶν παθήσεων.

Ἐνας συγγραφεὺς τοῦ μεσαιῶνος διηγείτα τὸ ἑξῆς περιστατικό, σχετικὰ μετὰ τὴν μυστηριώδη ιδιότητα τοῦ ρουμπίνου: Ταξιδεύοντας κάποτε μετὰ τὴν γυναῖκα του, εἶδε ξαφνικὰ ἕνα ρουμπίνι ποὺ φορούσε στὸ δαχτυλὶ τοῦ, νὰ γίνεται κατὰμυστὸ. Αὐτὴ τὴ μεταβολὴ τοῦ χρο-ματός της πολυτιμῆς πέτρας τὴ θεώρησε ὡς κακὸ ὄρανο, ὡς προμῆ-νυμα μεγάλῃς δυστυχίας. Ἐξαιρητικῶς μάλιστα τοὺς φόβους του αὐτοὺς καὶ στὴ γυναῖκα τοῦ, ἡ ὁποία τοὺς θεώρησε ἀστεῖους. Κι' ὁ-μῶς, ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες, ἡ δυστυχισμένη συζυγὴς του πᾶνε ἀν-τελὸς ξαφνικὰ! «Υποθερ' ἀπ' τὸν ἄντατό της, τὸ ρουμπίνι ξανατῆρε σιγά-σιγά τὸ πρῶτο του ζωηρὸ χροῖμα χροῖμα!»...

Ὁ μεγάλος ἀλχημιστὴς Τοισμέγιτος ὀνομάζει τὸ ξαφνικὸ σπῆμα ἐρωτικῆς, τὸ θεωρεῖ δὲ ἀόκητη καὶ ὡς προφυλακτικὸ κατὰ τῆς... δυσεπίας!...

Σχετικῶς μετὰ τὴν πέτρα «ροδοκόκκινη», ὁ Ἀρσεν γιατρός ἔλ-κινε λέει ὅτι οἱ ἀλχημιστὰς τῆς ἐποχῆς τοῦ τὴν χρησιμοποιοῦσαν κατὰ τοὺς πόνους. Κοιταχμένη δὲ σὲ σκόνῃ κρῖν, ἔθετο ὡς ἀπὸ το ἀν-τίδοτο ἐναντίον τοῦ δηλητηρίου τῶν οὐροπῶν.

Ὁ ἀναφέρουμες τέλος, διὰ ἀκόμη πέτρες — διὰ πολυτιμῆς αὐτῆς — ποὺ θεωροῦνταν πάντοτε ἰσχυρὴ κ' ἔχον ἀντακτικὸν λατῶρας. Ἡ πρῶτη ἀπ' αὐτῆς ἦταν μιὰ μαύρη πλάκα, ποὺ σκέπαζε τὸν τάρπο τοῦ Ρομύλου, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ρώμης. Ἡ δεύτερη ὑπόκειται καὶ σήμερὰ καὶ εἶνε ἡ περίφημη μαύρη πέτρα Κααλά τῆς Μέκκας, τὸ πρόσκεινται ὅλων τῶν Μωαμεθανῶν.



## ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

## ..... Η ΝΕΡΑΤ' ΔΕΣ .....

ΙΑ'.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)  
— Πώς νά πάη; Τό δαμόνιο είνε ισχυρό, αλλά ή θεία δύναμις στο τέλος θά νικήση!...



— Μά τί, σφιγάδο θά τόν κά-  
νουμε; Ξεφώνισε ή κυρά Γιάν-  
νενα.

— Ποτέ! Απαντούσαν αυτές.  
— Συνηθίζει νά κολιμπάη ό κόσμος εκεί πέρα στο πο-  
τάμι;  
— Έμεις, επειδή είνε μακριά απ' τόν χωριό κ' είνε κει  
κοντά κ' ξένος κόσμος, δέν πηγαίνομε ποτέ!...  
— Ξένος κόσμος, είπατε; Τι ξένος κόσμος;  
— Νά, ήρθαν κ' αϊ φραγκοκαλόγηρες κ' χτίσανε ένα  
σχολείο εκεί αντίκρυ. Αυτές στην αρχή πήγαν νά κολιμπή-  
σουν κάποτε, αλλά ό παλιός ήγούμενος τού αντικρυτού μο-  
ναστηριού, ό πάτερ 'Παρίων, τ' άπαγόρευε. Άγιος ό πά-  
τερ 'Παρίων άνθρωπος, όγδόντα έφτά χρόνων, μά βαστού-  
σε τίς σαρακοστές κ' Τετάρτη κ' Παρασκευή δέν χά-  
λασε ποτέ τόν!...

— Τό μοναστήρι τότε μωροβολούσε αγιότητα, είτε κ' ό  
Κότσος ό 'Αγκάραθος, παλιός κληγός κ' άγροφύλακας  
τού τόπου.

— Τότε μωροβολούσε αγιότητα, είπατε; Μά τώρα τί  
μυρβεί;

— Καί τώρα καίνε κ' μέσα κεριά κ' θυμάτα, μά ξε-  
θυμαίνουν άμείωως.

— Καί σήμερα πούς είν' ήγούμενος εκεί;

— Ό καλοήγορατος ό Λαυρέντιος, από τόν Πέτρο-  
χώρι. Λένε πώς ήταν ένοματάρχης μία φορά κ' πώς είχε  
παντρευτεί στην 'Αμερική. Καλός άνθρωπος, δέν σου λέω,  
κ' αυτός, μά πού καλός ήταν ό μακαρίτης!...

Ό ένοματάρχης ό Κοτσουκόλιος ήταν νεοφερμένος στο  
χωριό. Έκδιωχνόταν από τόν μέρος πού ήτορετόσε πριν, γιά κάποτε  
παρόνομος επειμβάσεις τού, τοποθετήθηκε μόλις πρό δύο ημερών σ'  
αυτό. Γιά τούτο, παρ' όλη τή μεγάλη κλίση κ' προτίμησι πού είχε  
στά μοναστήρια, δέν είχε ελσυχθεί ακόμα στίς λεητομέρειες τής ζωής  
κ' τής μοναστικής κινήσεως τού χωριού.

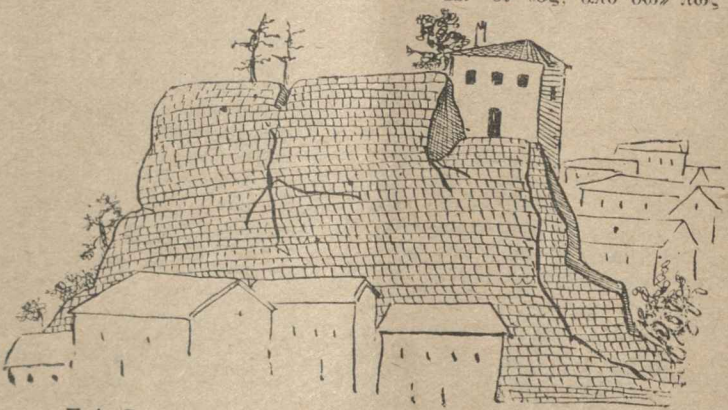
Θά ρωτούσε λοιπόν κ' άλλα πολλά άκόμη, άν δέν άκουγόταν από  
τό παρακατινό εντερέκιό τόν τραγοδιό ενός άλλου είνταμακαίου τού  
χωριού, άρχαντάση κ' συντρόφου τού Στέφου τού 'Απικραντού,  
τού Στέλιου τού 'Ανάκατου, πού είχε άγορευτείτηρησει κ' μόλις τώρα  
έμεινε τόν δυστήνιμα τού φίλου τού κ' έρχόταν, φαίνεται, γιά νά  
τόν δει;

Τού Χάροντα επ'αράγγειλα  
μή βγει κ' κυνηγήσει,  
έδώ σ' αὐτ' τή γειτονιά,  
παρά σ' αν με ρωτήσει!...

Καθόταν επάνω ψηλά, στη Βροντο-  
λαγκάδα ό Στέλιος, κ' κοντά στο χα-  
λασμένο φρούριο, σ' ένα μικρό σπατά-  
κι, παλιό κ' έτοιμόρροτο, με μία ξυ-  
νόμηση μονιά άπόξω, πού δταν γι-  
νόντουσαν τά μουρα τής κ' έπεφταν  
στην αλλη, έβαφαν κατακόκκινες τίς  
πλάκες τής, σ' αν νά έσταζαν αίματα!...

Μέσα από τήν κόκκινη κ' αίματηρή  
αυτή βοοχή, έβγαινε κάθε μεσημέρι, ό  
τόν θά ροβολούσε πούς τά κάτω, ό  
Στέλιος ό 'Ανάκατος, χασατάκι πα-  
λιό, κ' τώρα ετοιμαστές κ' σουλατσά-  
δαρος, χάρη στην 'Εθνική Τράπεζα,  
πού τόν χρησιμοποιούσε μάρτυρα κ'  
έκτελεστή σ' όλες τίς κατασχέσεις τών  
δρελετιών τής.

Ήταν τσιφάκι στο χασάκι τού  
Γιάννου τού Τσελίκη, τού όνομαστου,



Στή Βροντολαγκάδα, κοντά στο χαλασμένο φρούριο.

## ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

πού δταν έγδερνε τ' άρνά, έβαζε τόν μαχαίρι τής σφαγής, ζεστό κ'  
άχνιστό ακόμα απ' τόν αήμα, κ' τόν δάγκωνε στο στόμα τού, ός νά  
κάνη τή δουλειά τού, κ' έσπαγε με τίς γροθιές τά ποτήρια στίς τε-  
βέρες!... Μά από τότε πού  
ήτορετόσε ως χωροφύλακας,  
ό Στέλιος ό 'Ανάκατος είχε  
προβιβάσει λιγάκι. Άρπασε  
τήν τέχνη τού χασάτη κ' αϊ  
προσελήφθη ως άνεπίσημος  
κλητήρας στην Τράπεζα κ'  
αυτός, γιά τίς έκτελέσεις,  
τίς κατασχέσεις κ' τούς  
πλειστηριασμούς. Έτσι ξενύ-  
χταγε στίς ταβέρνες με τόν  
'Απικραντό κ' άλλους άντά-  
μυδες, κοιμόταν κατά τίς α-  
γές, σηκώνόταν τά μεσημέ-  
ρια κ' κατέβαινε εκάλντερι-  
μής κ' «μεσημεράς»,  
τραγουδώντας, κατά  
τήν άγορά:

Μέραςε, Χάρε, νά

(διαδέξω)

κ' δέν χωράει ό

(δρόμος)...

Έτσι κ' τή μέρα

αυτή έμαθε κατεβαί-  
νοντας τόν πάχημα  
τού 'Απικραντού κ'  
λοξοδρομούσε. Άντί

νά πάη στην ταβέρνα τού Πατάχα νά πάρη τά πρώτα τ' αμ-

φ'ηματα, τράβηξε νά δει τί γίνεται ό μακαντάσης τού.

Όταν πλησίασε στο σπίτι τού, άκουσε νά μιλούν κ' άμ-

κ'ά, νεοαίδουρασίματα, ήλίας κ' γύλα-δύο!...

— Βρε τί τά θέλετε αυτά; τούς είτε ό 'Ανάκατος. Βάιν

του καμιά όκ' κρεμμύδια κοπανισμένα, γι' αν ήταν κ' ή

«τραβανέζα» (πιωμένος), ό... συζητούσε!

— Μά τί, σφιγάδο θά τόν κάνουμε; Ξεφώνισε ή κυρά Γιάν-  
νενα.

— Έκείνο πού σ' λέω... Κοπανίστε τα κ' βάλετε

καμιά όκ'!... «Τραβηγμένο» (πιωμένος) είνε λίγο, έλα

κ' ή κουβέντες, παρακαλώ, νά λείψουνε!...

Βασιλική διαταγή κ' τά σκυλιά δειμένα.

Μιά όκ' διάταξε ό 'Ανάκατος, διό κοπανίστηκαν. Κ' νά

πού ό 'Απικραντός άρχισε νά συνέχευται, άναδέυκτη λίγα

άνοιξε τά μάτια τού, φάνηκε σ' αν νά μη γινώριζε πού βρισκόταν.

— Έδώ είμαι ή με πήρανε; ρώτησε.

— Έδώ είμαστε όλοι, μη φοβάσαι, τού είτε ό 'Ανάκατος.

Κ' αν γινώριζες σ' αν κόσμο πού παρόντες;

— Φέρτε τόν ένα εκατοσταράκι, βρέ, γιά νά συνέλθω σ' αν

έντέλεια.

Έτσι, κατά τόν άπόγευμα, μόλις τελείωσε τήν επραγμά-

τω με τά κορίτσια, ό ένοματάρχης ό Κοτσουκόλιος καθόρθω κ'  
πήρε κατάθεσι από τόν επαθόντα.

— Τις είδες τίς νεράδες; τόν ρώτησε.

— Όπως σ' βλέπω κ' με βλέπεις, απάντησε ό 'Απικραντός.

— Ήσαν όμορφες;

— Λοιπόν;...

— Φορούσαν φορέματα;

— Μπ'... Όπως τίς γέννησε ή μάνα τούς!

— Εμμοίξαν με καμιά από τίς χωριανές;

— Όπως τόν τ' ανών με τή γλάστρα τού βασιλικού.

— Έχεις ξαναδεί ποτέ σου νεράδες;

— Όχι σ' αν δειρό μου.

— Κ' ό ε'ξ, από δώ πώς ήσαν;

Στου Γιάννου τού Τσελίκη, τού όνο-  
μαστου.

— Σ' αν Θεέ μου, φίλαξέ με!...

— Εμμοίξαν με κανέναν από δώ;

— Σ' αν τά τραγιά τού Λικάρη;

— Μην είδες τίποτε τραγιά κ' τ'  
πέρασε γιά Σατανάδες;

— Κάνουνε μάνια τά τραγιά;

— Τι όρα έγιν' αυτό, πάνα-κατος;

— Τό καταμεσημέριο.

— Έπεχέρισες νά πούς σκυλάδες;

— Τι νά τούς κάνω;

— Νά τούς πιάσεις! Έκ' ανες παρ-  
τα νά τούς φοβήσης κ' νά σφ-  
γόνες;

— Τράβηξε τήν κοιμητορά, αλλά  
δέν έπαυσε φωτιά. Διαβόλων σ' αν  
γεια, βλέπεις.

— Μήπως ήταν άδενάη;

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνήθεια.

## ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

## Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΑΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κεντσομπολιό)



Ένα τελευταίο στίχο τών περ-  
φωμένων καμικών 'Ολίβερ Χάρντιν  
κ' Σταν Λάρελ, τού «Χοντρού» κ'  
τού «Διπλού», ό όποιοι βρισκόνται  
τώρα στο Λονδίνο κ' τ' ανς έπισκε-  
φθόν τόν φθινοπώρο κ' τήν 'Ελ-  
λάδα.

δης. Τελευταία μάλιστα, μετά τήν άναχώρησι τής Γκετάς Γκάριμπο

κ' τόν Χόλλυγουντ, θεωρείται ή διάδοχος τής.

Ός τώρα ή Λάντι ζούσε σχεδόν άσκητική ζωή, άποτραβηγμένη  
σ' αν τής. Από μινός όμως άρχισε νά εμφανίζεται παντού κ' νά  
ματίζη σ' όλες τίς εκδηλώσεις τής ζωής τού Χόλλυγουντ.

Η μεταβολή αυτή κατέπληξε τούς φίλους κ' συναδέλφους τής.  
'Αλλά ή Λάντι έσπευσε νά τούς πληροφορήσει ότι άρπασε τή μοναξιά  
της, γι' αν πρόκειται νά γράφη ένα μυθιστόρημα γιά τή ζωή τού Χόλ-  
λυγουντ, κ' δέλει νά συγκεντρώσει στοιχεία.

Ό Τζον Τζιλμπέρ, ένας από τούς «γόνιμας» τού  
Χόλλυγουντ, έγινε γνωστός στο κοινό  
κ' τόν άνηή έρωτά τού με τήν Γκετάς Γκάριμπο.  
Γιά νά παρηγορηθή, επειδή ή μεγάλη καλλιτέχνης  
δεν έχε άναποκαίρει σ' αν έρωτά τού, αὐτόν, ό  
Τζον Τζιλμπέρ... άρχισε νά παντρεύεται κ' νά  
ζευγαρώνει!...

Παντρεύτηκε τρεις φορές στή σειρά, αλλά κανέ-  
νας από τούς γάμους αὐτούς δέν τόν παρηγορήσε,  
κ' έτσι ό Τζιλμπέρ κατέρρευσε στο διαζύγιο. Τώρα ό  
Τζιλμπέρ είνε πάλι έρωτευμένος. 'Η Βιργινία Μαρί-  
ος, ένα νέο όρατότατο άστρο τού Χόλλυγουντ, τόν  
κατακτερε, κ' ό συμπαθής καλλιτέχνης θά ξαναπαν-  
τρευτεί γιά τέταρτη φορά. Οι άρραβόνες τού έγιναν  
ήδη.

Τό Βερολίνο έγινε πάλι όριστικά τό κέντρο τής  
κινηματογραφικής κινήσεως στην Εύρώπη. Έκεί έ-  
χουν συγκεντρωθεί ό καλύτεροι σκηνοθέτες κ' ήθο-  
ποι τών ευρωπαϊκών χωρών, εκεί γινώσκονται τά  
καλύτερα φιλμ σ' διάφορες «Φεστιβάλ».

Στό Βερολίνο βρισκόνται σήμερα κ' οι γνωστοί  
Γάλλοι καλλιτέχνες κ' καλλιτέχνιδες τής δόξης 'Ι-  
σπανία Σαρά, Μόνικα Ρολάν, Ρομπερτ Νταρτέ,  
Σαρλ Μοναγκέ, Φερνάν Γκραβέ, Μαρσέλ Βαλλέ,  
Λαόντι Ρενουάρ κ' Πιέρ Μπρασέρ.

Ό Γερμανός σκηνοθέτης Ριχάρδος 'Οσβαλντ,  
γνωστός κ' στην 'Αθήνα από διάφορα φιλμ  
κ' τήν κινηματογραφική έγέτος τήν περίφημη τρα-  
γωδία τού Μάγελιζ, ή όποια είχε άναστατώσει  
πρό ετών τόν κόσμο.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.

Τόν άρχισόνα Ροδόλφο θά ήποδισή ό Πάβ-  
λ Χάρταν κ' τή Μαρία Βετσέρα ή Δοροθέα Βιέν.



Η Λεϊλά 'Ανταρ, ένα από τά λαμ-  
πρότερα άστρο τού Χόλλυγουντ, έ-  
λάσανε έφ'έτος στην πλάς τής Κα-  
λιφορνιας από τό κοστούμι τού μπ'α-  
νιόν, τό όποιο κ' ένσπείρησε ή  
μέσας.

Γιά νά αλαλάη μάλιστα απ' τόν κλονισμό πού ήπστη, έπήγε στην  
Κωνή 'Ακτι, όπου θά μείνη επί ένα μήνα, μαζί με τόν άντρα τής,  
τόν περίφημο Βάλν Φόιτς.

Τά νέα φιλμ τής Μαρίν Ντήτριχ, ή όποια, μετά τήν άναχώρησι  
τής Γκετάς Γκάριμπο από τό Χόλλυγουντ, άπέμεινε ή βασίλισσα τής  
δόξης, είνε τέτοια, πού ένδιαφέρουν άσφαλώς όλους τούς φίλους  
τού κινηματογράφου.

Η μεγάλη καλλιτέχνης έτελείωσε πάλι τήν ταινία 'Ε' Ξανθή 'Α-  
φροδίτη κ' έντός τού Σεπτεμβρίου άρχίζει τό γύρισμα τού νέου τής  
φιλμ 'Ε' Βαβελιά Νύχτα.

Ό κινηματογράφος θά γίνη άσφαλώς σιγά-σιγά τό σπουδαιότερο  
μορφωτικό μέσο τής εποχής μας.

Ένα πρόχειρο παράδειγμα τούτου είνε κ' τό ότι μία μεγάλη γε-  
μινική κινηματογραφική εταιρεία πρόκειται νά πάρη ως θέμα τής  
προσεχούς μεγάλης ταινίας τής τήν άναδο τού καθηγητού Πικάρ στή  
στρατόσφαιρα.

Η ταινία αυτή, πού θά γυριστή έντός τού φθινοπώρου, ίσως προ-  
βληθή τόν χειμώνα κ' στην 'Ελλάδα.

Έπί τέλους, ή έπίμονες φήμες πού κυκλοφορούσαν από περίου, ότι  
ό Ντούγκλας Φοίμπανκς κ' ή Μαίρη Πίκφορντ βρισκόνται σ' διά-  
σται κ' ή πρόκειται νά πάρουν διαζύγιο, διαφεύγοντας όριστικά.

Ό 'Εβανς κ' ή Βασίλισσα τού Σινεμά — όπως ονομάζουν στο  
Χόλλυγουντ τό περίφημο αὐτό ζευγάρι — άρχισαν πάλι νά εμφανίζον-  
ται μαζί σ' όλες τίς συγκεντρώσεις, τίς δεξιώσεις κ' στο κέντρα  
τού Χόλλυγουντ, έπειτα από άπουσία ενός έτους σχεδόν.

Λέγεται, τέλος, ότι οι δύο καλλιτέχνες ούδέποτε ήλθαν σ' διάστα-  
σι κ' ή άπουσία τούς άφείλετο στο γεγονός ότι έταξείδιαν ένα  
δολιχόρο χρόνο.

Τό Χόλλυγουντ άποκτά διαρκώς κ' νέες «μπερές». Μετά τή  
Νόρμα Σκάρρε, τή Μπεμπ Ντάνιελς, τή Μπέσι  
Λόβ κ' τή Γιλβέρτα Σβάνσον, πού έγιναν μπερές έ-  
φ'έτος, άπόχτησαν τελευταία μπεμπές κ' δύο άλ-  
λες νεαρές βεντέτες: 'Η Σιού Κρόλ κ' ή Μαίρη  
'Αστο.

Περίοχα πράγματα συμβαίνουν στο Χόλλυγουντ:  
Ό Σαμουήλ Γκόλντγουϊν, ό περίφημος κινηματογρα-  
φικός επιχειρηματίας, γινώκει μία καινούρια ταινία,  
με τόν τίτλο 'Ο μάγος τής 'Ισπανίας.

Στήν ταινία αυτή λαμβάνουν μέρος θαυμαστά μυσ-  
λέτια, άποτελούμενα από τίς θωρακιστές κ' τίς πε-  
ρισσότερο... γυναιές «γκρόλς» τής 'Αμερικής.

Η «γκρόλς» αυτές θά είνε τόσο όμορφες, τόσο χα-  
ριτωμένες, τόσο νέες κ' τόσο... γυναιές, ώστε ό  
Γκόλντγουϊν άγανακτήσε γ' αυτές έναν ειδικό κωιτόνα,  
όπου έχουν έγκατασταθεί κ' ειδικές έπιστάσεις γιά  
νά τίς επιβλέπουν.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

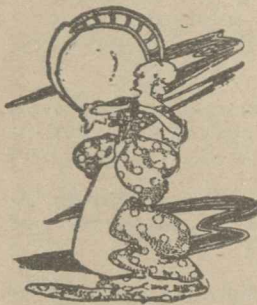
Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.

Κ' τό περιεργότερο είνε ότι ή θεική αυτές  
χρυσένιες θά μείνουν... υπό έπιτηρησι ό αὐτόν  
τόν κωιτόνα κ' όλη τή διάρκεια τού γυρίσματος  
τής ταινίας.



## ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

## Η ΑΒΥΣΣΟΣ



ΤΑΝ Ο "Υ6 Καρδέν πάτησε το πόδι του στην παραλία του Γκουά, ήτανε ντάλα μεσημέρι. Ήξερε, ότι η γυναίκα του τον περιμένε να γυρίση την άλλη μέρα τα ξεμερώματα και μιά ιδέα εφιαλτική βασάνιζε το μυαλό του: Θα βοη τάχα τη γυναίκα του στο σπίτι;

Βιασπάζος περνούσε τη μικρή πλατεία της παραλίας, μπαίνει στον κεντρικό δρόμο του χωριού, χωρίς να συναντήσει ψυχή ζωντανή, διαβαίνει μπροστά απ' την παλαιά εκκλησία, ανεβαίνει τον ανηφορικό δρόμο των άνωμαλων και μπαίνει στην αλή του σταπιδιού του.

— Μαρία!... Μαρία!... φωνάζει δυνατά, Καμιά απόκριση. Η Μαρία Ίωάννα λείπει.

Ο "Υ6 χτυπάει τη δυνατή του γροθιά απάνω στο ντουβάρι με λύσσα και μουρμουρίζει βαριές βλαστήμιες με σφιγμένα τα δόντια.

Ανέβει βότερα το τοιχωτάκι του κατεβάζοντας μεγάλες, βαθείες ρουφηξιές καπνού και φεύγει, με το κεφάλι σκυμμένο από βαριές σκέψεις, με βήμα αργό.

Απέναντι απ' το μικρό «Ξενοδοχείο των Ξένων» είνε ένα καφενείο. Κάθεται εκεί μέσα σε μιά γωνία και φωνάζει:

— Ε, μάστορα, φέρε μου ένα ρούμι.

— Μπιά! καλώς τόν Καρδέν, ξεφωνίζει ο καφετζής. Γύρισε κιόλας;

— Ναί. Δεν πήγαιναν καλά η δουλειές...

— Τά ίδια κι' ο γέρο Μικέλης, γύρισε κι' αυτός; — Άδεια χέρια, λέει ο καφετζής. Είνε, καθώς φαίνεται, έτοιμους η μπουλάδες που δεν αφήνουν τα ρέματα να κινήσουν τα ψάρια κατά τα μέρη μας.

Ο "Υ6 Καρδέν είνε άρρηκτος. Τίποτε δεν άκούει. Αδειάζει μόνο τα ποτηράκια τ'όνα πάνω στ' έλλο, κατεβάζοντας συγχρόνως πίσω απ' το τζάμι, προς την πόρτα του Ξενοδοχείου.

Έξαφνα, ένα ούλος διατρέχει το σώμα του. Η Μαρία Ίωάννα βγαίνει απ' την άνωμαλη πόρτα του Ξενοδοχείου, κυττάει για μιά στιγμή προσεχτικά μήπως περνάει κανείς απ' το δρόμο και φεύγει βιασπάζει.

Σε λίγο, απ' την ίδια πόρτα βγαίνει κι' ο κύριος Μπαρνά, ο νέος ζωγράφος απ' το Παρίσι, που έχει έρθει στο Γκουά να κάνει μερικά θαλασογραφίες. Είνε ένας νέος όμορφος και υποχρεωτικός, μ' εθνεθνικούς τρόπους. Έτυχε κάποτε να τον γνωρίση κι' ο "Υ6 κι' έπιασε από τότε μαζί του σχέσεις φιλικές. Πολλές φορές τον έπαιρνε στο σπίτι του, για να τον περιποιηθή και στο καφέ του για να βγούν μαζί στο ψάρεμμα.

— Ομοίς, τώρα;...

Ο "Υ6 Καρδέν νοιώθει ένα κύμα παράφορης όγης, ένα φλογισμένο κύμα αίματος κι' ανεβαίνει στο καμώ του, στο πρόσωπό του.

Τά μάτια του είνε κατακόκκινα, έτοιμα να διαρύνουν, τα ρουθούνια του άνοιγο-κλείνουν γρήγορα και νευρικά, σαν να τρέχει σε άνηφορά.

Μά κατορθώνει να κυριαρχήση επάνω στο πάθος του. Παίρνει βαθεία ανάσα, γίνεται όσο μπορεί πιο ήρεμος, σπρώχνεται και γυρίζει στο σπίτι του.

Η Μαρία Ίωάννα του άνοιγει την πόρτα και τρέχει κοντά του κι' ένα επιφώνημα χαράς.

— Έσθ είσαι, "Υ6; Πώς είσαι νορίς; Πόσο είμαι χαρούμενη κι' αυτό!

— Πήγε καλά το ψάρεμμα, "Υ6; Ξαναρωτάει εκείνη.

— Καλά, πολύ καλά, Μαρία, άπανταί τώρα ο "Υ6, μ' ένα γλυκόκαρο χαμόγελο. Κι' έδω τί νέα έχουμε;

— Μά... Τίποτα. Κανένα δεν είδα. Απ' την όρα ποδιφύγες, δε βγήκα καθόλου έξω.

— Μπιά!... Χέ, χέ, χέ! Κι' ο "Υ6 γελάει παρό, άλλόκοτα.

— Μά τί έχεις; οπότε προμημένη ή διορση Μαρία Ίωάννα. Γιατί είσαι έτσι χλωμός; Θα πεινάς ίσως. Έλα, χρυσά μου...

Και με μιά υποκριτική τρυφερότητα τον πιάνει απ' το χέρι.

— Όχι, δεν πεινώ, γλυκεριά μου Μαρία, δεν πεινώ καθόλου, βαδαινίει εκείνος. Μά, δεν ξέρω... δεν είμαι καλά σήμερα. Θαραφάς θα λιποθυμήσω. Χρειάζομαι να πάρω λίγον άέρα. Πνήγοιμα έδω μέσα. Πάμε έξω!

Παίρνουν άφά το δρόμο προς το ψήλομα. Διαβαίνουν το μονότονο κι' άγριαυτό δροπέδιο, όπου τα βράχια είνε γυμνά και σκληρά, όπου δεν φυτρώνει καμιά βλάστηση.

Φτάνουν στ' άκροχέλι το άδυσαυλό γυριμοί. Είνε ένας άπόμενος σαρρός γρανιτένιος βράχος που τη βάση τους την έχουν

κουρελιάσει τά μανασμένα κύματα, σκάζοντας και βουλώντας άνετες τώρα με το ίδιο μονότονο σφρε κι' έλα τους. Έκεί κάτω άνογεται ή φρικαλέα άδυσαυός, ή «Τρίτα της Κόλασης», καθώς τη λέει.

Κανείς θνητός ποτέ δεν ζύγισε στή μουρτίνα εκείνα τ'όνα του, όπου πολλές φορές στίς νύχτες τίς άφένγχαρες, βλέπανε οι οράδες τίς ψυχές των πνευμένων κι' εκείνων που πεθάνανε άνελάτοι, να πλανώνται θρηνόντας.

Τό σούρουπο πέφτει τώρα γύρω τους βαρύ, ή στεγνές άχλεις σβύνουν πέρα στη δύση κόκκινες—κόκκινες σαν αίμα και μιά σιωπηρή καταχνιά σμίγει την άπέραντη τη θάλασσα με τον μαύρο ουρανό.

— Μην πάς έτσι στην όκη, "Υ6. Με κάνεις να τρέμο, λέει ή Μαρία κι' αλλόφωνε το χέρι της για να τον παύση.

Έκείνος πάντα το χέρι της μέσ' στο δώο του και της το σπρίγει με δόναμα.

— Μή φοβάσαι, Μαρία... της λέει. Κι' έπειτα, αν πέσο στην «Τρίτα», δεν πιστεύω ν' άρπάξη την ψυχή μου ο Σατανάς. Καθό, ξέρεις, είμαι «άνομαλτος».

— Φοβούμαι, "Υ6, φοβούμαι!

— Και γιατί να φοβάσαι; Άν πέθαινες ξαφνικά τώρα, δεν θ' ασφζόταν ή ψυχή σου, άφου είνε καθαρή; Τί, φοβάσαι μην πάς στην Κόλαση;

— Τί έπαθες, τρελλάθηκες; Γιατί με ρωτάς τέτοια πράγματα; λέει εκείνη φοβισμένα.

— Όχι, άπό είνε, δεν τρελλάθηκε. Ίσα—Ίσα, είμαι πολύ γνωστικός και ήσυχος, καθώς βλέπεις. Μά, για πές μου, μιά ποί τιφρε ή κουθέντα; δεν έχεις να μετανοήσης για τίποτε;

Έκείνη τον κυττάει άναστατωμένη, χλωμή, μ' έλάνουτα μάτια.

— Όχι! Σου τ' όρκίζομαι... κατορθώνω να μουρμουρίσω.

Μ' ένα δυνατό τράθηγμα την άρπάξει εκείνος και τη σπρίγγει βάναντα στή γρά του μπράτσο. Τη πιάνει ένας τρελλός, ένας άλλόκοτος παροξυσμός έπιθυμίας να τη ρουφήξη μ' ένα φιλή και συγχρόνως να την πτήση και να τη φτύση με άηδία, σαν ένα βδελύρο παράστο.

— Φεύτρα! της λέει.

— "Υ6!...

— Φεύτρα και άτιμη! Πρώτοι να πεθάνης, να πεθάνης!... Είσαι άπιστη!...

Με μιά κραυγή τρομώδης πέφτει εκείνη γοναπιστή κι' άγκυλιάζει τά πόδια του.

— Να... Είνε αλήθεια... Έφταξα, τραύλα. Μά συχώρεσέ με...

— Όχι... Θα πεθάνης!

Τό πρόσωπο του "Υ6 Καρδέν είνε άπείσχα άλλόμμένο, καταχθόνιο, φρικτό.

Με μιά βίαιη κίνηση άρπάζει τη γυναίκα του, την ξεκολλάει από πάνω του και την τινάζει στο κενό.

Μιά κραυγή φρίκης άκούγεται. Ένα μακρινό παράσμα κάτω στή νερά κι' ύστερα δουλομάρτα άπλήρη...

Ο "Υ6 Καρδέν άρπινε ένα γέλιο άπότομο και κοφτό σταυροκοπιέται και παίρνει το δρόμο βιασπάζει για το χωριό...

\*\*\*

Συμεριόνα ή άλλη μέρα...

Ο "Υ6 Καρδέν κι' ο ζωγράφος Μπαρνά περπατούν μαζί στ' άνωθαλάσσα.

— Έλα δά, κύριε Μπαρνά, δεν θέλεις να πάμε λίγο παραέξω; λέει ο "Υ6.

— Καλά που το σκέφτηκες, "Υ6. Μά γιατί φαινόσαι έτσι όλη; ρωτάει ο ζωγράφος.

— Είνε που... κάθομαι τώρα δυο μέρες χωρίς δουλειά και σ' νοχωριέμαι. Θέλω να κινηθώ, να περπατήσω...

— Καί που προτινείς να πάμε;

— Άν θέλεις, πάμε να σου δείξω σήμερα την «Τρίτα της Κόλασης». Θάνα ξετραβηγμένα τά νερά κι' έτσι θά μπορούμε να κατέβουμε ως τίς σπηλιές, από ένα δρομάκι που ξέρω έγω.

— Είσαι εξάίσως άνηφοτος, "Υ6 Καρδέν! Δέχουμαι μ' έμπιστοση!

— Δρόμο, το λατάν.

Οι δυο φίλοι, ο έγγελματίας σφύγγος κι' ο άνοτηστας βοσότης ξεκινούν, κοιθεντιάζοντας εβήμα.

Ο νέος ζωγράφος έχει πολύ κέρει σήμερα κι' όλοένα γελάει κι' λεί με το παροικαρό.

Ο "Υ6 Καρδέν λέει κι' αυτός ένα σαρρό άστειολόγισ και προσπαθεί να γελάση, μ' τοθ κάκον...

Σ' ένα τέταρτο είνε κούλας φρασμένοι στή χελή του γαριφά...



— Έσθ είσαι, "Υ6; Πώς είσαι νορίς;...

## ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

## ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μιά πρωτότυπη καμπάνια. Πέσον καιρό σπαταλάει ή γυναίκα μπρός στέν καθρέφτη της. Τί άπαντα ή νεότης, τό γήρας, ή λάς, ή άριστοκρατία, ή καλλιτεχνία. Χιλιάδων όρών καθρέφτισμα! Γιατί κρεμάστηκε ο Τζιάκομο Μικέτι. Πέντε χρόνια πλάι στέ νεκρό πατέρα του, κτλ. κτλ.

Ένα Εθνομπαϊκό περιοδικό έβγαλε πρό καιρού μιά άρκετά περλεργη καμπάνια. Έξήτης δηλαδή από τίς άναγνώστρες του, κάθε ηλικίας, να τ'ό άπαντήσουν πόσον καιρό, πάνω—κάτω, έχα διαθέσει κάθε μιά τους μπροστά στέν καθρέφτη. Θα σ'ίς άναγνώστρες έδω μερικές απ' τίς σχετικές άπαντήσεις που έστύλθηκαν στέν περιοδικό.

Μιά κυρία, άσκηής τάξεως και ηλικίας 70 έτών, έδήλωσε, ότι διαθέσει σ' όλη τη ζωή της 6.000 ώρες ή 250 ημέρες μπροστά στέν καθρέφτη της! Καταθέτει δέ τό χρονικό αυτό διάστημα ως έξης: 'Από ηλικίας 7—10 έτών καθρεφτιζόταν επτά λεπτά της ώρας κάθε ημέρα. 'Από ηλικίας 10—15 έτών καθρεφτιζόταν ένα τέταρτο. 'Από 15—20 έτών καθρεφτιζόταν 22 λεπτά της ώρας κάθε ημέρα. Και από ηλικίας 20—70 έτών, μισή ώρα ήμερησίως.

Η γυναίκα ενός τραπέζιου, νέα και όμορφη κυρία, ηλικίας 35 χρόνων, άπάντησε ότι είχε διαθέσει μπροστά στέν καθρέφτη 17.500 ώρες, δηλαδή δυο χρόνια περίπου.

Μιά ήθοποιός, τέλους ηλικίας 80 έτών, άπάντησε, ότι είχε διαθέσει μπρός στέν καθρέφτη της 26.280 ώρες πάνω—κάτω, δηλαδή περί τα τρία χρόνια!...

\*\*\*

Την περασμένη βδομάδα, σε μιά συνουσία του Τραστέβερος της Ρώμης, βρέθηκε κρεμισμένος μέσ' στέν ύπόγειο δωματίο του ο Τζιάκομο Μικέτι, ένας νέος ως έικοσάχρονης χρόνων. Σε μιά έπιστολή που άφησε, άπευθυνόμενη στην άστυνομία, ο Μικέτι έξηγεί, ότι άποφάσισε ν' άποκινήση την σύλληψή του και την ποινική του δίωξη για τό έγκλημα που είχε διαπράξει.

Τί νομίζετε δέ πώς είχε κάμει;

Έα πέντε δόλλητρα χρόνια, ο άθεόφοβος αυτός Μικέτι ζούσε... πλάι στέν πτώμα του πατέρα του! Κι' αυτό, γιατί ο πατέρας του έπαιρνε μιά σίνταξη ταχυδρομική σ' έλλάδα 1.400 λιρετών και μετά τό θάνατό του, ο Τζιάκομο σκέφτηκε πώς δεν έπρεπε να την χάση. Προσκάλεσε λοιπόν ένα γιατρό, βολόσισε τον πεθαμένο πατέρα του κι' ύστερα τόν ξεπλύνε πάνω στέν κρεβάτι του.

Συγχρόνως δέδωσε στους γνωστούς των, ότι ο πατέρας του ήταν άρρωστος και κρεβατοκείμενος συνεπώς για καλά.

Μιά ήμερα όμως που έλειπε απ' τό δωματίο του, πήγε να τόν έπισκεφθή μιά θεία του, άδελφή του πατέρα του, νεοφερμένη απ' τό Παρίσι. Ο Τζιάκομο είχε άφήσει άσημένιος έπιδαυτή την πόρτα κι' έτσι ή θεία του μύησε άνεκώλητη μέσα στέν δωματίο, όπου βόηκε τη... μούμια του άδελφού της.

Όταν σε λίγο ξεαναγύρισε ο Τζιάκομο και βόηκε τη θεία του να κιαλή και να δδύσεται για τό θάνατο του άδελφού της, της άποκάλυψε την άποκαλυφή του, ή θεία του έγινε έξω φρενών κι' έτρεξε άμέσως να έλδοποιήση την άστυνομία.

Έντοιαμεζού, ο Τζιάκομο βόηκε την έπικαρία και κρεμάστηκε!...

\*\*\*

Ο φημισμένος Βερολινέζος ήθοποιός Φράνς Βέντερ άπόφασε από ήμερών την 25ετηρίδα του. Έπ' τη εικόνα αυτή, έδωσε μιά έθνογετική παράσταση, κατά την όποια άπεθεώθη κυριολεκτικώς απ' τούς θαυμαστάς του. Έβήκε τότε στέν παλαιοσέλιμο κι' έξεφώνησε τόν έξης λόγο:

«Είνε αλήθεια, κυρία και κύριο, ότι άνέθηκα στή σπηή πρό 26 χρόνων. Κατά τό διάστημα αυτό έπία 6.500 φορές και έκαμα 2.818 έρωτικές έξιμολογήσεις.

» 1.925 καπέλλια και 980 χήρες μου έμειναν πιστές, 1.548 φορές άφάρσιντα συζυγική πίστι και 775 φορές παρεβίασα τόν όρκιο μου αυτό.

» 3.250 φορές ή σλαγγεριστή μου ζωή κατεστράφη έξ ατίας διανοιών. Έλάβα προέξες άξίας 6.900.000 φράγκων, 2.500.000 γκαυλίντες και 2.895.000 μάγκων.

» Μιά φορά όμως μόνον παντρεύτηκα από άγάπη, όπως μπορεί να σ'ίς βεβαιώση ή γυναίκα μου.

» Έπιασα 170 φορές σε χέρια κλειτών και κλειτών. Και άπέκτησα 2.480 πειρατές!...

Θά καταλαβαίνετε, βέβαια, ότι οι άρρωστοί αυτοί άναποσώπουν τούς διαφόρους όδους που έλαβε κατά τό διάστημα της καλλιτεχνικής του καριέρας ο ήθοποιός Βέντερ.













## ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΚΙΝ ΟΥΩΡΜΠΕΚ

## ΕΝΑΣ ΤΟΛΜΗΡΟΣ ΑΠΑΤΕΡΗ ΠΟΥ ΛΙΓΟ ΕΛΕΙΨΕ ΝΑ ΓΙΝΗ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

(Από τα χιρσοταγή χρονικά του 'Αγγλικού Μεσαίωνα)



ΕΤΑ τον θάνατό του (1483), ο βασιλεύς της 'Αγγλίας 'Εδουάρδος Δ', άφησε δυό γιους, τον μεγαλύτερο 'Εδουάρδο, πρίγκιπα της Ουαλλίας, και τον μικρότερο Ριχάρδο, δούκα της 'Υόρκης. 'Ο θρόνος ήλθε δικαιωματικά στον πρωτότοκο 'Εδουάρδο, αλλά επειδή και τα δυό του παιδιά ήταν μικρά, ο πατέρας τους όρισε, λίγες ώρες πριν ξεπνιχθεί, τον αδελφό του Ριχάρδο, δούκα του Γκλόουστερ, κηδεμόνα τους και αντιβασιλέα, όσπου να ενηλικιωθεί ο πρίγκιπς της Ουαλλίας και ν' αναλάβει το θρόνο.

Έτσι, μόλις ο 'Εδουάρδος Δ' έβλεπε για πάντα τα μάτια του, ο δούξ του Γκλόουστερ ανέλαβε την αντιβασιλεία. Για κάμποσο καιρό τα δυό βασιλόπουλα έζησαν ήσυχια και ξένοιαστα, υπομένοντας τον αυταρχικό χαρακτήρα του θείου τους, με την έλπιδα ότι δεν θ' αργούσαν να ενηλικιωθούν και ν' απολαύσουν απ' την κηδεμονία του. 'Αλλά ή έξουσία είχε γλυκιά και πρό πάντων για έναν άνθρωπο φιλόδοξο, σαν τον Ριχάρδο του Γκλόουστερ. 'Όσο περνούσε λοιπόν ο καιρός, τόσο ο αντιβασιλεύς έσπαζε το κεφάλι του για να βοηθίαν τρόπο να κρατήσει μονίμως το θρόνο.

Έτσι, μιά μέρα, οι δυό πρίγκιπες είδαν ξαφνικά να εισορμούν στα διαμερίσματά τους μερικοί απ' τους εμπιστούς αλκόους του αντιβασιλέως μαζί με άρκετους φρουρούς. Οι επιδρομείς αυτοί όρχηθηκαν επάνω στους δυό νεαρούς πρίγκιπες, τους έδεσαν και τους μετέφεραν άμέσως στον πύργο του Λονδίνου, που ήταν για τον 'Αγγλία την εποχή αυτή ή Βαστίλλη για τη Γαλλία. Στόν τρομερό δεν θέλησαν ν' άκούσουν τις διαμαρτυρίες τους, αλλά ούτε καν εξήγησι τους έδωσαν για την άπρόσπτη σύλληψη και φυλάκιση τους.

Η φυλάκιση των δυό νεαρών πρίγκιπων δεν κράτησε πολύν καιρό. Μιά νύχτα, ο μικρός Ριχάρδος άκουσε να τριβή ή κλειδαριά του κελιού, στο όποιο ήταν κλεισμένοι και είδε να μπαίνουν μέσα δέκα ένοπλοι με ά-παισιες φουστογινομίες. Κατάλαβε τότε άμέσως τί έπαρόκειτο να γίνει. Πεταχτηκε απ' το κρεβάτι του και φώναξε :

— 'Αδελφέ μου, σήκω !... 'Ερχονται να μας σκοτώσουν !...

Ο πρίγκιπς της Ουαλλίας κοιμόταν βαθεία κι όσπου να ξυπνήσει και ν' άνοιξη τα μάτια του, οι άρμαί επιδρομείς πιάθηκαν τα σταθιά τους και τοιμάστησαν να τους θανατώσουν.

Ο δούξ της 'Υόρκης γονάτισε τότε μπροστά στους κακούργους κι άρχισε να τους παρακαλϊ να σκοτώσουν αυτόν και να λησθεύουν τον αδελφό του. 'Ακαρδοί όμως και άσυγχίνοι, οι κακούργοι τους έσφαξαν άλυττα και τους δυό, έσφαξαν τα πτώματά τους έξω απ' τον πύργο του Λονδίνου και κανείς ποτέ δεν έμαθε πού τά έθαψαν.

Ανεόχρητος πειά ο δολοφόνος αντιβασιλεύς, ανεκρηχθή βασιλεύς με τ' όνομα Ριχάρδος Γ'. Δεν έχάρηκε όμως πολύν καιρό τον θρόνο, γιατί έπειτα από δυό χρόνια, στα 1485, πολλοί φεουδάρχες της 'Αγγλίας επαναστάτησαν εναντίον του, με επί κεφαλής τον 'Ερρίκο Τυντόρ, ο όποιος ένιχσε στη μάχη του Μπόσγουορτ τον Ριχάρδο και ανεκρηχθή ο ίδιος βασιλεύς, με το όνομα 'Ερρίκος Ζ'.

Λίγα χρόνια αργότερα, στα 1492, στην Αύλη του βασιλέως της Γαλλίας παρουσιάστηκε ένας νεαρός και όρρωτότατος ευνούχος, προσπατείνοντας της δουλείας της Βουργουνδίας, ή όποια ήταν ματωμένη έχθρα του βασιλέως της 'Αγγλίας 'Ερρίκου Ζ'. 'Ο ευνούχος αυτός υποστήριξε πως ήταν ο Ριχάρδος, δούξ της 'Υόρκης, ο δευτερότοκος υιός του βασιλέως 'Εδουάρδου Δ' και ότι είχε γλυτώσει ως εκ θαύματος από τη σφαγή του πύργου του Λονδίνου. Στα λόγια του αυτά έπίστεψαν πολλοί ευνούχοι, άφου μάλιστα τα έβεβαιώνει και ή πανόχρη δοκίμασα της Βουργουνδίας. Έτσι, πολλοί 'Αγγλοι ευνούχοι, άλλοι από άφοβισι στην παλιά δυναστεία κι' άλλοι από μίσος στη νέα δυναστεία του 'Ερρίκου Τυντόρ, έτρεξαν στο Παρίσι κι' έδήλωσαν πίστι και υποταγή στον 'Εδουάρδο, έτοιμοι να θυσιασουν και τη ζωή τους για να ανακτήσει τον θρόνο του πατέρα του.

Πόλιν αυτόν, είδοποίησαν τον 'Εδουάρδο πως θα τον υποστήριζαν στο κίνημά του προς ανάκτηση του θρόνου της 'Αγγλίας και άρκετοι 'Αγγλοι ευνούχοι, εφοσκόμενοι την εποχή αυτή στην 'Αγγλία. Μεταξύ των τελευταίων αυτών ήταν και ο αλκίχρης του 'Ερ-

ρίκου Ζ', ο ξακουστός Στάνλεϊ.

Μόλις τα έμαθε αυτά ο βασιλεύς της 'Αγγλίας 'Ερρίκος Ζ', έστειλε έναν αντιπροσώπο του στον βασιλέα της Γαλλίας και διαμαρτυρήθη γιατί φιλοξενούσε στην Αύλη του έναν προσώπο εχθρού του, έναν συναμότη. 'Ο Γάλλος βασιλεύς από φόβο μήπως οι 'Αγγλοι ξανααρχίσουν τις επιδρομές των εναντίον της Γαλλίας, έδωσε στον δούκα της 'Υόρκης Ριχάρδο απ' το Παρίσι. 'Αλλά τότε έπαινε άμέσως ή δοκίμασα της Βουργουνδίας κι' έδωσε άσυλο στον 'Εδουάρδο στο δικό της φέουδο, το δουκάτο της Βουργουνδίας. Εκεί τον άρχισαν να συγκεντρώνονται άρδοι οι όπαδοί του. Τότε και ο βασιλεύς της 'Αγγλίας 'Ερρίκος Ζ' κατέφυγε σ' ένα τέρας για να εξοντώσει τον αντίπαλό του. 'Ανέθεσε δηλαδή σ' έναν επαιτητή της εμπιστοσύνης του, τον Ιππότη Κλάφφοντ, να παρουσιάσει στον δούκα της 'Υόρκης, να του πη ότι μισεί τον βασιλέα της 'Αγγλίας κι' ότι επιθυμεί να καταταχίη στο στρατό του. 'Ο 'Εδουάρδος έπρεσε στην παγίδα αυτή κι' έτρεξε τον Κλάφφοντ ύποπτο του. Έτσι, ο Κλάφφοντ έμαθε όλα τα μυστικά του κι' όλη την οργάνωσή του κι' έστειλε στον 'Ερρίκο ένα πλήρη κατάλογο των όπαδών του, οι όποιοι έμεναν στην 'Αγγλία. Πρώτος στον κατάλογο αυτό ήταν ο λόρδος Στάνλεϊ, ο όποιος συνέληφθη άμέσως και μετά μιά πρόχειρη δίση άπεκρεμώθηκε στον πύργο του Λονδίνου.

Άμέσως κατόπιν ο δαμόνιος Κλάφφοντ έπληροφόρησε τον βασιλέα του, ότι ο δούξ της 'Υόρκης 'Εδουάρδος δεν ήταν γιος πού 'Εδουάρδου Δ', αλλά ένας άπλως 'Αγγλος ευνούχης, ότι έπειθί έσκαζε τονό τον όνομα Πέρκιν Ουόρμπεκ κι' ότι έπειθί έσκαζε ύπερβολικά με τον δολοφονηθέντα γιό του 'Εδουάρδου, ή δοκίμασα της Βουργουνδίας, από μίσος προς αυτόν, ανέλαβε το σχέδιο να τον παρουσιάσει ως μη-στέρα του 'Αγγλικού θρόνου.

Οι άφοσιμένοι στον βασιλέα 'Ερρίκο επανέλαβαν έφρόντισαν να διαδώσουν άμέσως στον 'Αγγλικό λαό τις πληροφορίες αυτές. Εί-δαν πειά ο φευτοδούξ της 'Υόρκης άπορήσε να δράση κι' αποδιόδοιτο μαζί με τους όπαδούς του σέ μιά άσπρη της 'Ισπανίας, βρέθηκε μπροστά σέ χιλιάδες ένοπλιον χωρικό και σ' ένα ισχυρό σώμα άγγλικού στρατού κα-ύπιοστη άλληνη πανωλεθρία!

Μολαταύτα, ο φευτοδούξ Ουόρμπεκ κ-τόρρωσε να γλιτώσει και με καμιά έσπαση από τους όπαδούς του έφυγε προς τη Σκωτία, απ' τον βασιλέα της όποιας, 'Ιάκωβο τόν Δ', ζήτησε φιλοξενία. 'Ο 'Ιάκωβος Δ', έπει γιατί έπίστεψε ότι ο φονιάς ήταν ο πραγματικός δούξ της 'Υόρκης, έπει γιατί ήθελε να έπωφεληθή της ευκαιρίας για να χυσιά τον έχθρό του βασιλέα της 'Αγγλίας, έδωσε πρόθυμα άσυλο και συνδρομή σ' αυτόν. Τόν επάντρεψε μάλιστα με μιά άνευτα του.

Έτσι, έπειτα από λίγους μήνες, ο Ουόρμπεκ, τείθει επί κεφαλής των παλιών όπαδών του και άλλων νέων που είχαν συγκεντρωθή γύρω του έντοίμεταξί κι' ενός άρκετά μεγάλου Σκωτσέζικου σώματος στρατού, το όποιο του είχε δώσει ο 'Ιάκωβος Δ', έστράτευσε εναντίον της 'Αγγλίας. Στην Κορνουάλλη συναντήθηκε με το στρατόμα που έστειλε εναντίον του ο 'Αγγλος βασιλεύς και το ή-κρησε. Κατόπιν έκυρίεψε όλόκληρο το δουκάτο της Κορνουάλης κι' εκεί έστέφθη πλέον βασιλεύς της 'Αγγλίας, με το όνομα Ριχάρδος Δ'.

Από της εποχής όμως αυτής, ή Τύχη έταψε να είνε ενόχιο στον φευτοδούκα της 'Υόρκης. Άγνωστον γιατί, ο 'Ιάκωβος Δ' της Σκωτίας έβλεψε ξαφνα συνθήκη ειρήνης με τον βασιλέα της 'Αγγλίας 'Ερρίκο Ζ' και διέταξε τους Σκωτσέζους πολεμιστάς να εγκαταλείψουν τον Ουόρμπεκ και να ξαναγυρίσουν στη Σκωτία.

Κατόπιν αυτού, ο στρατός που έμεινε πιστός στον νεαρό η-ρώδη, ήταν πολύν μικρός. 'Ο 'Ερρίκος Ζ' έπωφεληθή της ευκαιρίας αυτής. Έστειλε άρκετο στρατό εναντίον του φευτο-Ριχάρδου, τον ένιχσε και τον άνάγκασε να καταφύγη όλομνηχας και να κρη-φί σ' ένα έρημοκελήσι. 'Αλλά ο 'Ερρίκος τον άνεκάλινε εκεί, τον συνέλαβε και τον έσυρε μαζί του στο Λονδίνο άλυσοδεμένο, άναγκάζοντάς τον να βαδίσει πείθ, σέγοντας μιά πολύν βαριά άλυσίδα. 'Όταν έφτασαν στο Λονδίνο, οι φρουροί του φευτο-Ριχάρδου τον ά-νάγκασαν να στέκεται στα κεντρικά μέρη, να γονατίει και να φωνάζει δυνατά, ότι είνε άπατεών !...

Τόν έβλεπαν κατόπιν στον πύργο του Λονδίνου. Εκεί ο Ουόρμπεκ, παρ' όλα όσα είχε τραθήξει, επεχείρησε να δραπέτευη. 'Ανακαλύφθηκε όμως και κλείστηκε σ' ένα ύπόγειο κατασκήνωμα κελλί, απ' το όποιο ήταν άδύνατον πειά να φύγη. Τότε ο Ουόρμπεκ μεταχειρίστηκε ένα τολμηρό τέχνημα. 'Εδήλωσε πως ήθελε να μ-



Ο Βασιλεύς της 'Αγγλίας 'Ερρίκος Ζος.

## ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

## ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ



(Συνέχ. εκ του προηγούμενου και τέλος)  
Π' όποια μέρη κι' αν περνούσε, ο Φραγκίσκος στρατολογούσε όσους ήσαν εις θέ-σιν να φέρουν όπλα και τους ένθουσίαζε. Έτσι σε όσα από τα μέρη αυτά είχαν φτάσει ή διαταγές της Αικατερίνης και είχε άρχισι ή σφαγή, ο Φραγκίσκος έ-περτε τοιμερός κατά των σφαγέων, τους αλμυλούζε και τους φυλάιζε.

Τέλος, κατά τα τέλη του Δεκεμβρίου, ξαναγύρισε στον πύργο του κι' εκεί πέ-ρασε όλόκληρο το χειμώνα, κοντά στους άσπαιμένους του, με ήσυχια και γαλήνη. Έντοίμεταξί, ή 'Ανναμπέλλα είχε άνα-κτισει την ήγεια της κι' ή άμορφη έ-λαμπε πάλι στα μάγουλά της.

Ένα άσπαιστο χαμόγελο έντυχίας πλανόταν τώρα στα χείλη της. Η Λουΐζα πάλι ήταν τρισευτυχισμένη κοντά στον άσπαιμένο Ζάν.

Στις 25 'Απριλίου, μπροστά σ' όλους τους ευγενείς της έπαρ-χης, ενώ ή καμπάνη του Μονμορανσύ χτυπούσαν χαμόσυνα και τα κούρα βροντούσαν, ύπογράφτηκε το συμβόλαιο του γάμου τους με στή μεγάλη αίσουσα των τιμών του πύργου.

Όταν ο δήμαρχος έφώτισε τον έντυχισμένο μελλονίμο που ή-ταν τ' όνομά του, ο Ζάν, μολοντί ο Φραγκίσκος του είχε παρα-καλέ απ' την προηγούμενη ήμέρα όλους τους τίτλους της κομη-τίας ντ' Μαργκενσύ, άπάντησε απλά :

— Όμοίωμαι Ζάν ντ' Παρνταγιάν.

Και άπείρασε να ύπογράφη το συμβόλαιο, ενώ ζητωκραυγές και χειροκροτήματα άνηχούσαν σ' όλη την αίσουσα.

Ώα, γοητευή μέσα στο λευκό μεταξοτό φόρεμά της, ή Λουΐζα άπείρασε πλημμυρισμένη από συγκίνησι, τα χέρια της προς αυτόν και φηόρισε :

— Άγαπημένε μου ! Άγαπημένε μου !...

Την όλη μέρα, κατά την όποια θα γινόταν ο Φροσκεντικός γά-μος, ο καιρός ήταν λαμπρός ή ή φύσις φαινόταν σαν να έώραζε σ' αυτή Μονάχα ο Φραγκίσκος ήταν μελαγχολικός, γιατί ή ήμέρα άπρη της 28ης 'Απριλίου του ήμυζε ότι πρό έκοινα άκριδώς χρό-νος, είχε γίνει ο γάμος του στο παρεκκλήσιο του Μαργκενσύ με τη λαμπρή του 'Ανναμπέλλα.

Κά νύχτα που τότε στο ίδιο κατό παρεκκλήσιο θα γινόταν ο γά-μος της πολυγαμημένης του κόρης με τον έλκετό της καρδιάς της. 'Όταν νύχτωσε, ο Φραγκίσκος, ή 'Ανναμπέλλα, οι μελλονίμοι κι' οι προσκεκλημένοι τους, εγκατέλειψαν το Μονμορανσύ και άναγαν για το Μαργκενσύ.

Η νύχτα ήταν ύπερροχη και χιλιάδες άστρων φώτιζαν τον ού-ρανο.

Η έπισημοτεία στο διοικητή του πύργου του Λονδίνου, κι' όταν ά-κούστηκε μίτρε στο κελλί του, ο Ουόρμπεκ άρμισε εναντίον του μ' ένα μα-χαίρι και πού έπει :

— Άν βγάλεις μιλιά, σέ σφάζω ! Γδύ-ναται όμως και δώσε μου τα ρούχα σου για να σήκω από δω μέσα.

Ο άκορητος όμως πρόφτασε κι' εκάλε-σε τους φρουρούς του, οι όποιοι συνέλαβαν τον Ουόρμπεκ και τον δέσανε.

Κατόπιν του νέου αυτού τολμήματος του Ουόρμπεκ, ο βασιλεύς της 'Αγγλίας διά-ταξε να γίνει το ταχύτερο ή δίωξη του. Έτσι, τον Δεκέμβριο του 1499 ο Πέρκιν Ουόρ-μπεκ δραπέτευε και καταδικάστηκε σέ θά-νατο.

Ήρωας και μεγαλοεπίης ο νεαρός τι-μωρότατος έβόλασε προς την εξέδρα, όπου τον άκούσαν ο δήμος με γυμνομένη το με-ρούσά του.

Σήκωσε μια στιγμή, κύτταξε περήφανα τα χιλιάδες του κόσμου που ήταν μαζεμέ-νοι γύρω και τον έντοναίξε και έπει :

— Άν είχα κησίσι στην τελευταία μά-χη, ός αϊός ο κόσμος θα φώναζε τώρα :

— Ζήτω ο βασιλεύς Ριχάρδος Δ' !

Τότε, όποτε, έκυνη το κεφάλι του και το έπαθε του δημόυ έπεισε επάνω του

Τέλος έφτασαν στο παρεκκλήσιο, που ήταν άπείριτα στολισμέ-νο και όπου τους περίμεναν συγκεντρωμένοι όλοι οι χωρικοί των περιχώρων.

Κοντά στο βωμό, στεκόταν μιά γρήη γυναίκοιλα, ή όποια έζησε δάκρυα χαράς.

Και το μυστήριο άρχισε.  
'Ο Ζάν και ή Λουΐζα, καθώς στεκόνοισαν ο ένας κοντά στον άλλο, κυττάζοντοισαν όδίασπα γλυκά μέσα στα μάτια.

Πίσω τους, σέ μιά πολυθρόνα, καθόταν ή 'Ανναμπέλλα και ο στρατάρχης, ο όποιος κύτταζε μ' άνησυχία το πρόσωπό της, που άδύλαζε, για πρώτη φορά απ' τον καιρό που είχε τραλλαθεί, όλοένα έγκρασι.

Τέλος, ο ιερέας άλλάξε τα δαχτυλίδια, λέγοντας :

— Λουΐζα Μονμορανσύ και Ζάν Παρνταγιάν, έσθε ένωμένοι

μπρός στο Θεό και τους ανθρώπους για πάντα...

Τότε ξαφνα, ή 'Ανναμπέλλα σπρώθηκε όρθια, έφερε το χέρι

της στο μτωπό της και κυττάζοντας γύρω της μ' άπορία έπει :

— Πού βρίσκομαι ; Πού βρίσκομαι ;

— 'Ανναμπέλλα ! 'Ανναμπέλλα ! φώναζε τότε ο Φραγκίσκος, ρί-χνοντας προς αυτήν βλέμματα γεμάτα άγανα.

— Μητέρα ! Μητέρα ! φώναζε κι' ή Λουΐζα, τρέχοντας κοντά

της.

Μά ή 'Ανναμπέλλα περιέφερε επί άρκετή ώρα το βλέμμα της

γύρω της, σαν να προσπαθούσε να προσανατολισθή και στο τέλος,

ενώ μιά λάμψη περνούσε απ' τα μάτια της, έπει :

— Τό παρεκκλήσιο του Μαργκενσύ... ο βωμός... Ποιός είν' εδω ;

— Η κόρη μου !... Η Λουΐζα μου !... 'Ω !... έσύ είσαι, Φραγκίσκος μου,

ή όνειρεύομαι ; 'Όχι ! 'Όχι ! Δεν είνε όνειρο... Είμαι πεθαμένη και

βλέπω όλ' αυτά απ' τον πάφο μου...

— 'Ανναμπέλλα ! Μητέρα μου ! φώναζαν συγχρόνως με σπα-ραγμό ο Φραγκίσκος και ή Λουΐζα.

Μά ή 'Ανναμπέλλα ξαναέπει και πάλι :

— Είμαι πεθαμένη !...

Μιά θανάσιμη χλωμάδα άπλώθηκε στο πρόσωπό της κι' έγειρε προς τα πίσω. 'Ο Φραγκίσκος άνοιξε τα χέρια του προς αυτή και μόλις πρόφτασε να τη δεχθή στην αγκαλιά του νεαρό.

Και τότε ο ιερέας, ο όποιος είχε ένώσει από άλλοι τους δυό νέ-ους, έπει με φωνή έπίσημη :

— Θεέ της εύσπλαχνίας και των οικτιρμών... δέξου την μετα-στροφή... μάρτυρα της ζωής και της άγάπης...

Ένα μήνα μετά τα γεγονότα που διηγηθήκατε παραπάνω, ο Φραγκίσκος Μονμορανσύ, έχοντας πένθος βαρύ, έκανε τον περιπάτο του κάτω στον κήπο του πύργου του.

Έξαφνα, ενώ ο ήλιος βασιλευσε, είδε κάτω από μιά δεντροστοι-χία ένα ξενάγο που περνούσε σπριχαγκαλισμένο.

Ήσαν ο Παρνταγιάν και ή Λουΐζα.

Ο Φραγκίσκος, καταστραμμένος, άπείρασε τα χέρια του προς αυτούς και φηόρισε :

— Παιδιά μου, ν' αγαπάστε. Και να είστε πάντα έντυχισμένα... 'Εγώ σ'άδηνά δυστυχής στη ζωή μου, αλλά με άποζημιώνετε τώρα με τη δική σας ευτυχία για τις συμφορές μου. Φτώχη μου 'Ανναμπέλλα, που είσαι τώρα και σ' ό για να εύλογησις τα παιδιά μας ;...

Ποιός ξέρει όμως, 'Ισως την ίδια στιγμή, ή ψυχή της 'Ανναμπέλλας να εδ-λογούσε απ' τον ουρανό τους δυό έντυχι-σμένους συζύγους...

ΤΕΛΟΣ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΜΕ ΔΥΟ ΔΟΓΑΚΙΑ

— Ένας 'Αμερικάνος πολυκατοικιολο-γος νομοματισμολέκτης, έχει στη συλ-λογή του ένα παρθέο και μακρότατο ζωνά-ρι, πάνω στο όποιο είνε ραμμένα νομια-τα διαφόρων έθνών, συνολικής αξίας 100.000 δολαρίων, δηλαδή περίπου 16 εκα-τομμυρίων δραχμών !

— Η άξια των πόρων της 'Αδάας άρχισε να έλαττώνεται τελευταίως σημιαν-τικά, γιατί άνώτερα σέ γεύσι και ποότη-τα πούρα παράγον ηθι ή Βιρτζίνια και ή Δαχουέι, από κάτω 'Αδάας επίσης, σά-ρα του όποιου μετεφέρθησαν και έφυτεύ-θησαν εκεί.

ΣΤΙΧΟΙ

ΡΟΔΑ

Στο περιβόλι σήμερα  
δεν ήσαν φως τα ρόδα  
απ' την αούή ή καταχνιές  
άπλώθηκαν στους δρόμους

κι' επνέσανε το κάθε τι  
φεγγόβολο που εδωδα  
κι' έλεγε ή μέρα, της νυχτός  
τά σύγκρα και τος τρώους.

Τά πάντα όφονουν για το φως  
και δέχριν άγλα,  
ένω φυσάει άναλαφρο  
το βραδυό άεράκι

κι' όλα τα ρόδα της βραγιάς  
κάνουνε λιτανεία :  
« Άύριο τ' είνε, θριαμβικό  
κι' οδ' » ένα συννεφάκι.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ



ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

## Η ΠΙΟ ΩΡΑΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ



ΓΑΠΙΟΝΤΟΥΣΑΝ πρελιά.  
Έκεινον τὸν λέγανε Φεν-  
τώ.

Ήσαν ἐξόριστοι ἀπ' τὴ  
Ρωσία καὶ ζούσαν στὸ Πα-  
ρίσι, φτωχοὶ καὶ ἄσημοι, νο-  
σταλγούντες τὴ γλυκεῖά τους  
πατρίδα.

Πιὸ πολὺ ὅμως ἀπ' τὸ  
Φεντὼ νοσταλγοῦσε τὴ Ρω-  
σία ἡ Τατιάνα. Θάβριε βίη  
τῆς τὴ ζωὴ γιὰ νὰ ξαναγυ-  
ρίσει στὸν τόπο πού γενή-  
θηκε, πού πρωτοεῖδε τὸ φῶς.  
Ἐρχόντουσαν στιγμὲς πού ἔ-

κλαιγε στὴν ἀγκαλιά τοῦ Φεντὼ, ξεφρονίζοντας:

— Πατρίδα μου, γλυκεῖά μου πατρίδα, πότε θὰ σὲ ξαναδῶ...

Ὁ Φεντὼ προσπαθοῦσε τότε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Μὰ ἡ Τα-  
τιάνα τοῦ ἀπαντοῦσε μὲ δάκρυα στὰ μάτια:

— Σ' ἀγαπῶ πρελιά, Φεντὼ. Μὰ μοῦ κοστίζει θανάσιμα ἡ στέ-  
ρησι τῆς πατρίδος μας. Θυμῶμαι τὸ χωριό, τὸν ἀπὸ πατέρα μου, τὴν  
στὴν Οὐκρανία. Θυμῶμαι τὴς γιορτὲς του, τὰ πανηγύρια του, τὴν  
ἀσφαλισμένη του, τὰ βουνά του μὲ τὰ ἐρημολιμένα τους καὶ τὴς  
ξύλινες, καυνοῦντες του μὲ τὴς καυλόμενες σκεπές τους. Ὅλα  
αὐτὰ τὰ θυμῶμαι καὶ νοιώθω ἕνα σαρκὶ νὰ μοῦ σπάζῃ τὰ στήθια  
καὶ νὰ σιγοτρώῃ τὴ ζωὴ μου.

Ὁ Φεντὼ τὴν ἔπαινε τότε στὰ γόνατά του, τὴ γέμιζε γλυκὰ  
φιλιὰ καὶ τῆς ψιθύριζε τρυφερά:

— Ἐννοία σου, Τατιάνα μου, καὶ  
ἐγώ. Μὰ εἰς' ἐσὶ πάλι μου καὶ βρι-  
σκα παρηγοριά.

Μιὰ βροδεῖά ὅμως, ἡ Τατιάνα,  
ἔπειτα ἀπ' αἰς συνηθισμένες τους  
κοιμήσεις, τινάζτηκε ὀρθοῦν. Κι-  
τάξε μὲ ἀπόφασι ξαφνικὴ καὶ σκλη-  
ρὴ στὰ λαμπερά της μάτια τὸν  
Φεντὼ καὶ τοῦ εἶπε μὲ ἔντονη  
φωνή:

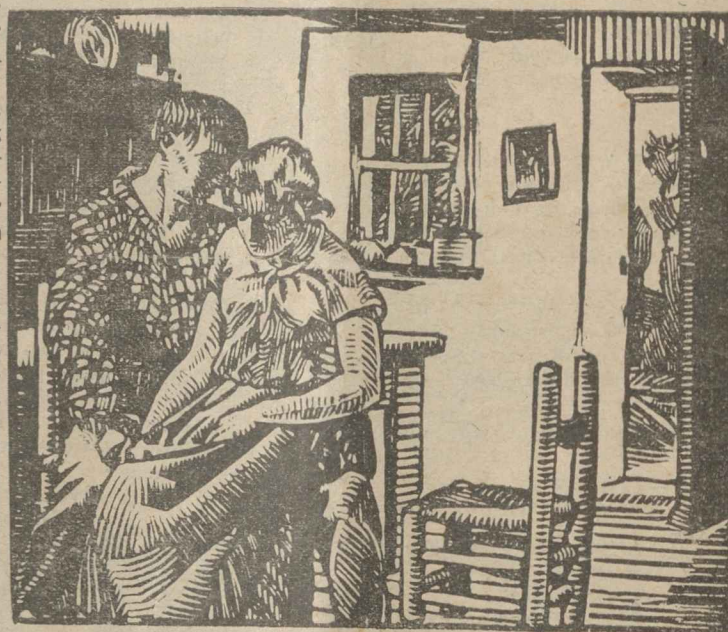
— Φεντὼ. Δὲν ἀντέχω πια.  
Θὰ φύγω. Θὰ πάω στὴ Ρωσία,  
στὸ χωριὸ μας, θὰ γεμίσω τὰ μά-  
τια μου καὶ τὴν ψυχὴ μου ἀπ' τὸ  
ἔρωμα καὶ ἀπ' τὴ θωριά τῆς πατρί-  
δος μας καὶ θὰ ξαναγυρίσω κοντά  
σου. Ναί, θὰ ξαναγυρίσω εὐτυχι-  
σμένη γιατί ἀντίκρινα τὴ γλυκεῖά  
μας πατρίδα καὶ διὰ φορὲς εὐτυχι-  
σμένη γιατί θὰ σοῦ φέρω καὶ σένα,  
ἀγαπημένε μου, λίγο ἀπ' τὸ μῦθο  
τῆς.

Ὁ Φεντὼ τὴν κύτταξε σὰν ὑ-  
πνωτισμένος. Κόπριε ἡ ἀνταπό-  
νη, ἀνίστασε βαρεῖά καὶ μόλις μπόρεσε  
νὰ τῆς ψιθύρισε:

— Τρελλὰ θύρες, Τατιάνα; Σε-  
χνῆς, δι' ἡ Τσέκα, ἡ ἄγνη καὶ παντοδύναμη αὐτὴ κρυφὴ ἀστυνο-  
μία τὸν Μπολσεβίκου, ἔχει τὰ χαρακτηριστικά σου καὶ τὴν φτω-  
χία σου; Σεχνῆς, δι' οὗς κυνηγοῦν σὰν πεινασμένους τίγρεις γιὰ  
νὰ σὲ σπαράξουν μὲ τὰ νύχια τους, μόλις πέσεις στὴν ἐξουσία τους;  
Μήπως λυπήθηκαν τ' ἄσπρα μαλλιά τοῦ στρατηγικοῦ πατέρα σου, πού  
τοῦ ἀνοίξαν τὸ κεφάλι, ἐκείνη τὴ μοιραία νύχτα, μ' ἕνα χτύπημα  
λοστοῦ; Γιὰ ὄνομα Θεοῦ, μικροῦλα μου, ἔλα στὰ καλά σου...

Μὰ ἡ Τατιάνα ἔκλεισε τὸ στόμα τοῦ Φεντὼ μ' ἕνα φίλημα  
γλυκὸ καὶ τοῦ εἶπε ἀπορροστικὰ καὶ ἀμετάστατα:

— Ἀκούσε, ἀγαπημένε μου. Ἄν ποτὶ ἐγὼ μὰ φορὰ ἀπὸ νο-  
σταλγία, ἐὼν πονῆς δέκα. Μὰ εἰσαὶ ἀνδρὸς ἐσὺ, ἔχεις δύναμι ψυ-  
χῆς καὶ κρύβεις τοὺς καίμους σου. Ἐγὼ ὅμως μὲ τὰ μάτια τῆς  
ψυχῆς μου, πού τόσο σ' ἀγαπᾷ, βλέπω τὸν πόνο σου αὐτὸ καὶ θά-  
λω νὰ τὸν ἀνακουφίσω. Θὰ πάω, ναί, θὰ πάω ἐκεῖ κάτω, θὰ σοῦ  
φέρω λουλούδια ἀπ' τὸ χωριὸ μας, μέλι ἀπ' τὰ μελίσσια μας καὶ  
χάμα ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο μας, ποὺ κλείσει στὴν ἀγκαλιά του τὰ ἄ-  
ψυχα κοριὰ τὸν πὸ ἀγαπητὸν μας ὑπάρξουν. Θὰ πάω καὶ ἐγὼ  
μὲ κόνονι κομπάνι, ἄς με πιάσουν. Θὰ πεθάνω εὐτυχισμένη τὸν  
λαχίστον, γιατί πεθάνω θέλοντας ν' ἀνακουφίσω τὴ θλίψη ἐκείνου  
πού εἶνε τὸ πᾶν γιὰ μένα στὸν κόσμο σήμερα. Τὴ θλίψη σου δη-  
λαδὴ, μὰ καὶ τὴ θλίψη τῆς δικῆς μου πού μεγαλώνει ἀράνταστα στὸ  
ἀντίκρισμα τῆς δικῆς σου. Θὰ πάω τέλος, ἀπὸ τῆς νὰ στὸ πᾶ.



Τὴν ἔπαινε στὰ γόνατά του καὶ τῆς ψιθύριζε τρυφερά...

γιὰ νὰ σώσω τοὺς συγγενεῖς σου πού διατρέχουν τὸν ὁρμα-  
κινδύνου. Πρέπει νὰ πάω ἀπ' τὴν κρίση τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ  
πύργου τὰ ἔγγραφα ἐκείνα, πού ἂν τὰ βροῦν οἱ Μπολσεβίκοι,  
τρέξῃ τὸ αἷμα ποτάμι... Ναί, Φεντὼ, πρέπει νὰ φύω.

\*\*\*

Πραγματικά, σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Οὐκρανίας, παρθε-  
νόνε τοῦ Φεντὼ, πού ἦταν κόμης καὶ ἀπαιτούσε στὴν πατρί-  
του, βρισκόταν ὁ πατρογονικὸς του πύργος, διασημὸς καὶ ἐν-  
περιφέρειας. Μέσα σὲ μιὰ αἰθούσα τοῦ πύργου αὐτοῦ καὶ σὲ κρυ-  
γνοστή μονάχη στὸ Φεντὼ καὶ στὴν Τατιάνα, βρισκόταν τὰ  
ρικὰ ἔγγραφα μυστικά, πού ἂν τ' ἀνεκάλυπταν οἱ Μπολσεβίκοι, θὰ  
μάθαιναν ξαφνικά, δι' ἀπαιτούμενους Ρώσους εὐγενεῖς θὰ σπάζῃ  
γενεῖς τοῦ Φεντὼ —μεταξὺ τῶν ὁσίων καὶ ἡ μητέρα του μὲ τὸν  
διδὸ ἀδελφὲς του— βρισκόταν ἀκόμα στὴ Ρωσία, καμιαὶ μὲ  
ψευδώνυμο σὲ ἀραιομένους δικούς των χωρικούς...

Μόνον ἕνα πρόσωπο ἔμειπε καὶ ἀραιομένους μπόρεσε, ἀπὸ  
τὰς τὸν κίνδυνον, νὰ πάῃ στὴ Ρωσία καὶ νὰ κλέψῃ τὰ ἔγγραφα  
αὐτά. Ὁ Φεντὼ ἦταν πολὺ γνωστὸς καὶ δὲν μποροῦσε νὰ πε-  
τὰζε αὐτὸ αὐτὸ. Ἐποῦσε νὰ φύγῃ ἡ Τατιάνα. Καὶ ἡ σπῆσι μὲ  
πέλλα, γιὰ νὰ σώσῃ τοὺς οὐκείους τοῦ ἀγαπημένου τῆς ἀπαι-  
νὰ περιφρόνησι τὸ θάνατον.

\*\*\*

Πέρασαν διὰ μῆνες ἀπ' τὴ βροδεῖά αὐτὴ. Ἡ Τατιάνα ἔ-  
πραγματοῦσε τὸ σκοπὸ τῆς. Σηκώθηκε τὴν ἄλλη μέρα, πε-  
σμένη μεσάνυχτα ἀπ' τὸ πλεῖον τοῦ κοιμισμένου Φεντὼ, πῆγε  
βιαστικὰ καὶ ξαπότισε κρυφὰ στὸν σκοτεινισμένο δρόμο, περ-  
τας γιὰ τὴ Ρωσία μὲ ψευδὸν ὄνομα καὶ μὲ λίγα λεπτομέ-  
δεμένα —σφυροδεμένα— στῆν.

\*\*\*

Καὶ ὅμως. Ὅτε φωνὴ ἀπ' ἡ  
κράσι πόσον καυρὰ. Ὁ Φεντὼ  
κόντευε νὰ τρελλαθῇ ἀπ' τὴν ἐν-  
συχία του. Πήγαινε κατὰ βῆμα  
σ' ἕνα καμαράν πού μαζεύονταν  
οἱ Ρώσοι ἐξόριστοι, καὶ ἐκεῖ  
ἔπαινε γιὰ νὰ μαλακώσῃ τὴν αἰ-  
τον καὶ πάντα περιμένα...

Ξαφνικά ἕνα βρόδυ, ἡ πόρτα κα-  
μαραῖν ἀνοίξε καὶ ἕνα φτωχὸ  
γυναίκα, ἕνα σκῆττον ἀπὸ  
μιά γυναίκα μὲ φροντὶ παρανο-  
μένο καὶ πληγιασμένο τὸ πρόσω-  
πο μὲς.

Ἦταν ἡ Τατιάνα!  
Ὁ Φεντὼ τὴ γνώρισε κατὰ  
παρὰ τὴν φρικιὰ τῆς δι' ἡ  
φωνὴ συνηθισμένη, ἕνα βογγητὸ  
καὶ ἀπ' τὰ στήθη του, τὴν ἀπῆλ-  
στην ἀγκαλιά του καὶ ἔπαινε νὰ τὴν  
φιλή, νὰ τὴν φιλή μὲ σιγὴ καὶ  
λαχτάρα.

Δακρυομένη ἐκείνη, ἔπαινε  
συνταραχθεῖς κατὰ, ἔπαινε καὶ  
κόρπον τῆς καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα  
ματιά καὶ ἀνταποκρίθηκε ἐγγράφως.

— Νὰ τὰ ἔγγραφα, Φεντὼ.  
Θύρισε, κατὰθῶσα νὰ τὰ πάω. Ἡ θύσις μου δὲν πῆρε καλὰ.  
Οἱ δικοὶ σου εἶνε πια ἀσφαλεῖς. Μὲ κινήθηκε βέβαια ἡ Τσέκα,  
τῆς ξέφυγα. Ἐχυστο στὸ πρόσωπό μου βιτσιλὶ καὶ ἔβγαλε ἄνθη.

Ὁ Φεντὼ ἔκλεισε σὰν μικρὸ παιδί, σφιγγοντας τὴν ἀγαπη-  
την στὴν ἀγκαλιά του. Τὴ φιλοῦσε, τὴ χάζιε, τῆς εἶπε  
τρυφερά καὶ παρηγορᾶ.

— Εἴμαι πια πολὺ ἄσημη, ἀποκουστικὴ, δὲν εἶν' ἔτι  
τόσο; τὸν ρώτησε σὲ μιὰ στιγμή ἡ νέα, μὲ πινυμένη φωνή.

Μὰ ὁ Φεντὼ τὴν ἐφοῖξε μὲ περισσώτερη λαχτάρα στὴν ἀν-  
λιά του καὶ τῆς ἀπάντησε μὲ πάθος:

— Εἰσαὶ ἡ ὀραότερη γυναίκα τοῦ κόσμου, ἀγάπη μου! Ἐ-  
ἕνας ἄγγελος ὁμορφιάς καὶ καλοσύνης. Καὶ σ' ἀγαπᾷ μὲ ἕνα  
τὴν ψυχὴ, μ' ἕνα τὴν καρδιά, σὲ λατρεῖται μὲ τὸν πᾶν  
γυναίκα μου!

Μιὰ βδομάδα ἀργότερα, ἕνας Ρώσος παλὰ εὐδύνας τὸν  
τοῦ Φεντὼ καὶ τῆς Τατιάνας, τῆς πὸ ἄσημης, καὶ καὶ πὸ ἄσημης  
στὴν ψυχὴ γυναικὸς τοῦ κόσμου...

ΣΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

## ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΤΟΥ MICHEL CORDAY



ΡΘΙΑ μετὰστὰς τὸν καθρέφτη τῆς, μὲ  
τοὺς λευκοὺς τῆς ὤμους καὶ ἔχειλίζον  
ἀπ' τὴν διόλωση καὶ κόμην τῆς και-  
νούργια τουαλέττα, ἡ κυρία Αἰμιλιὰν  
φάνταζε στὸ φωτοπλημμυρισμένο μπου-  
τονόφ τῆς σὰν νεράδα ὁμορφιάς...

Μαγεμένη καὶ ἡ ἴδια ἀπ' τὴ θωριά  
τῆς, καμάρωνε τὸ χυτὸ καὶ ἡλεντὸ  
κορμί τῆς μὲ μάτια θαυμάσια. Ξα-  
φνικά τὸ κλεισμο τῆς ἐξόρτουσε τὴν  
ἐπιτομή ἀπ' τὴν ἐκστασι τῆς καὶ ἕνας  
στεναγμὸς ἀνακουφιστικὸς βγήκε ἀπ' τὰ  
στήθη τῆς...

Ἐπ' αὐτὸς, ἦσαν καλὸς! Ἐφυγε πια  
καὶ ἡ καμαριέρα τῆς μὲ εἰδικὰ ἐξόρτουσε καὶ μὲ  
τὸ κλεισμο ἑαυτοῦ τῆς ἐξόρτουσε ἕμενε ὁλομόλυνη πια στὸ σπῆσι ἡ  
κυρία Αἰμιλιὰν. Οἱ τρεῖς ἄλλοι ὑπηρετὲς ἔχον φύγει ἀπὸ νορῆς, καὶ  
αὐτὲς, σὲ τῆς τὸ βραδύ θὰ μπορούσε πια νὰ φύγῃ καὶ αὐτὴ τὴν ὁλο-  
μολυντὴ, διὰ τὴν παρκαλοῦσθαι ἀδίκηντες ματιὰς καὶ νὰ πε-  
τῇ ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴ φωνὴ τοῦ ἱεροφάνου Τολαζέν...

Τὴν ὥρα τῆς φανόταν, Θεέ μου, αὐτὸ τὸ διάδημα τῆς... Πᾶς  
καὶ ἀποφάσιζε: Σὲ ποῖα ψυχικὴ ἀδυναμία βρόθηκε καὶ ἔδωκε τὴν ἀπό-  
φασιν τὴν ἀντανακτικὴν ἐκεῖνο γυναικακατακτητὴ, πᾶς θὰ πῆγα-  
ν ἐκεῖ νὰ τὸν συναντήσῃ; Κι' αὐτὴ δὲν ἤξερε...

Ἐδὼ καὶ μιὰ βδομάδα τώρα ποῦλανε ταξίδι τὸ σύζυγός τῆς, βοή-  
κα τὴν ἐνίσχυσε ὁ γοητευτικὸς ἐκεῖνος Τολαζέν καὶ δὲν ἔκολλοῦσε  
ἀπ' τὸ πλάι τῆς. Κι' ἐνῶ πρὶν τὸν ἔβλεπε νὰ τῆς μουρμουρίσῃ ἀπὸ  
ἀπὸ τὴν ἐνίσχυση, κρατώντας τὸν σ' ἀπὸ  
στα μῖα γόνατον τοῦ μνηστήρος, τὸ  
καὶ τῆς δὲται τὸ ραντεβὺ του...

Πᾶς βρόθηκε λοιπὸν τόσο ἐπιπόλαιη  
ἡ κραυγὴ αὐτὴ κυρία, νὰ τοῦ δώσῃ  
καὶ τὴν ἀποφάσιν: Ἰσως νὰ γελᾷ-  
σται ἀπ' τὴν διαβεβαίωση τοῦ Τολα-  
ζέν, πᾶς πιστοὶ τὸ ἔνοχο καὶ πρόστυχο  
δὲν θὰ συνέβαινε στὴν ἐπισκεπτικὴ ἐκείνη.  
Ἰσως καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια, νωρὴ μὲν ἀπ' τὸ  
πρῶτον, ν' ἀποφάσιζε νὰ τῆς ἐπέσει  
καὶ βέβαια γιὰ τὸν ἑαυτοῦ τῆς πᾶς  
δὲν θὰ παρασπῶριζε...

Ὅσοις, τὸ πρῶτον δὲν θά-  
παρε συνέβαινε ἐπὶ τὴν πα-  
σχηστικὴ ἀρετὴ τῆς, γιατί σὲ διὰ μέ-  
ρος μὲτα θὰ ξαναγύριζε ἀπ' τὸ ξαφνί-  
κα πᾶς τοῦ τὸ σύζυγός τῆς καὶ θὰ  
παρῇ τὸ πρῶτον ξανά τὴν ἡσυχί-  
α τῆς δι'. Ἀς τοῦσανε λοιπὸν τὸ χατῆ-  
ρὸς αὐτοῦ, εἴσι γιὰ νὰ βροθῇ κοντά του  
καὶ στυμὴ μονάχη, ἀρπάζοντας συγ-  
κρῶσε τὴν ἐκτασία γιὰ νὰ τὸν βάλῃ  
στὴ θύα του.

\*\*\*

Μὲ κῆρυ ἀποφασιστικὸ, ἡ κυρία  
Αἰμιλιὰν ἔβριζε τὸ βαρὺ γυνέμιό τῆς  
πᾶς τοῦ σπῆσι γυνέμιό τῆς ὤμους, φέρε-  
σε τὸ καπέλλο τῆς, καὶ μὲ τὴν καρδιά  
τῆς ἔλασε μὲ τὸ βῆμα τῆς σβέλλο  
καὶ ἄλλοι, τράβηξε γιὰ τὴν πόρτα.  
τὴν ἀνοίξε, βγήκε στὸν διάδρομο, τὴν  
ἐπὶ τὸν δρόμον τῆς δυνατὰ πᾶσι στὴν βίαιό τῆς καὶ ἔκανε νὰ  
τρέξῃ πρὸς τὸ κεφαλὸσκαλο...

Μὰ... κατὰ τὴν κόρψαν ξαφνικά στὴ θύα τῆς. Ἐννοίωσε ἕνα  
τὸν ἀόρατον καὶ μυστηριώδες, νὰ τὴν κρατᾷ μὲ δύναμι ἀνέπνοη ἀπ' τὴν  
οὐρὰ τῆς τουαλέττας τῆς...

— Ναί... Κατὰ σὰν τὸ χέρι τῆς Θεῆς Προνοίας, τὴν κρατοῦσε  
στὴν ἀρὰ ἀκριβῶς τὸ γοητευτικὸ, καὶ τὴν ἐμπόδιζε νὰ κατακυλιθῇ  
στὴν πόρτῃ καὶ ἀπῆλθε τὸ βῆμα...

Τραυμάτισε ἡ Κρὸς Ἰδρώτας τὴν ἔκρινε, καὶ γύρισε λαχανασμένη  
τὸ καμὸ τῆς κεφαλῆς, κυττάζοντας μὲ ματιά φοβισμένη νὰ δῇ τί  
ἦταν...

Ἀνακουφιστικὸς ὅμως ἀνέπνοη σὰν εἶδε πᾶς δὲν τὴν εἶχε κρατῆ-  
σι κοντά ἀπὸ τὸ χέρι. Ἀπλὸς ἡ μακρὰ οὐρὰ τῆς ἀσχηνοφαντικῆς  
τουαλέττας τῆς ἦταν πασιμένη στὰ γόνατ' αὐτὴ καὶ φιλία τῆς σφυρ-  
τοῦ τῆς καὶ προσπᾶσθαι νὰ τραβήξῃ πρὸς τὸ ἔξω τὴν μαγεμένην ἄ-  
νη τὸν σφραγιστὸς τῆς ἀπ' τὰ κλεισμένα θυρόφυλλα...

Μέσος, ὅμως ὁ κόπος τῆς καὶ ἄσφατες ἡ προσπᾶσθαι τῆς. Ἡ  
ἀνη δὲν ἀποφάσιζε νὰ δώσῃ πᾶσι ἐγκόλη τὴ λεία τῆς. Νὰ τὴν ἀ-  
πῇ δὲν μπορούσε, γιατί ἔκλεινε ἀπὸ μέσος, διὰ τὴν νύχτα πᾶσι  
ἔσι. Καὶ νὰ σπῆσιν πάλι ἦταν ἀνῶφελο, γιατί ἔπαινε οἱ ὑπηρε-  
τὲς αὐτοῦ...

Τὴν ἔβλεπε, Θεέ μου... Ποτέ τῆς δὲν κρατοῦσε ἐπάνω τῆς τὸ  
καπὶ τῆς πόρτας αὐτῆς. Πᾶσι τὸ εἶχε στὴν πᾶσιν τῆς ἡ καμαρι-  
έρα καὶ ἡ καμαριέρα ἔπαινε τώρα, διωγμένη μὲ τρόπον ἀπ' τὴν ἴδια

τῆς τὴν κυρία, πᾶς πρὶν λιγὰς, γιὰ νὰ μὴ δῇ τίποτε ἀπ' τὴν ὑποτιτῇ  
φυγὴ τῆς καὶ φανερῇ ἔπειτα γιὰ λογαριασμὸ τῆς...

Νὰ ἔσχιζε τὴν οὐρὰ τῆς τουαλέττας τῆς καὶ λυτρωμένη ἔπαινε,  
ἐκείνη, νάτρεξε στὸ ραντεβὺ τῆς; Μιὰ τέτοια σκέψις μόνον ἀπὸ ἀν-  
δρὸς κεφαλὴ μπορούσε νὰ περάσῃ! Ἀπὸ κεφαλὴ γυναικεῖο ποτέ.

Ἡ ἀγωνία τῆς ἦταν ἀπερίγραπτη...  
Ἀπ' τὰ γειτονικά ἀπαρτεμὲν ἀκουγόντουσαν τώρα βηματισμοὶ  
ἀνθρώπων πού ἐτοιμαζόντουσαν γιὰ τὸν ἀπογευματινὸ περιπάτο τους.  
Τὸ ἀσπαστὸ τῆς πολυκατοικίας ἄρχισε νὰ τρέξῃ στὰ καρούλια του,  
καθὼς ἀνεβοκατέβαινε, καὶ ἡ γαντζωμένη στὴν πόρτα κυρία Αἰμιλιὰν  
ἐννοίωσε τοὺς παλμούς τῆς καρδιάς τῆς νὰ οὐδύνουν σιγὰ-σιγὰ...

— Δύτρωσέ με, Παναγία μου, ἀπ' τὴ θλίβη καὶ τόσο ἐπικίνδυ-  
νη καὶ γελία θέσι μου! μουρμουρίσε λαχταρισμένη. Τὶ θὰ πῶν  
οἱ ἄλλοι ἐνοικοὶ ἂν μὲ βροῦν σὲ τέτοια χάλια ἐδῶ πέρα; Πᾶς θὰ δι-  
καλολογηθῇ ἀργότερα, ὅταν μάθουν οἱ ὑπηρετὲς μου πᾶς ἀπὸ τοῦς  
ἐδῶκα μὲ τρόπον, δίνοντας τοὺς ἀδείες ἐξόδου, βρόθηκε κατὰπᾶν μὲ  
ἐξομὴ τουαλέττα, ἐξομὴ νὰ φύγω, πασιμένη στὰ θυρόφυλλα;

— Ὁ, ἔσι, δὲν μπορούσε ἡ ἀγωνία αὐτὴ νὰ κρατήσῃ πολλὴ ὥρα  
ἀκόμα. Ἐννοίωσε τὸ μυαλὸ τῆς ἡ κυρία Αἰμιλιὰν νὰ σπῆσιν στὰ γόνατ' αὐ-  
τῆς. Τὸ δὴλημά τῆς ἦταν φοιχτὸ.

Ἡ θὰ καθόταν καρφωμένη ἐκεῖ, μὴν ἀποφασίζοντας νὰ σπῆσιν τὴν  
τουαλέττα τῆς καὶ θὰ γινόταν σὲ λιγὰς ρεντικὸλο στοὺς ἐνοικοὺς τῆς  
πολυκατοικίας πού θὰ τὴν ἔπαιναν σ' αὐτὴ τὴ γελία, μὰ καὶ τόσο  
ὑποπτικὴ στὰ μάτια τῶν ὑπηρετῶν τῆς θεοῦ...

Ἡ θ' ἀποφάσιζε νὰ σπῆσιν τὴν τουαλέττα τῆς, νὰ τρέξῃ σ' ἕνα  
κλειδαρὰ, ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τῆς καὶ νὰ ξαναπῇ στὰ δομῆτά τῆς,  
μένοντας ἐκεῖ πια φρόνη καὶ ξεννοιαστή...

Μὰ καὶ αὐτὸ ἰδὲν τῆς φανόταν σίγου-  
ρο... Ὁ κλειδαρὰς, τὰ ἀντικλεῖδα του,  
ἡ φασαρία τοῦ μηχανοεργασμοῦ τῆς καὶ  
τὰ μερμερισματὰ του μπρὸς στὴν κλει-  
δομένη πόρτα τῆς, θὰ γινότανσαν ἀν-  
τιπρῆτα ἀπ' τοὺς ἄλλους ἐνοικοὺς καὶ  
ἀπὸ κανέναν ὑπηρετὴ τῆς πού θὰ γύριζε  
ξαφνικά στὰ σπῆσι ἀπ' τὴν ὁλομολυντὴ  
δαὶα του, καὶ θὰ σχολάζοντουσαν εἰς βά-  
ρος τῆς.

Νὰ σπῆσιν πάλι τὸ φόρεμά τῆς καὶ ν' ἀ-  
φῆσιν ἐκεῖ στὴν πόρτα γαντζωμένη τὴν  
οὐρὰ του, βολώνοντας καταρῆγο σὲ καμ-  
μῆς φιλῆς τῆς ἀπὸ τὸν γυρισμὸ τῆς κα-  
μαριέρας τῆς πού κρατοῦσε τὸ κλειδί;  
Κι' αὐτὸ ἦταν κακὸ καὶ ψυχρὸ. Ἡ κα-  
μαριέρα θάβλεπε πᾶς ἡ κυρία τῆς βγήκε  
ἔξω, ἔδω ὁρῶσε πᾶς θύερε στὸ σπῆσι,  
καὶ ἐπὶ πλέον ἡ φιλῆ τῆς θ' ἀνῶνιζε κα-  
τάλληλα τὴ μορφή γυναικίσκου τῆς γιὰ  
λογαριασμὸ τῆς ἀνῶνιζης ἀρετῆς τῆς  
κυρίας Αἰμιλιὰν...

Ἡ θεοῦ τῆς ἦταν τραγικὴ, πολὺ τρα-  
γικὴ...

Ἀπερίγραπτη ἀγωνία ἄρχισε νὰ βάθῃ  
πια κῆρυ τὸ ὄρατο πρόσωπό τῆς καὶ  
νὰ ξεδάσῃ τὰ ὀστέα πᾶς ὀλίγου καὶ  
ροδαλὰ τῆς γελῆς... Κι' ἐνῶ ἔφερε τὸ  
τορνευτὸ τῆς χέρι πᾶς ἀγῶνιζε, στὸ  
κατὰπῶρο μὲτωλό τῆς...

«Κλέμ...»  
ἕνας μεταλλικὸς ἦχος ἀκούστηκε μέσα  
πια κῆρυ τὸ ὄρατο πρόσωπό τῆς καὶ  
νὰ ξεδάσῃ τὰ ὀστέα πᾶς ὀλίγου καὶ  
ροδαλὰ τῆς γελῆς... Κι' ἐνῶ ἔφερε τὸ  
τορνευτὸ τῆς χέρι πᾶς ἀγῶνιζε, στὸ  
κατὰπῶρο μὲτωλό τῆς...

ἕνας μεταλλικὸς ἦχος ἀκούστηκε μέσα  
πια κῆρυ τὸ ὄρατο πρόσωπό τῆς καὶ  
νὰ ξεδάσῃ τὰ ὀστέα πᾶς ὀλίγου καὶ  
ροδαλὰ τῆς γελῆς... Κι' ἐνῶ ἔφερε τὸ  
τορνευτὸ τῆς χέρι πᾶς ἀγῶνιζε, στὸ  
κατὰπῶρο μὲτωλό τῆς...

ἕνας μεταλλικὸς ἦχος ἀκούστηκε μέσα  
πια κῆρυ τὸ ὄρατο πρόσωπό τῆς καὶ  
νὰ ξεδάσῃ τὰ ὀστέα πᾶς ὀλίγου καὶ  
ροδαλὰ τῆς γελῆς... Κι' ἐνῶ ἔφερε τὸ















## ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

## ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ



ΙΘ'.  
Ρισελιέ είχε γίνει δούλος των αισθήσεών του κι ούτε ή δόξα του, ούτε ή μεγάλες επιτυχίες του μπορούσαν να τον αποσπάσουν από τη σκλαβιά αυτή...  
'Ο έρωτας γι' αυτόν δεν ήταν αισθήμα, όπως σ' όλους τους άλλους ανθρώπους, αλλά πάθος και μανία.

\*\*\*

'Ο ήρωας μας περνούσε τώρα τον καιρό του πότε στο φεουδάρχη του Λανγκεντόν, τότε στην Αδλή των Βερσαλλιών και τότε στον πόλεμο. Μά είτε κοντά βρισκόταν, είτε μακριά, εξακολουθούσε να εξασκίη πάντοτε τη μεγαλύτερη επίδραση στη μαρκησία ντε Λά Τουρνέλ, ή οποία έσπευδε πάντοτε να του κάνει πρόθυμα όλα του τα θέληματα.

'Ως στρατιωτικός, ο Ρισελιέ διακρίθηκε όσο ελάχιστοι άλλοι. Κατά την άτυχή για τους Γάλλους μάχη του Ντετίνγκεν, πολέμησε σαν ήρωας. Μολονότι το σύνταγμα του είχε αποδεκατισθεί, αυτός με τους λίγους άνδρες που του άποιναν, υποστήριξε την αποσπομένη ολόκληρου του γαλλικού στρατού και συνετέλεσε ώστε ή ύποχληση αυτή να μη μεταβληθί σ' επαίσχυντη φυγή. Πέρασε τελευταίους τόν Ρήνο και τη στιγμή που έβγαине στην άλλη όχθη του, μια έλθουσα σφαίρα σκότωσε το άλογό του, το δέκατο που έχανε κάτω από τα πόδια του κατά τη μάχη αυτή.

'Ο βασιλεύς, ανταμειβόντάς του για τους επανειλημμένους ήρωϊσμούς του, τον έκανε στί 1744 αρχιστράτηγο της στρατιάς, ή οποία επρόκειτο να επιδράμη κατά της 'Αγγλίας. Μά ο Ρισελιέ, ο οποίος δεν ήξερε τί θα είη μυστικό της ούτε στον έρωτα, ούτε στον πόλεμο, συγκινημένος παταγωδώς τα στρατεύματά του στη Βουλώνη, απ' όπου θα διαπραγμαωνόντουσαν κρυφά στο άγγλικό έδαφος. Μά οι 'Αγγλοι τού έμαθαν αυτό κι' έτσι, όταν πήγε κι' ο ίδιος στη Βουλώνη, είδε πέρα στο πέλαος τριαντατέντε άγγλικά πολέμια, εναντίον των οποίων δεν μπορούσε να κάνει απολύτως τίποτε...

Σκέφτηκε τότε να συγκεντρώσει μυστικά τα στρατεύματά του σε άλλο σημείο της γαλλικής άκτής, μά ήταν πειά άδύνατο... 'Η Κυβέρνησις είχε έντομηταξού αλλάξει πολιτική και τον διάταξε να μη πραγματοποιήση την επιδρομή του κατά της 'Αγγλίας.

Στίς 12 Φεβρουαρίου 1744, ο Ρισελιέ φοβίστηκε έπαύσιμος ως πρώτος ευγενής της Αδλής και έξέδωκε τα καθήκοντά του άπερρεαν απ' τόν ύψηλό αυτό τίτλο του επί σαραντα τέσσερα χρόνια, δηλαδή μέχρι του θανάτου του.

'Υπό την ιδιότητα του αυτή, δεν έκανε τίποτε άλλο παρά να οργανώνη διαρκώς έορτές και θεάματα. Σ' όλα αυτά δέ κρατούσε πάντοτε την πιο άσσηρη έθιμοτητα κι' αλλοίμονο σ' εκείνον που θα τολμούσε να την παραβί.

Στην οργάνωσι των διαφόρων έορτών και θεαμάτων είχε συνεργάτας τον τόν φίλτατό του Βολταίρο και τόν διάσημο μουσικοσυνθέτη Ραμό.

\*\*\*

'Όταν εκηρύχθη ο πόλεμος της διαδοχής της Αυστρίας, ο βασιλεύς Λουδοβίκος 15ος έφυγε για τη Φλάνδρα, χωρίς να πάρη μαζί του την εύνοια της ν. ντε Λά Τουρνέλ, την προστάτιδα και προστατευμένη του Ρισελιέ.

Μά ο ήρωας μας, για να την ευχαριστήση, της ύποσχέθηκε να την εισαγάγη στο στρατόπεδο παρά τις διαταγές του βασιλέως, με την πεποίθησι ότι ή ευχαρίστησις που θάβρινωθε ο μονάρχης του, βλέποντας ξαφνικά την αγαπημένη του εύνοια, θα συνετέλεσε ώστε να μη θυμώσει εναντίον του.

Πραγματικά, μια νύχτα, ή κ. ντε Λά Τουρνέλ, μαζί με την αδελφή της δούκισσα ντε Λωραγκά, παρουσιάστηκαν έντελως άπροσδόκητα μπροστά στον Λουδοβίκο 15ο, ο οποίος χάρισε τόσο για την παρουσία τους, ώστε τού έλειψε το άαρρος να τις στείλη πάλι στο Παρίσι...

Από τότε όμως, ο μονότονος και άτελειωτος αυτός πόλεμος πήρε και την ευχάριστη όψη του. Συμπόσια μεγαλοπρεπή οργανωνόντουσαν σχεδόν κάθε βράδυ κάτω απ' τις πολυτελείς σπηρές των άρχοντων του στρατού, μετά το τέλος των οποίων ή ύποχληση των άρχοντων ως τις προηγουμένως τις κυρίες που έννοιωναν την επιθυμία να αισθανθούν να περνά κοντά τους καμιά όδίδα ή καμιά σφαίρα.

Πολλές φορές οι αξιωματούχοι, μόνο και μόνο για να διασκεδάσουν τις κυρίες, έκαναν ήρωϊσμούς, κυριολεκτικούς τρελλούς. 'Ετσι στο Ντο

ναβέο, ο συνταγματάρχης Μπωφρενόν, θέλοντας να δείξη στην εύνοια του βασιλέως πόσο γενναίος ήταν, έφωρε μ' έντελως άμια περιβολή εναντίον των έλθοντων! Το μόνο πράγμα που είχε πάνω του, ήταν το σπαθί του.

Τότε μάλιστα συνετέθη προς τιμήν του και τ' άκόλουθο τραγούδι που τού μελοποίησε ο Ραμό και τού τραγουδούσε όλο το στρατόπεδο:

Στο Ντοναβέο ο ήρωας Μπωφρενόν,  
δλόγυμος με το σπαθί στο χέρι,  
έδειξε των άρχείων Γερμανών  
πώς στην παλληκαριά δεν έχει ταιρί!

Σιγά-σιγά όμως, επειδή οι αξιωματούχοι άρχισαν ν' άπαιθούν τον κ. ντε Λά Τουρνέλ, ο βασιλεύς άποφάσισε να την εγκαταλείψη να τον γον καρό. 'Όλοι έλεγαν πως έφανε επιπρία στις πολέμιας έπαιρσεις. 'Όταν μάλιστα έμαθαν πως ο Λουδοβίκος 15ος είχε άρνηση στη βασίλισσα σύζυγό του την άδεια να πάη να τόν συναντήση στο στρατόπεδο, ή δυσάρεσκη εναντίον της εύνοιας της μεγάλης του πολλοί στρατώατα πήγαναν κάθε βράδυ ως τη σπηή του βασιλέως και τραγουδούσαν το άκόλουθο τραγούδι:

Αί... Κυρά εύνοια, πού ή ματιά σου ξετρελαίνει,  
άσε πειά τόν βασιλέα  
κι' έλα και με μάς παρέα...

'Εξάφνα, στίς 4 Αύγουστου 1744, ο βασιλεύς έπεσε άρρωστος, ενώ είχε πάει να έπισκεφθί τόν Μπες μαζί με την εύνοια του. Μέσω ο Ρισελιέ ανέλαβε μόνος του καθήκοντα αλλόλου κι' έλα τις πόρτες των βασιλικών διαμερισμάτων σ' όλο τον κόσμο, για τ' άπομακρύνει απ' τόν ήγεμόνα του τόν έλθοντα του.

'Η κατάσταση του Λουδοβίκου 15ου χειρότερησε διαρκώς κι' έπεισε μάλιστα σε τέτοιο σημείο, ώστε, νομίζοντας πως πλησίαζε το τέλος του, ο Ρισελιέ έφερε έναν ιερέα και τόν έξωμολόγη.

Κοντά στο προσκέφαλό του στεκόταν άπαρηγόρητη ή μαρκησία Λά Τουρνέλ, ή οποία έδλεε πως χάνοντας τόν βασιλέα, ήταν πάντα. Κοντά σ' αυτήν βρισκόταν, έπειτα άπαρηγόρητος, κι' ο Ρισελιέ, ο οποίος ταλάβαινε πως μετά τόν θάνατο τού βασιλέως θα έχανε όλη του την παρηγοριά.

'Εξω απ' την πόρτα πάλι τού ήρώα άσπινος περιμεναν οι αρχαίους κι' όποιο άγωνισόσαν ν' άρπάξουν την εύνοια και να διώξουν κακή κακώς, τόν π. Ρισελιέ, όσο και την εύνοια.

Τόση μάλιστα ήταν ή άπελπισία της ντε Λά Τουρνέλ, ώστε κατέφερε στον έρωτα της βασιλικής οικογενείας και τού έπε με δάκρυα στα μάτια:

— Πάτερ Περούσσό, ύποσχέθητε να με θά φροντίσετε να μη με διώξουν σ' έσχισμο τόπο... Κανονίστε, έτσι τα πράγματα, ώστε οι αρχαίους να μ' άπομακρύνουν άδούρβα...

Τότε ο Περούσσό, ο οποίος ήταν νηρός, από φόβο μήπως ο βασιλεύς καλώς και χυθεί την έννοιά του, της σ' έσκέθηκε, δ, τι τού έρτοσε.

\*\*\*

'Εξάφνα, ή κατάσταση του βασιλέως χειρότερησε τόσο, ώστε όλοι νομίζαν ότι ο βασιλεύς θα πέθαινε. Τότε, αντί τού πάτερ Περούσσό, πήγε ο ιερείς τόν άνατόρονο Φιτζ-Ζάμ, ο οποίος είχε στον βασιλέα ή κόλασις τόν περιμενε άν δεν άπομάκρυνε πρό τού θανάτου του τ' μαρκησία ντε Λά Τουρνέλ κι' ότι δεν μπορούσε να τόν κοινοποιή, δεν τού έκανε αυτό.

'Ο έτοιμοθάνατος ποιήθηκε από τα λόγια του αυτά, και πάλι έξωμολογητής έφυγε, κάλεσε μέσα τόν Ρισελιέ. Τού έδειξε τότε τ' δωμάτιο, στο όποιο βρισκόταν ή εύνοια, και τού είπε:

— Στείλτε την στο Παρίσι!...

Κάποιος ύπηρέτης, ο οποίος τού έμαθε αυτό, είπε τότε εφώνησε:

'Ο κύριος μας θα έδινε τώρα και τού βασιλέα του στί κ. Φιτζ-Ζάμ, για τή σωτηρία του.

Κατόπιν ο βασιλεύς προσέκαλε πάλι κοντά τόν Φιτζ-Ζάμ να τόν έξωμολογήση και να τόν μεταλάβη, μπρος σ' όλους τούς αρχαίους και τούς μεγιστάνες. 'Ηταν κατάχλωμος κι' έτοιμος όλος. Τού έδωσε τις όπτες της Μεταλήψεως, ο έξωμολογητής του είπε, ρίζοντας προς τους συγκεντρωμένους ευγενείς:

— Κύριοι αρχαίους και μεγιστάνες, ο βασιλεύς μας άπέθανε σ' άνακρινώσις ότι μετανόησε ειλικρινώς για τ' σκάνδαλο που έκανε σ' όλη τη Γαλλία, σ' όντας μαζί με την κ. ντε Λά Τουρνέλ. Έπαυλείται γι' αυτό τη συγκύνη τού Θεού και τή διάταξή του να πληρώσει πειά κοντά του...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.



## Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ



## Η ΠΑΘΗΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ



(Τού 'Ιμπν-έλ-Τζεχάρ, στη Λεϊλά).

Βασιλέ μου λουλουδάρι,  
'Όπως κάθε βράδυ, έτσι κι' άπόψε είσαι για τήν καρδιά μου, είσαι κι' την παρτίδα μου δόλοληρη, ή βασίλισσά μου. 'Υπάρχεις ταπεινός τις ήλικες σου φωνής, τού φαρφουρένιου σου κορμού και των γαλάρων σου ματιών, αλλώνω στα πόδια σου όλο τόν θαυμασμό μου κι' όλη μου τη λατρεία...

Χίλιες φροντίδες κι' άλλες τόσες πίκρες μου στοιχίζει ή άγάπη σου άγαπημένη μου... Μά όταν βρεθώ, για λίγο, πάλι στη γλυκειά σου έπαυση, τότε μου χαρίζεις ένα κομμάτι απ' τα πάλιατά του 'Αλ-λά — δόξα στην ή γράη Του!...

Πάντα έού βρισκεις στην ψυχή μου... Πάντα τα μάτια σου τα έρημμένα βρισκονται μπρος στα δικά μου τα θαμπωμένα απ' τη γαλήνη σου... Πάντα τα χέρια μου άρροαλεύουν, σαν να χαϊδεύουν τα μαύρα χιμάτα των πλούσιων μαλλιών σου, και πάντα τα χείλη μου κινούνται ανάλαφρα, λές κι' άνατριχιάζουν στη θύμισι των χειλιών σου... Σιωπώς τραντάζει τού κορμί μου στη σκέψη τού δικού σου κι' ή καρδιά σου τούς παλμούς...

Εσύ, πάντα έού, κυλάς μέσα στις φλέβες μου, μπλεγμένη άχώρησε με τού φλογρό μου αίμα, που κοχλάζει απ' την άπόκοψη μέσα σου παρουσία σου...

Κι' ο καιρός περνάει... Οι μήνες διαβαίνουν, ή μέρες ξεμερώνουν κι' γρηγοράδα άστραπής, και με την ίδια γρηγοράδα πάλι σβύνουν... Καρτερώνω στη σκέψη μου ή όρες σαν χαλάζι, κι' ή στιγμές — άλλες τόσες σταλαγματιές μιας χειμωνιάτικης βροχής — περνούν απ' τη ζωή μας, δίχως καν να τις νοιώσουμε απ' την τρομακτική βύσση τους...

Είπες, άσπρι μου πιο λαμπερό απ' τ' άστέρι... Είπες τί γρήγορη είναι ή ζωή μας... Είπες τί ταχύτητα άστραπής γλυστούν τα νύκτα απ' τα κορμιά μας, δίχως να τα χαρόμαστε...

Τι περιμένεις... Γιατί, κλεισμένη στο γυναικείο σου μαρτζόνει πίσω απ' τα έρημα κάρπια και με κρατάς μακριά σου;... Γιατί να ύποψωμαι;... Γιατί να σβύνεις έτσι;...

Πέταξε στην άγκαλιά μου, Λεϊλά-πουλίνα... Τί να πείσεις στα φίλά μου της μοναξιάς σου τούς καύσιους, Λεϊλά-τρυγόνι δίχως ταιρί... Φόβος την ψυχή μου με την ποθητή σου παρουσία, Λεϊλά-αγέρινη... Και δρόσισε τα στεγνά απ' την έλλειψη σου χείλη μου, Λεϊλά-κρύο νεράκι...

Πάντα μου λες πως στενάζεις μακριά μου... Πόσο παραπονοία για τόν χωρισμό μας, και πόσο πόνος στο χιμάτο μάγουλό σου μια πικρή και άκαυτη σταγόνα, πονών για όλους δάκρυ, μά για μένα έινε χυμός δέκα χρόνων απ' τη ζωή μου...

Πώς γράει, Λεϊλά μου;... Έλα κοντά μου γρήγορα... 'Η καλυνούλα μου δεν έινε πάλι τού πατέρα σου... Σκλάβες δεν είσαι τρυφερόν, μεταξωτά και πέπια άέρινα δεν είσαι χαϊδεύον τού κορμί σου και δεν θα γέγρας τού δικού σου κεφαλάκι σε μαξιλάρια όλο πούπουλο γεμάτα... Τίποτα τέτοιο, Λεϊλά μου...

Μά άρχις πάλι τήν καρδιά μου... Θάχης για σκλάβο σου έμέ... Τού κορμί μου θα προσφυλά τού κορμί σου και θάχης τού μπράτσου σου για μαξιλάρι...

Έλα σε μένα, Λεϊλά... 'Όσο θα ής έπί, θα ζω κι' έγώ, άγαπημένη μου... 'Η ταπεινή μου ήπα δεν μ' άφινει να σκώσω τα μάτια μου ψηλά, έρπώντας σε τόν πατέρα σου... Μόνον άν τού θελήσεις κι' άν σ' κλέψω, μπορεί να γίνω ταιρί... Μά κι' άλλος άν σέ πάρει, και σ' άλλον ά-λογη να σέ δώσουν οι δικοί σου, σ' άλλον που νάχ η μονοχρωμία με τού παππού σου μαυρίσει, άρχοντα κι' αυτόν σαν τόν άρχοντα πατέρα σου, πάλι δεν θα πεθάνω...

Είς χατίρι σου, Λεϊλά μου λατρευτή, θα κρατήσω την ψυχή μου, διατηρώντας την με τα δόντια μου, την ώρα που, φαριμακωμένη απ' τόν χαμό σου, θα σπάξ ης άλυσσίδες της και θα ξεφύγην απ' τού κορμί μου, όχνοντας μαύρη πέτρα πίσω της...

Να... Μά πασχίζω να ήξω, Λεϊλά μου... Και μακριά μου να έλθεις, ή όφινες άχτίδες σου, γλυκό μου άστέρι, θα εξακολουθούν να φέρνουν την άρχηνη ζωή μου, θα δηγούν τ' βήματά μου και θ' άπληρώσουν τις ματιές μου να στρέφουν με λαχτάρα πάντα στο σημείο τού τού πανόηλο, απ' όπου άνεβασμένη θα λάμψης και θα σαγήνησεις...

Να... 'Όσο ζεις, θα ζω, μονακριβή κι' άτίμητη ζωή μου... Δεν έχω δυό ζωές έγώ... Μία μονάχα έχω, όπως κι' ο κόσμος όλος... Μά ή δική μου ή ζωή, δεν είναι ή ζωή μου...

Είλε ή ζωή σου!... Ζώ γιατί ζεις... Σάν τρεμοσβύνεις τρεμοσβύνω, κι' όταν πεθάνεις θα πεθάνω... Σου τ' ύποσχομαι ειλικρινά αυτό, κι' ίσως να με πιστέψεις... Μά και να μη με πιστέψεις, λίγο κι' ένδιαφέρει, γιατί απ' όσο πονώ τώρα, δεν θα πονέσω περισσότερο μαλθαίνοντας την άμφοβία σου αυτή...

Θά σ' πω αυτό μονάχα: 'Ότι θα με πιστέψεις θέλοντας και μή, την ώρα που θα ξεφυγής... Τότε, μόλις πετάξει απ' τού ιδανικό κορμί σου ή κατάσταση ψυχή σου, θα νοιώση πλά της να φτερουγίζει στον γαλάζιο κι' άστερόφωτο ούρανό μια άλλη γνώριμη ψυχή...

Θά είναι ή ψυχή μου... 'Ως τότε θάχω τη μνήμη μου για μόνο άποκομμάτι... Με τη βοήθεια της θα ξαναβρω στο μυαλό μου όλες εκείνες τις εύτυχημένες στιγμές που περάσαμε μαζί... Τις έχω όλες φυλάγμένες, σαν θησαυρό άτίμητο, στα τρισβάν της καρδιάς μου, να συντροφεύουν τούς παλμούς της και να τούς κάνουν παλμούς λαχτάρας για σένα, άτίμητη θησαυρή μου, Λεϊλά μου έρκεντή...

Θάρρη μια μέρα όμως — ίσως νωρίς, ίσως άργά — που θα νοιώσης παντοδύναμο κι' άλυτο τόν ιδεσμό μας... Θάρρη μια μέρα που θα νοιώσης πως ο δεσμός μας αυτός είναι αμείωτος απ' την παλιά μας εύτυχία...

Θά νοιώσης μια μέρα ασφαλώς, πως ο δεσμός μας αυτός, ο καμωμένος απ' την παλιά και περασμένη εύτυχία μας, ένωθήκε με τα δάκρυά μας, θέρεινε απ' τούς καύσιους μας κι' όφωρόφρη απ' τα άναφυλλήτα μας...

Κι' άν κάποτε οι στεναγμοί σου τόν δυνάμωναν κάθε μέρα, οι δικοί μου οι στεναγμοί θά τόν κάνουν άκατάλυτον και τρομερό, ίσως τότε που θα τόν νοιώσης...

Μας έδωσε ο 'Αλλάχ μαζί... Τα χέρια Του θέσαν τις ψυχές μας σ' ένα ζευγάρι άχώριστο. Αύτά έσφιξαν τόν κόμπο τού δεσμού μας, και τρέμει μπρος στο σφιξιό του τού δρεπάνι τού θανάτου...

'Αν σου κρατάει ή καρδιά, έγώ μ' άλλον εύτυχημένη, Λεϊλά μου — γλυκό μου και πανόηλο φεγγάρι... 'Ισως γάται της μοίρας μας, να ζήσης μακριά μου... 'Ισως ο προσορισμός σου είναι να εύτυχήση άλλος πλά σου κάτω σ' αυτόν τόν ψεύτη κόσμο... 'Ας γίνει λοιπόν τού πανόηλο θέλημα τού...

Είπαμε ο προσορισμός μου είναι να ζω όσο ζεις... Ν' άγρινω κρυφά για σένα... Να κοιμώμαι με την άνάμνησί σου την άξέσπλητη και μ' αυτήν πάλι να ξυπνώ... Να ξαναβλέπω τούς γνώριμους της περασμένης μας άγάτης τόπους, να ξαναπειράω — μόνος μου, αλλομόνο! — τα πάλια μας μονοπάτια και να πασχίζω να παρηγορή τόν καύιο τους, που θα με βλέπουν μόνον, ενώ σ' έδελαν τόσες φορές στο πλερό μου...

Καλή άνάμνησι, Λεϊλά μου... Μόλις σβύσεις, θά σβύσω, και τότε θα ξανασμίξουμε για πάντα στους γαλάζιους ούρανους...

\*\*\*

('Ο ίδιος στην ίδια).

Λουλούδι τών λεμψάνων,  
'Ενα άπόστοχο όνειρο τάρσε άπόψε τού τοικιμισμένου μου μυαλό και άναστάτωσε τη φρουτονασμένη καρδιά μου, τη γεμάτη έρωτα, έρωτα αλόνων για σένα...

Νειρεύτηκα, λατρευτή μου Λεϊλά, πως ταξίδευα μαζί σου στα γαλάζια πλάτη τού ούρανού, πάνω σ' ένα έξωτικό, φτεροφόρο και γοργοπόδαρο άλογο, πάνω σ' ένα άπ' μαρτζό...

Σε κρατούσα στην άγκαλιά μου και μεθούσα από εύτυχία. Κάτω από τα πόδια μας άπλωνόταν ή γή των πόνων και της δυστυχίας...

Κι' έμεις ταξιδεύαμε άνάσσει για τούς ούρανους, πίσω απ' τούς γαλάζιους τροχίλους τους, για τού άστερο...

Είπες τί σημαίνει τ' όνειρό μου αυτό, γλυκειά μου άγάπη; Σημαίνει πως πολύ γρήγορα θα μάς φωνάξ η 'Αλλάχ κοντά σου, πολύ γρήγορα θα χαρούμε την άγάπη μας στη δειρά 'Εδέμ, την άγάπη που μάς άρνούνται έδώ στη γή...

Κοιμάγιο, Λεϊλά μου, μαργαριτάρι της πιο τρελλής άγάτης... Τ' όνειρό μας δεν θ' άργήση να γίνει πραγματικότητα. 'Η εύτυχία έρχεται...

\*\*\*

Λουλούδι τών λεμψάνων,  
'Ενα άπόστοχο όνειρο τάρσε άπόψε τού τοικιμισμένου μου μυαλό και άναστάτωσε τη φρουτονασμένη καρδιά μου, τη γεμάτη έρωτα, έρωτα αλόνων για σένα...

Νειρεύτηκα, λατρευτή μου Λεϊλά, πως ταξίδευα μαζί σου στα γαλάζια πλάτη τού ούρανού, πάνω σ' ένα έξωτικό, φτεροφόρο και γοργοπόδαρο άλογο, πάνω σ' ένα άπ' μαρτζό...

Σε κρατούσα στην άγκαλιά μου και μεθούσα από εύτυχία. Κάτω από τα πόδια μας άπλωνόταν ή γή των πόνων και της δυστυχίας...

Κι' έμεις ταξιδεύαμε άνάσσει για τούς ούρανους, πίσω απ' τούς γαλάζιους τροχίλους τους, για τού άστερο...

Είπες τί σημαίνει τ' όνειρό μου αυτό, γλυκειά μου άγάπη; Σημαίνει πως πολύ γρήγορα θα μάς φωνάξ η 'Αλλάχ κοντά σου, πολύ γρήγορα θα χαρούμε την άγάπη μας στη δειρά 'Εδέμ, την άγάπη που μάς άρνούνται έδώ στη γή...

Κοιμάγιο, Λεϊλά μου, μαργαριτάρι της πιο τρελλής άγάτης... Τ' όνειρό μας δεν θ' άργήση να γίνει πραγματικότητα. 'Η εύτυχία έρχεται...

\*\*\*

Λουλούδι τών λεμψάνων,  
'Ενα άπόστοχο όνειρο τάρσε άπόψε τού τοικιμισμένου μου μυαλό και άναστάτωσε τη φρουτονασμένη καρδιά μου, τη γεμάτη έρωτα, έρωτα αλόνων για σένα...

Νειρεύτηκα, λατρευτή μου Λεϊλά, πως ταξίδευα μαζί σου στα γαλάζια πλάτη τού ούρανού, πάνω σ' ένα έξωτικό, φτεροφόρο και γοργοπόδαρο άλογο, πάνω σ' ένα άπ' μαρτζό...

Σε κρατούσα στην άγκαλιά μου και μεθούσα από εύτυχία. Κάτω από τα πόδια μας άπλωνόταν ή γή των πόνων και της δυστυχίας...

Κι' έμεις ταξιδεύαμε άνάσσει για τούς ούρανους, πίσω απ' τούς γαλάζιους τροχίλους τους, για τού άστερο...

Είπες τί σημαίνει τ' όνειρό μου αυτό, γλυκειά μου άγάπη; Σημαίνει πως πολύ γρήγορα θα μάς φωνάξ η 'Αλλάχ κοντά σου, πολύ γρήγορα θα χαρούμε την άγάπη μας στη δειρά 'Εδέμ, την άγάπη που μάς άρνούνται έδώ στη γή...

Κοιμάγιο, Λεϊλά μου, μαργαριτάρι της πιο τρελλής άγάτης... Τ' όνειρό μας δεν θ' άργήση να γίνει πραγματικότητα. 'Η εύτυχία έρχεται...



## ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

## Η ΜΑΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ ΑΙΩΝΑ

(Από το περίφημο ποίημα του Νικήτα Νιράκου, σπάνιο και δυσεύρετο σήμερα)



Β'. ΔΟΥ σήμερα και η συνέχεια των περιφημών ποιημάτων του Νικήτα για τη Μάνη, τα χωριά της και τα έθιμά της.

Όπως γράφαμε στο προηγούμενο φύλλο, μεγάλο ενδιαφέρον έχει και το απόσπασμα του «Αποχαρτισμού ή Θρήνου» του Νικήτα. Στο απόσπασμα αυτό ο ποιητής μιλάει κυρίως για τη φοβερή και τρομερή μαγική βεντέτα.

Στο ζήτημα αυτό της άντεγκτικότητας, ο Μανιάτης δεν υποχωρεί, κατά τον Νικήτα πάντοτε, από ούδένος. Όλοι υποβλέπουνται μεταξύ τους, ο ένας φοβάται τον άλλο, ο ένας παραφύλακει τον άλλο. Δεν υπάρχει φίλος, δεν υπάρχει συγγένεια, όταν πρόκειται να εκδικηθεί ο Μανιάτης. Ο ποιητής του «Θρήνου» το λέει καθαρά:

Και γείτονας τὸν γείτονα, κομπάρους τὸν κομπάρου  
καὶ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν βλέπει σὺν τὸν Χάρον.

Πιθανώς στο σημείο αυτό ακριβώς να γράφει τα πράγματα λιγότερο υπερβολικά ο Νικήτας. Γιατί άντεγκτικότητες μεταξύ συγγενών, και μάλιστα ἀδελφῶν, εἶνε ζήτημα ἂν ἔγιναν ποτέ στη Μάνη, ή κ' ἂν συνέβη ποτέ κάτι τέτοιο, θά ἦταν ἔξαιρετικό, περίεργο ἐντελὸς μοναδική. Γιατί, όπως ξέρουμε ὅλοι, και τώρα και πάντα, τὸ δόγμα της ἀδελφικῆς και συγγενικῆς ἀγάπης ἦταν βαθειά ριζωμένο, τεραστίως ἀνεπτυγμένο μεταξύ τὸν Μανιατῶν. Ένας λόγος μάλιστα τὸν άντεγκτικῆς, ο σοβαρότερος ὅλων, ἦταν κ' ἡ ἀγάπη αὐτὴ μεταξύ τὸν συγγενῶν. Οἱ συγγενεῖς τοῦ σκοτωμένου δὲν ἠσύχαζαν, ἂν δὲν ἔπαιρναν πίσω τὸ αἷμα τους.

Αλλά κ' αὐτοὶ οἱ σκοτωμένοι δὲν ἔβρισκαν στὸν ἄλλο κόσμο ἡσυχία και γαλήνη, ἂν δὲν τοὺς ἐξεδίκοντο οἱ οἰκτεῖοι τους, οἱ συγγενεῖς τους. Τὸ τὸνίζει κ' αὐτὸ παραστατικῶτα ο ποιητὴς τοῦ «Θρήνου»:

Γιατί δόσι πηγαίνουν στὸν Ἄδη  
(σκοτωμένοι)

καὶ δὲν τοὺς ἐδικαίωσαν, μινέ-  
(σκοποὺν κολασμένοι).

Και οἱ οἰκτεῖοι ὅμως και οἱ συγγενεῖς τοῦ σκοτωμένου, ἔχουν τὴν ἡσυχία τους ὅσο καὶ τὸν ἐδικαίωσαν. Αἷμα ἀντὶ αἵματος! Πενθοῦσαν βαρεῖα, θρηνοῦσαν, παραμελοῦσαν τὸν ἑαυτοῦ τους, γύριζαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ σὺν τ' ἄγρια ἡθρία, μετὶ τὸ τοῦφρα στὸ χέρι. Τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τὸν τοὺς φρόναζε ζητώντας ἐκδίκηση. Ἐφτανε στ' αὐτιά τους αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ νεκροῦ ἀπ' τὸν Κάτω Κόσμο.

Ο Νικήτας περιγράφει ὑπέροχα κ' ὀλοφάντα τὴν κατάσταση και τὴν ἀγριότητα τὸν συγγενῶν τοῦ σκοτωμένου, ὡς πὺν νὰ σκοτώσουν κ' αὐτοὶ και νὰ πάρουν τὸ αἷμα τους πίσω:

Δὲν θέλουν νὰ ἀλλάξουν, δὲν  
(θέλουν νὰ πλυθοῦν,

καὶ μήτε μπαμπερίζονται ἂν  
(δὲν δικαιωθοῦν)

τοὺς βλέπεις μετὰ τὰ γένεια και καταλερωμένους,  
σὺν βουκολάκους ἄγριους και πάντ' ἀρματωμένους,  
καὶ γέρους ὀδοιπόρους χρόνων και παραπάνω,  
τοὺς βλέπεις μετὰ τὰ ἄρματα και τὰ βαστούν ἑπάνω,  
τὸ κίττασμά τους ἄγριον, ἄσχημη θεωρία  
καὶ μάτια ἔχουν κόκκινα και νύχια σὺν θηρία...

Κ' ὡς ἐδῶ μετὰ τὰ πράγματα ἔχουν ἀκριβῶς ὡς τὰ ξέρουμε περὶ τοῦ, ὅπως τὰ ἔχουν γράψει και ἄλλοι, περιηγηταί, ἱστορικοὶ και ἡθογράφοι.

Ο Νικήτας ὅμως διηγείται παρακάτω και κάτω τὸ καταληκτικό, τὸ ἀπίστευτο. Ὅτι δηλαδή οἱ Μανιάτες θεωροῦν τὸν φυσικό, τὸν ἀμάτωτο θάνατο ὡς συμφορά. Ο συγγενὴς τους πὺν φεύγει γιὰ τὸν ἄλλον κόσμο ἀσκότως, πὺν πεθαίνει στὸ κρεβάτι του, πὺν δὲν τοὺς δίνει ἔτσι τὴν εὐκαιρία καὶ τὸ δικαίωμα τῆς άντεγκτικῆς και τοῦ αἰματοκίλισματος, θεωρεῖται κακόνυχος και κακορραϊκός. Κλαίει γιὰ λογαριασμό του και γιὰ λογαριασμό τους. Τάχουν και μετὰ τὸν ἴδιο τὸν Χάρον.

Ἄν ἀποβῇ και κανεὶς ἀσκότως τὸν κλαίγουν, ἀσκότως, ἀμάτωτο, ἀδικίωτο τὸν λέγουν.  
τὸν κλαίγουν και σκούζουν, γιατί δὲν ἡμποροῦν,  
μηδὲ ἐλπίδουν ποτὶ τὸν Χάρον νὰ εὐροῦν,  
νὰ πάρουν τὸ δικη τους, νὰ παρηγορηθοῦν.

Και τὰ παιδιά πὺν γεννιόντουσαν αὐτὴ τὴν ἐποχὴ στὴ Μάνη, μετὰ τοῦφρας τὰ ὑποδεχόντουσαν. Καὶ μέσα σὺς τὸς ἄλλες εὐχῆς, ἡ πὺν σπονδαῖα ἦταν νὰ γίνῃ καλὸς στ' ἄρματα και νὰ ἐξολοφρένη τοὺς ἐχ-

θροῦς του. Πρόκειτο ὅμως νὰ δώσουμε και πάλι τὸν λόγο στὸ Νικήτα. Καὶ τὰ παιδιά τους τὰ μικρά, ὅποια γεννηθοῦν, χυλότηται μοιράζονται γιὰ νὰ τὰ εὐχηθοῦν, στὴν πόρταν ὅλοι τρέχουν και τοῦφρα βγαίνουν, και νὰ τοὺς βγάλουν χυλὸν νὰ φῶν καρτεροῦν. Ἐκεῖ και χήραις τρέχουν και καλομοῖραις πᾶσι, νὰ τὸ καλομοῖραζονται, χυλότηται νὰ φῶν ἡ καλομοῖραις λέγουν: «Καλὸς ἦλθε νὰ ζήσῃ, νὰ γένῃ καλὸ στ' ἄρματα και τοὺς ἐχθροὺς νὰ σῶσῃ». Αἱ χήραις πάλι στέκονται σὺν παραπονεμένας, καλαῖς εὐχαῖς τοῦ δίδουν κ' ἐκείναις ἡ καὶ μὲναις: «Ἡμεῖς ἄνδρα δὲν ἔχομεν, νὰ σῶς τὸ τοῦφρα σου, μὲν' ὁ Θεὸς πὺν τὸ δῶσῃ, νὰ σῶς τὸ τοῦφρα σου».

Προχωρώντας ὅμως πὺν κάτω ὁ Νικήτας, φροντίζει στοὺς Μανιατῆς μιὰ ντροπὴ κ' ἓνα ἄσχος πὺν δὲν τοὺς στέκει καθόλου. Τοὺς νὰ τηγορεῖ δηλαδή ὡς κλέφτες και ἀρπαγες εἰς βάρος τὸν ἑαυτοῦ τους φιλοξενία στὸν τόπο τους. Αὐτὸ — ἂν και πρόκειται περὶ ἑθνομνησίων πὺν ἐκὼν πενήντα περίπου ἐτῶν — δὲν μπορεί νὰ εἴη ἀκριβές. Ἐκτός περὶ ἂν πρόκειται γιὰ ὀφισμένης περιφέρειας τῆς Μάνης, γιὰ οἱ Μανιάτες φημιζόνταν και φημιζόνταν καὶ σήμερα γιὰ τὰ φιλόξενα ἀσθήματά τους, γιὰ τὴς φησις, τὴς ὅποιες εἶνε πρῶτον καὶ ὑποστῶν γιὰ τὸ κατῆρι τοῦ ἑαυτοῦ τους. Ὡστόσο, νὰ πὺν γράφει ὁ ποιητὴς τοῦ «Θρήνου»:

Τοὺς ξένους ὅταν τύχῃ στὸν τόπον τους νὰ πᾶν,  
κομπάρους τοὺς ἐκάνουν και τοὺς καλοῦν νὰ φᾶν.  
Καὶ ὅταν θέλῃ νὰ ἐξῇ ὁ ξένος τὸν κατῆρι,  
καὶ ὅταν φίλοι τὸν καλοῦν και τὸν ἐνονηθεῖν.  
Κομπάρους, λέγουν, εἰμὶς θέλομεν τὸ καλὸ σου,  
καὶ ταῦτα πὺν σοὺ λέγομεν βάλε στὸ μυαλό σου,  
καὶ ἔβαλε τὴν φησίμ, γὰρ  
(καὶ ζῶντι,

καὶ τὸ βρακὶ μορεῖ κανεὶς τῆς  
(θῶς σου νὰ τὸ πᾶς,

καὶ ἂν σὲ γῶσουν οἱ ἐχθροὶ κ' ἔχῃ  
(σοὺ τὰ πᾶν ἄλλοι,

ζημιὰν φέρεις εἰς ἡμᾶς καὶ ὁ  
(τροπὴ μεγάλη

γιὰ τοῦτο, κομπάρου σου, αὐ  
(στὰ νὰ τὸ πᾶς

καὶ φέει και ποκαῖς ν' ἔχῃ  
(στὴς ἀπαρτίες,

Καὶ τὰ πασινοτα βγάλε τὴν  
(χρεῖζονται σὲ σὲ,

ἐτῶρα εἶσαι σίγουρος μη καὶ  
(σὲ κανεῖς,

Καὶ ἔτσι τὸν κατῆρι τὸν ἐ  
(νον τὸν ἐγίνον

κατῆρι οἱ ἀπῆλγαν νὰ τῆς  
(χὴ τὸν ἀφίνον.

Καὶ γιὰ τὸ κοῦφρο τὸν πᾶν  
αὐν πὺν ἔπαιρναν σὺς ἀπῆλγαν  
τῆς Μάνης μιλάει ὁ Νικήτας:  
Ἄν τύχῃ και καμιά φορὰ κα  
(ράβι νὰ ζήσῃ,

ἀπὸ ταῖς ἀμαρτίαις τὸν πᾶν  
(πον τους νὰ πᾶς,

φραντσεῖκον, σπανιόλικον, ἐγγλέζικον ἢ ἄλλο,  
ἢ τοῦφρικον, μουσουλμανικόν, μικρὸν ἢ και μεγάλο,  
καθῆνας τὸ μερίδι του νὰ πᾶς, νιέ μου, θέλει,  
καὶ ταῦλαις του μοιράζονται, καθόλου δὲν τοὺς μέλει...

Μ' ὅλα τους ὅμως αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα οἱ Μανιάτες, μὲ πᾶν τὸ ἀλληλοφάγωμα, ἀδελφώνονται ἀμέσως μὲ τὴν ἐπιθυμία καὶ τὴν ἐλευθερία τους:

Ἄλλ' ὅταν τις ἀλλοφύλος, ἂν ἤθελε θέλῃ  
νὰ ἔλθῃ στὴν πατρίδα τους γιὰ νὰ τοὺς πολεμήσῃ,  
ἐτῶτες συμφωνοῦν εὐθὺς και τρέχουν σὺν θηρία,  
νὰ δειξοῦν τὴν ἀνδρεία τους και τὴν παλληκαρία.

Αὐτὸ εἶνε τὸ ποίημα τοῦ Νικήτα, τὸ ὅποιο, ὅπως τελευταίως ἐκ-  
κρίνωσιν, ἀποτέλεσε τὴν ἑποχὴ τῆς Μάνης, τὸ 1853. Στὴν ἐκδοσὴ αὐτὴ ὁ Νικήτας ἀναφέρει ὅτι  
Νιράκος κ' ὁ Νιράκος. Ποῦ εἶνε τὸ ποίημα τὸ πραγματικὸν τοῦ ἐπὶ τῆς  
ἄγνοστον.

Παρόμοιο τραγοῦδι ἔχει γραφῆ παλὴν και γιὰ τὴν Κρήτη ὅ  
σχολήθηκε και μ' αὐτὸ προσεχῶς.

## Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

## ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Τὴν ἀρετὴ τῆς αὐτοθυσίας τὴν ἔχουν κατ' ἐξοχὴν οἱ ἔραστοι.  
Πλάτων.

Ἡ γυναῖκα ἔχει τὴ δύναμη, μετὰ τὴν αὐτὴν νὰ τραβᾷ πὺν δυνάμει  
ὅτι τραβάει ἓνα ξενυγὶρ βιάδια μετὰ τὸν πατέρα.

Πολύτιμη ἡ παροιμία.

## Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ

## Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΚΑ'



ΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ και σήμερα τὰ τόσο ἐνδιαφέ-  
ροντα «Απομνημονεύματα» τῆς μεγάλῃς Γαλ-  
λίδας καλλιτέχνιδος Σάρας Μπερνάρ.

Όταν βρέθηκα μόνη στὸ δωμάτιό μου —ἐ-  
ξασθενήθει ἡ περίφημη ἡθοποιὸς— καὶ ἔπα-  
λύθηκα στὸ κρεβάτι μου, μετὰ τὰ μέλη μου  
συνταραμμένα, μετὰ τὸ κεφάλι μου βαρὺ, μετὰ τὴν  
καρδιά μου φουσκωμένη ἀπὸ στεναγμούς πὺν  
με διακαλῶ τοὺς συγκατανοῦσα, θέλησα νὰ  
σκεφτῶ και ν' ἀντιμετωπίσω τὴ θλίβερή μου  
κατάστασι. Μὰ πρὶν προσφάσω νὰ σκεφτῶ  
τίποτε, ὁ ὕπνος μὲ ἔκλεισε τὰ μάτια κ' ἀπο-  
κοιμήθηκα βαθειά.

Όταν ξύπνησα, δὲν μπορούσα νὰ συγκεντρώσω τὴς ἰδέες μου.  
Τὴ ὥρα ἦταν; Ἀπόσπῃ τὸ χέρι μου στὸ κομοδίνο και πῆρα τὸ ρο-  
λόγιό μου. Θέε μου! Ἡ ὥρα ἔχει πᾶσι δέκα! Καὶ κοιμώμουν αὐτὸ  
τὸ πρῶτό μου ἀνύπνισμα!

Στῆρα μιὰ στιγμὴ κ' ἀπογοηστῆκα. Ἀπόλυτὴ ἡσυχία βασι-  
λεῖ μέσα σὸ σπίτι. Ὅλοι κοιμώντοσαν.

Στὸ πρῶτό μου κομοδίνο μου κεντηλοῦ, εἶδα τότε στὸ κομοδίνο ἓνα  
λίγο κ' ἐπάνω σὸ δίσκο ἓνα φληντζάνι μετὰ σοκολάτα και μὴ φρυ-  
γανῶ. Ἐνῷ φίλο χαρτὶ βρισκόταν ἀνωμαλῶς ὀλόκληρο σὸ φλη-  
τζάνι. Ἐπὶ πὺν νὰ φαντασθῶ μετὰ τὴν πρώτη ματιά. Τὸ πῆρα ἀμέσως  
στὴ χεῖρά μου και προσεβίθηκα νὰ τὸ διαβάσω. Διάβωσα τότε τὴς  
ἐκτενῆς γραμμῆς, χαλαρῆς ἀπὸ τὸ χέρι τῆς ἀγαπημένης μου  
Σάρας:

Ἐνῷ κοιμώμουν, ὁ δὸς ντὲ Μορνὺ ἔστειλε μιὰ ἐπιστολὴ στὴ  
ἐπιστολή σου, πληροφορώντας τὴν ὅτι ὁ κ. Κρίλλος Ντουσὲ τὸν ἐ-  
ξέλεσε ὡς ἡ πρόκλησις σου στὴ Γαλλικὴ Κομωδία εἰς βεβαία.  
Μὴ φοβῆσαι λοιπὸν, ἀγαπημένη μου μικροῦλα,  
καὶ ἔχε ἡμᾶς στὸν στό μέλλον».

Ταπεινὴν στὸ χέρι γὰ νὰ βεβαιωθῶ πὺς  
ἦταν ἔστω. Ἐπειτα ἔτρεξα πρὸς τὸ παρῶ-  
ν και κίπτιζα ἔξω. Ὁ ὄρανος ἦταν κατα-  
καυτός. Ναι, κατακαυτός γιὰ ὅλο τὸν κό-  
σμο, μὴ γέμτος ἀστέρα γιὰ μένα.

Κατὰ γύρω στὸ κρεβάτι μου και ἄρ-  
χι κ' ἔπαιζα και νὰ χορεύω, γελώντας σὺν  
ἐλπίδι. Μὰ βλέποντας τὴν εἰκόνα τῆς Παν-  
σῆς πὺν ἦταν τοποθετημένη σὲ μιὰ γωνία, στά-  
θηκα ἔξω ὅλη ὥρα ἡμῶν καὶ ἄρχισα νὰ τῆς  
ἐκπαιδῶ ἓνα ἀτελείωτο λόγο, προσπαθώντας  
νὰ τῆς ἐξηγήσω γιατί δὲν θὰ γινώμουν μοναχὴ.

Στὸ τέλος τῆς φήσας τὰ πόδια και στήθε-  
γος τῆς ἐπιστολῆς τῆς κυρίας Γκεράρ μέσα στὰ  
γύρω μου, πᾶντος πᾶν και σὲ λίγες στιγμῆς  
καταπνέθηκα.

Πᾶν ἦσαν τὸ ὄνειρό μου ἐκείνη τὴ νύχτα;  
ἂν νὰ θυμῶμαι περὶ...

\*\*\*

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅλος ὁ κόσμος ἦταν καλὸς γιὰ μένα. Ὁ νουνός  
μου, ὁ ὅποιος ἔχε σθεῖ ἀπὸ πολλὰ νοῖς, μὲ εἶδε κοίτης στὸ  
πρῶτό μου μετὰ ὅπως εὐχαριστήμην και ἔπεσε στὴν ὑπὲρ μου:

—Ἡ καρδιά μας θὰ θέλῃ νὰ κἀν κακὴν περίπατο. Πλη-  
ροῦ ἔνῳ τὸ ἄμει.

Πράγματι, ἔπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα, ἡ μητέρα μου, ὁ νουνός μου  
κ' ἔγὼ διεπληρώσαμε πρὸς τὰ Ἡλῶσια μέσα σ' ἓνα ὠραῖοτατο  
λατῶ. Ὁ πατέρας αὐτὸς μὲν ἀνῆκε γοιτητικός, γιατί μποροῦ-  
σε νὰ ἀναπαύσῃ ἐλευθερία, ἐπειδὴ ἡ μητέρα μου δὲν ἤθελε νὰ  
καταπνέσῃ μέσα στ' ἄμει.

Μὲν γύρωσε σὸ σπίτι, ἡ καλὴ και ἰσχυρότερη Μαργαρίτα  
ἤθελε λογαριασθῇ πὺν ἔδωκε μιὰ ἐπιστολὴ, τῆς ὁποίας ὁ φᾶ-  
νός ἐχε τιμητικῶς στὴν ἀριστερὴ του ἀκρὴ ἐπάνω τὴς λέξεις:

«ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΟΜΩΔΙΑ».

Πᾶν τὴν μητέρα μου μετὰ τὸ βλέμμα, ἂν μπορούσα νὰ τὴν ἀ-  
κούσω. Μὲν ἀπάντησε ἀμέσως κατακαυτῶς, ἀπὸν προηγούμενος ἐ-  
κπαιδῶ τῆς Μαργαρίτας γιατί μὲν ἔχε δώσει τὴν ἐπιστολὴ χωρίς  
τὴν ἰδίαν τῆς.

Μὲν διαβάσα τὴς πρῶτες γραμμῆς τῆς φρόναξας σὺν τρελλῇ  
ἐπὶ τῆς γράφῃ μου:

—Μαρί! Μαρί! Μὲ προσκαλοῦν αἶμα στὴ «Γαλλικὴ Κομω-  
δία»! Ἄντις! Στὴ «Γαλλικὴ Κομωδία»...

Ἡ ἀδελφὴ μου, ἀνῶντας τὴς φρονές μου, ἔτρεξαν και πᾶ-  
ντες μετὰ τὸ χέρι, ἄρχισαν νὰ στραμονοῦν, φωνάζοντας  
ἐκπαιδῶ:

—Ἄντις! Ἄντις! Στὴ «Γαλλικὴ Κομωδία»!...

Ἐπειτα ἀνέβηκα σὲ ἑπάνω πόδινα γιὰ ν' ἀνακρινώσῃ τὴν ἐν-  
τιμὴν ἀδελφὴν τῆς κυρίας Γκεράρ, τὴν ὁποία βόηθα νὰ σκατοῦν

τὰ λευκὰ φορέματα και τὴς ποδιές τὸν παιδιῶν τῆς. Μὲ πῆρε ἀμέ-  
σως στὴν ἀγκαλιά τῆς και μετὰ φίλης τρυφερᾶς, γεμίζοντάς με σα-  
πούνιδες.

Κατέβηκα κατῶν τέσσερες—πέντερες τῆς σκάλες και μὲν  
σὺν ἀνεμοστρόβιλος μέσα ἀπὸ σκάλα, ὅπου ὁ νουνός μου, ὁ κ. Μεν-  
τιέ, ἡ μητέρα μου κ' ἡ θεία μου ἄρχισαν νὰ παίξουν μιὰ παρτίδα  
γαῖος. Τοὺς φίλησα ὅλους διαδοχικῶς, ἀφίνοντάς τους λίγη σαπου-  
νίδα στὸ πρόσωπο. Μὰ ἐκείνη τὴν ἡμέρα μὲν ἔπαρτοῦσαν ὅλοι  
ἐλῆα γύρω πᾶν προσοπαζόντας.

Τέλος, ἡ ἄλλη μέρα, ἡ μεγάλῃ μέρα πὺν θὰ παρουσιαζόμουν στὸ  
διευθυντὴ τῆς «Γαλλικῆς Κομωδίας» κ. Γκεράρ, ξημέρωσε. Τὴ θὰ  
φοροῦσα; Αὐτὸ ἦταν τὸ μεγάλο ζήτημα.

Ἡ μητέρα μου ἔστειλε και φρόναξε τὴν καπελλοῦ τῆς, ἡ ὁποία  
ἦθε ἀμέσως, φρόνοντας ἓνα σπορὸ καπέλλο. Διάλεξε ἀπ' ὅλα ἓνα  
λευκὸ μετὰ πᾶς, μετὰ ἀνοχτογῶλας μπόρ και μ' ἓνα μεγάλο φλόγιο.  
Ἐπειδὴ δὲ ὅλα μου τὰ φορέματα ἦσαν κοπιόσιμα και πᾶν κοντὰ,  
ἡ θεία μου Ρίβινα μὲν ἔστειλε ἓνα δισὸ τῆς φρόμα.

Ἄ! αὐτὸ τὸ φρόμα! Ὅτὰ τὸ θυμῶμαι σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ. Ἡ-  
ταν φριχτὸ μετὰ τὸ πρᾶσινο χρώμα του και μετὰ τὴς μαῖρες βελουδένες  
γαρντιούρες του. Μ' ἔκανε νὰ φανώμην σὺν μαῖου, μὴ ἀναγῆ-  
στρα νὰ τὸ φορέσω. Εὐτυχῶς τὸ σκέπασε ἓνα μαντῶ, δόρο τοῦ  
νουνού μου, ἓνα χαριτωμένο μαντῶ ἀπὸ γράφ-γράφῃ μαῖο με  
ἀσπρὲς γαρντιούρες.

Ἐπείπε, βλέπετε, νὰ ντυθῶ σὺν κυρία ἐκείνη τὴν ἡμέρα κ'  
ὅλα τὰ φορέματά μου ἦσαν κοπιόσιμα.

Ἡ δὲς Μπαρμπιέντερ μὲν πρόσφερε ἓνα ὠραῖο μαντῆ πὺν  
ἔχε κεντρήσει ἡ ἰδία και ἡ κ. Γκεράρ μιὰ ἀμυρῶλα. Τέλος, ἡ μαμά  
μου μὲν χάρισε ἓνα δαχτυλίδι μ' ἓνα περίφημο τουρκουῖζ.

Ἐπὶ σπουδαμένη, πᾶν μαζί μετὰ τὴν κ. Γκεράρ στὴ «Γαλλικὴ  
Κομωδία» μετὰ τὸ ἄμει τῆς θείας μου, ἡ ὁποία μὲν τὸ δάνεισε πρὸ-  
θυμῶ, νομίζοντας πὺς ἔτσι θὰ ἔκανα μεγαλει-  
τερὴ ἐντύπωσι.

Μὰ, ὅπως ἔμαθα κατόπιν, ἡ ἀρξὴς μου αὐτὴ  
μ' ἄμει και μετὰ κακὴ χρυσόστολιστο, ἔκανε μάλ-  
λον κακὴ ἐντύπωσι στοὺς ἡθοποιούς τοῦ θεάτρου.

Ὁ κ. Γκεράρ μετὰ δέχθηκε μετὰ καλωσύνη, μὲν  
εἶπε μερικὰ λόγια κ' ἔπειτα ἔδωσε στὴν κυρία  
Γκεράρ ἓνα χαρτὶ, παρακαλῶντας τὴν νὰ λάβῃ  
γνώσιν και νὰ ὑπογράψῃ.

Ἦταν τὸ συμφωνητικὸν τῆς προσλήψας μου  
στὴ «Γαλλικὴ Κομωδία».

Μὰ ἡ κ. Γκεράρ τοῦ ἀπάντησε, ὅτι δὲν ἦταν  
αὐτὴ ἡ μητέρα μου.

—Ἄ! ἔκανε ὁ κ. Γκεράρ. Τότε, πᾶν αὐτὸ  
τὸ χαρτὶ και δῶστε το στὴν μητέρα τῆς δεσποῖ-  
δος νὰ τὸ ὑπογράψῃ.

Ἐπειτα σκατοῦν και μὲν ἔδωσε τὸ χέρι.  
Μὰ ἡ χειροκίνη, τὸν αὐτὴ πὺν προσέλασε ὡς  
καὶ ἔχε χέρι πᾶντος, πὺν ἔπαρνε χωρίς θε-  
ρῶ.

Μὲν ὁ ὅποιος ἦταν πᾶν ὄρανος, ἔπεσε πρὸς  
τὸν πόδι μου.

Μὲν ὁ ὅποιος ἦταν πᾶν ὄρανος, ἔπεσε πρὸς  
τὸν πόδι μου.

Μὲν ὁ ὅποιος ἦταν πᾶν ὄρανος, ἔπεσε πρὸς  
τὸν πόδι μου.

Μὲν ὁ ὅποιος ἦταν πᾶν ὄρανος, ἔπεσε πρὸς  
τὸν πόδι μου.

Μὲν ὁ ὅποιος ἦταν πᾶν ὄρανος, ἔπεσε πρὸς  
τὸν πόδι μου.

Μ







# ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ



*(Faint handwritten notes at the bottom of the page)*



**Τὰ ἀπαραίτητα οἰκιακὰ βκεῦν  
γιά κάθε μοντέρνο σπίτι**

# **ΟΛΑ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΥΚΟΛΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ**



**ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ · ΣΤΑΔΙΟΥ 4.  
(Ζητήσατε τὸ οἰκονομικὸν ἱμοιόγιόν T-3)**